

FEDERAL ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.-FF
BELÇİKA: 50.-BF
HOLLANDA: 3.-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.-KRN
İSVEÇ: 8.-KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Türkiye Postası

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt A1319D

18. Mai 1984
NUMMER: 31
15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Donau Str.1
1000 Berlin 44
Tel.: 030/624 60 92

Baden Württemberg bölgesinde 13 bin işçi 13 Mayıs Pazar günü greve başladı

...ve metal işçileri grev gömleğini kuşandı

Metal işkolunda toplu sözleşme görüşmelerinin çıkma-za girmesinden sonra grev oylamalarına gidildi. Tekeli basının yoğun propaganda saldırısı altında yürütülen grev oylamaları patronların yalanlarına çok etkili bir yanıttı oldu. Tekellerin güttüğü sözde "bilimsel" enstitüler düzenledikleri araştırmalarda "İşçilerin sadece

yüzde 20'si grevden yana" derlerken Hessen ve Baden Württemberg eyaletlerinde işçilerin yüzde 80'i açık bi-çimde "Greve evet" dediler ve 13 Mayıs günü gece yarısı saat sıfırda, Baden Württemberg'de 13 bin metal emekçisi greve çıktı. Gazetemiz baskıya hazırlandığı sırada Hessen'deki emekçiler de greve çıkmaya hazır

durumdaydılar. Bu arada işverenlerin açık seçik bir pa-nik içine girdikleri gözlemlendi. Gesamtmetall kusa adıyla anılan Metal İşverenleri Genel Birliği yetkilileri lokavt tehditlerini yoğunlaştırdılar.

● Yazısı 7. sayfa-da

Avrupa Konseyi'nin Türkiye delegasyonu ile ilgili kararı kendi ilkeleriyle çelişiyor

Sahtekârlık ! Konsey delegeleri sahte listelerle aldatıldılar

Ortak çağrı eylem birliği
yönünde ileri bir adım
değeri taşıyor

6 parti

(PPKK, TİP, TKP)
(TKEP, TKSP, TSİP)
genel af için

Türkiye demok-ratlarının istem-lerini içeren metne imza ko-yanlar arasında Federal Alman Sosyal Demok-

ortak çağrı yaptı

Türkiye'de yasal çalışmaları yasaklanmış olan altı partinin ortak çağrısında "Politik tutukluların özgürlüklerine kavuşturulması için mücadelenin, dünyada barış, ülkemizde demokrasi, halka iş, ekmeğin için verilen mücadelenin bir parçası olduğu" vurgulanıyor. Ortak çağrıda yer alan istemlerin çeşitli politik görüşlerden güçlerce ve geniş halk yığınlarının benimsendiği de belirtiliyor. Ortak çağrı cezaevlerindeki yurtsuzlara yalnız olmadıklarını dile getiren birliktir ve direnişlerini güçlendirmeleri gereğine işaret ediyor

● Yazısı 3. Sayfada

Sosyal Demok-
rat Partisi'nin
ünülü başkanı
Willy Brandt da
var

Batı Avrupa'da
yürütülen imza
kampanyasında
ulaşılın boyut
gericiliği çığına
çevirdi

● Yazıları 4-5 ve
16. Sayfalarda

Avrupa Konseyi'nin 7 ve 11 Mayıs tarihleri arasındaki toplantısı yapıldı. 8 Mayıs günü oturumda yapılan oylama sonunda Türk delegasyonunun yetki belgeleri onaylandı ve diktatörlüğün 12 temsilcisi Genel Kurul'un koltuklarına "yetkiyle" kuruldu.

Türkiye konusu, Konsey çalışmaları'nın üç gününü aldı. Bu üç uzun günün çıkan sonuçlar üzerinde durmak istiyoruz.

Demokrasiyle yakından veya uzaktan ilgisi olmayan bir rejimin temsilcileri Konsey Genel Kurulu'nun kapılarının açılması, Amerikan yönetiminin ve Batı Avrupa gericiliğinin attığı yeni bir adımdır. Geçen sayımızda yazmıştık: ABD yönetimi ve NATO'cular, Türkiye'deki faşist yönetime Avrupa Konseyi'nden "demokrasi" karnesi çıkarmayı amaçlıyorlardı. Böylelikle Türkiye'yi Ortadoğu'daki tehlikeli oyanlardan daha rahat kullanabileceklerdi.

Asma ne Amerikan yönetimi ve Batı Avrupa gericiliği, ne de onların koltuk altına sığınmış olan Evren ve Özal amaçlarına tümüyle ulaşamadılar. Türkiye'yi Batı Avrupa kamucunun gündeminden çıkarmayı başaramadılar. Sosyalist grup komünist grupla birlikte'ye kullanınca, Türkiye'deki faşist rejime 50 tane "hayır" yön çıktı. 10 Mayıs günkü oturumda iş, Türk delegasyonuna kabul oyu vermiş olanların büyük bir çoğunluğu, bu kez, Türkiye'de "demok-

Madalyonun öbür yüzü

Ahmet KARDAM

rasi olmadığını" belgeleyen karar tasarsına uy vererek zorunda kaldılar. Böylece Konsey'in Türkiye'deki rejime "temiz" kağıdı vermesini sağlayamadılar.

Asma bizim asıl üzerinde durmak ve işaret etmek istediğimiz nokta başka. Belirleyici olan Avrupa Konseyi gibi şu ya da bu uluslararası kuruluşun aldığı kararlar değil, onlara bu kararları alırdan güçlerdir. Daha doğrusu karşılıklı güçler dengesinin durumudur.

Federal Almanya ve İngiltere başta olmak üzere belirlenmiş Batı Avrupa ülkelerinin parlamentolarında ve hükümetlerinde, Amerikan atom füzesinin Avrupa'ya katasına yerleştirilmesini engelleyecek bir güç dengesi henüz ortaya çıkmamışken, bu parlamentoların gönderdiği delegelerden oluşan Avrupa Konseyi'nden, Amerikan yönetiminin baskılarına karşı koyan ve Konsey kapılarını Türk delegasyonuna kapayan bir karar çıkması zaten pek olanaklı değil-

di. Ama bu, için yalnızca bir yanı.

Madalyonun öbür yüzünde iş, Türkiye halkının bağımsızlık ve demokrasi özlemi var. Türkiye demokrasi güçlerinin şimdiki esas olarak cezaevlerindeki direnişlerde sembolleşen boyun eğme-yişleri var. Bu soylu direnişin yurt dışındaki temsilcileri olan Türk ve Kürt işçi örgütlerinin ve politik göçmenlerin 130 bini aşkın "af" imzasıyla Konsey'in kapısına dayanışan ve içine girişleri var. Hepsinden önemlisi, altı sol parti-nin omuz omuza vererek Evren ve Özal diktatörlüğünün karşısına dikilişi var.

Birçok Avrupalı parlamenterin de belirttiği gibi, Avrupa Konseyi bu toplantısında, Türkiye'deki faşist rejimin alternatifi, yani Türkiye'de her türlü yasal çalışması yasaklanmış olan gerçek demokratik muhalefatin temsilcilerini tanıdı. Evren ve Özal'ın cezaevlerinde yoketmeye çalıştığı sol güçler ortaklaşa kurdukları bir delegasyonla Avrupa Konseyi'nde gericileşe serbestçe at oynatma olanağı vermediler.

Amerikan yönetiminin güdümündeki Batı Avrupa gericiliği Avrupa Konseyi'ne "Türkiye'deki rejim demokratiktir" dediirmediyse, bunun neden, madalyonun öbür yüzünde duran ve faşist diktatörlüğün karşısında boy atan bu demokratik muhalefete güç yetiremediğidir. Konsey'deki tartışma ve oylamaların çıkan sonuçların içerisinde en önemlisi de işte budur.

Devrimci sanat bir savaşçısını yitirdi: Vasif Öngören öldü

Yazısı 8. Sayfada

Sovyetler Birliği
Olimpiyatları için
katılımı?
Yazısı Sayfa 9'da

Savaş ile barış arasında
bir ülke: Nikaragua!
Eric VENTURINI
Yazısı Sayfa 10'da

Sıkıyönetim komutanına
göre işkence
yasalara uygun
Yazısı Sayfa 5'te

Anavatan Partisi
yönetiminde, devletin
kilit noktalarında,
bakanlar kurulunda
ve belediyelerdeki
MHP kadrolarını
açıklıyoruz

ANAP devlet ve hükümet MHP'lileşiyor

6 Kasım seçimlerinde "dört eğilimden oluşarak" iktidara gelen Anavatan Partisi, yerel seçimler sırasında AP, CHP ve MSP'den aldığı kadrörları yitirdi. Buna karşılık MHP "kendisini" kurdurmak yoluna gitmedi ve ANAP'ta etkin olmayı yeğledi. Bunda başarılı da oldu. Bu gün bakanlıklarda, yüksek bürokraside, belediyelerde ve ANAP yönetimi MHP'li faşist kadroların belirleyici ağırlıkları var.

● Yazısı 12-13'de

ŞU BİZİM TÜRKİYE

Yıldırım aşka acele nikah

"İş bitirici" Özal hükümeti şimdi de evlenme işlerine el attı. Evlenme işlemlerindeki tüm bekleme ve bürokrasi kaldırılıyor. Artık ne sağlık muayenesi ne de askı süresi var. Evlenmek için sadece 15 günlük bir düşünme süresi verilecek. Bir dakika bile beklemek, düşünmek isteyenlerin nikahı iş oracıkta iki sahitle kılınacak. Bütün bunları iyide, Özal'ın daha önce "İş bitiriyorum" diye yaptığı işlerin sonunun ne olduğunu bilenleri bir telaştır almış durumda. "Artık evlenmek de hayal oluyor galiba" diyorlar.

Bebelere balon... ama ithal mali

Serbest ithalat kapısından Çikita Muz, çiklet, ananas kompostosu, Neskafe, yarım milyarluk lüks otomobiller, güneş gözlükleri, çakmak taşı, çocuk bezleri derken "bebelere balon" da girdi. Milyonlarca çocuk yoksulluktan kötü besleniyor, bakımsızlıktan bir yaşına gelmeden ölüyor, bir bardak sütü bulan çocuk sayısı parmakla gösteriliyor ama ne gam; "ithal malı" balonları var. Evren-Özal ekonomik modelini bu tablodan daha iyi anlatabilecek bir bilimsel değerlendirme aramamak gerek.

Dilencilik için resmen başvurdu

26 yıllık memuriyetten sonra emekli olan 64 yaşındaki felçli emekli, İçişleri Bakanlığı'na dilekçe ile başvurarak "dilencilik yapma izni" istedi. Osman Özyolu adlı felçli emekli "Deli, maceracı veya sansasyon meraklısı değilim, ama artık bacak kemliğe dayandım. Son zamlar belimi iyice bükti" diyor. Neden resmi izin başvurusunda bulunduğunu sorusuna ise şu cevabı veriyor: "Üzerimdeki altı çeşit has-

ANAP'ın teşekkürü: Seçim bitti, gecekondular gitti!

Ankara'nın Macunköy'ündeki gecekondu, Belediye Seçimleri'nden birkaç gün önce şimdi Yenimahalle Belediye Başkanı seçilen ANAP'lı "Hayrî olsun, güle güle oturun, yâ-kunda hepiniz tapu sahibî olacaksınız" dedi. Bununla da kalmadı, birkaç yeni gecekondunun temelini de kendi eliyle attı. Sonra Mustafa Vural Yenimahalle Belediye Başkanı seçildi. Seçimlerden 20 gün sonra da, bu "hayrî olsun" dediği gecekondular Belediye dozerleri yerle bir etti. 200 gecekonduyu yıkıldı, 1500'ü çocuk 2 bin kişi açlıkla, yersiz yurtsuz kaldı. Yüksek evlerin kapısında Belediye'nin verdiği kapı numaraları bile vardı. Seçimi kazanan Mustafa Vural "Kendilerini acındırıyorlar, hepsinin ayrı evleri var" diyor şimdi. Gecekonduların yıkılanları ise "Bazı gecekonduların temelini kendi eliyle

le attı. Ben başkan olursam gece değil gündüz serbestçe yapacağımız evlerini dedi. Elektrik çektiler buraya. Kapı numaraları verdiler. Niye bize yavaş çektiler o zaman" diye yakıyor, kendilerine tapu vaad edildiğini, bunun için ANAP'a bile girdiklerini söylüyorlar. Seçimlerin ardından, Ankara ve İzmir'den sonra, İstanbul'da da gecekondular yıkılmaya başladı. Bakırköy'e bağlı Aşağıalan köyündeki gecekondular yıkılırken, gecekondular sahipleri, kendilerine ANAP'lılar tarafından şeref sözü verildiğini, "Gecekondularınız yıkılmayacak, tapu alacaksınız" dediğini bağırıyorlar ve ANAP'tan aldıkları parti kartlarını yerlere, enkazların arasına atıyorlardı. Seçimler bitmiş evleri de ellerinden gitmişti. Şimdi onlar habire ANAP'a oy veren ellerini dizlerine vurup dövüyor, dövünüyorlar...

Ortadirek bel veriyor

Seçimler öncesinde Özal'ın meşhur ettiği "Ortadirek" tabiri yavaş yavaş unutulmaya başlandı. Nasıl unutulmasın ki, Özal'ın ortadireği, yani dar gelirli emekçi kesimler "Yandım Allah" demekteler. Zamlara adeta alışmış gibiydi ama Nisan ayı zamları sadece mutfak giderlerini yüzde 20 civarında arttırdı, akaryakıt-tan kömüre kadar herşeye yeniden zam binmeye başlayınca, çeşitli kesimlerden feryatlar da yükseldi.

Ölen eşinden üç ayda 74 bin lira alan yaşlı kadın "Maas 25, kira 10 bin. Ne ile besleneyim. Bugün yarım kilo semizotu içine bir avuç pırlıncın, ekmeğe katık edip 4 gün yerim" diyor. 17 yıllık memur "Aylığım net 24 bin 800 lira. Ayda bir kilo kuyum. İki çocuğum var. Bütün yılın sevinci bir kilo muz. Odunu kömürü emekli sandığından borçla alabildim" diye dert yanıyor.

Dünyanın ikinci büyük ordusu kimin?

Dünyanın en büyük, en kalabalık ordusu Çin ordusu. İkinci büyük ordu ise 3 milyonluk Sovyet ordusu değil, 3,5 milyonluk Türkiye işsizler ordusu. Devlet Planlama Teşkilatı'nın yaptığı açıklamaya göre, 3,5 milyon işsizlin çalışabilir durum-daki nüfusa oranı 19,3. Yani Türkiye'de çalışabilir durumdaki her beş kişiden biri işsiz. DPT yetkililerine göre iş ve işçi Bul-ma Kurumu'nda kayıtlı işsiz sayısı sadece 660 bin. 700 bin işsiz DPT tarafından "İş bulma umudunu kaybetmiş işsizler" olarak tanımlanıyor. 1,5 milyon işsizlin kaydı kaydu ve iş bulma umutları yok.

ŞU "BİZİM" AVRUPA

TÜSTAV

verülmüş bulundukları sorusuna ise şu cevabı veriyor: "Üzerinde altı çeşit hastalıkla belediyecelerce yakalanıp diñci kamplarında sürünmek istemiyorum."

Bogota mı, İstanbul mu?

Latin Amerika ülkelerinin büyük kentlerindeki sefalet tabloları ünlüdür. Hele Kolombiya'nın Bogota kentindeki başıboş, serseri, aç, çıplak çocuklar, sık sık Batı dünyasının gazetelerine, televizyonlarına konu olur. Hızla Latin Amerikalılaştırılmakta olan Türkiye'de, İstanbul'un kimi bölgeleri geceleri Bogota'ya benziyor. Bazen bir kamyon kasası, bazen bir çişme yalağı, bazen camilerin tabutlukları ve lüks otel yerine de Galata körüsünün altındaki dubalar, evsiz barskuz çocuklara ev oluyor. Polis bültenlerinde adları "Bimekin takımı". Yaşları 6'dan başlıyor, 14'e, 18'e ulaşıyor. Arada tek tek 40'lik-50'lik adamlar bile var. Hejimbhanlı Mustafa bu "bimekin"lerden biri. 14 yaşında. Tarihi Alipaşa çarşısının yalağında yatıyor. Soğuk gecelerde gazete parçalarıyla örtünüyor. Bazen da bir köpek veririlmiş yanına, o zaman ısınmış. Kendisi anlatıyor. Şikayeti, ara sıra gelip kendilerini toplayan "Polis Amcaları"dan...

Çok fare yokmuş!

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları trenlerini fareler sarı. En çok fare Haydarpaşa-Adapazarı arasında işleyen banyolu trenleriyle Doğu'ya işleyen trenlerde görülüyor. TCDD Genel Müdürü "trenlerde abartıldığı kadar çok fare yok" derken vagon başına 10 bin liraya fare temizliğine başlandı.

Sırtımızdan kazanan kazanan

Avrupa ülkeleri "göçmen işçileri kapı dışarı etmenin" yollarını ararlarken, Türkiye'de iş bulma umudunu kaybetmiş, aç ve umutsuz insanlar Avrupa ülkelerinin kapılarını zorlamaya devam ediyorlar. İtalya-Avusturya üzerinden Fransa'ya, Almanya'ya hayatlarını bile tehlikeye sokarak kaçak olarak girenlerin ardı arkası kesilmiyor. Kaçak sınır geçirme işinden bazı şebekeler yüzbinlerce Mark kazanıyorlar. Avusturya'da yayınlanan Kurier gazetesi yılda 20 bin Türkiye'li'nin Avusturya'dan kaçak olarak Almanya'ya girdiğini yazarken "İnsan ticareti"nin hızlandığını, uluslararası faaliyet gösteren şebekelerin adam başına 500 ile 2 bin Mark arası fiyatlarla Yugoslavya sınırlarından Avusturya'ya adam soktuklarını ve bu kaçakları Avusturya'daki bir başka şebekeye devrettiklerini, bu şebekenin de yine en az 500 Mark alarak kaçak Türkiye'liyi Almanya'ya soktuğunu yazıyor. İş bu kadarla da kalmıyor.

Ehliyet alamayınca kendini astı

Gurbetin yabancı gençler üzerindeki bunalıma sürükleyici etkilerinin somut örnekleri her gün karşımıza çıkıyor. Almanya'nın Rendsburg kasabasına 4 yıl önce gelen Süleyman Harman adlı 18 yaşındaki genç, üçüncü kez katıldığı söfor ehliyet sınavında başarı kazanamayınca kendini yakındaki ormanda bir ağaca asarak intihar etti. Arkadaşları Süleyman'ın bir süreden beri sıkıntılar içinde olduğunu, bunalım geçirdiğini söylediler. Süleyman farklı bir toplumaltı çevrede bunalıma düşen Türk gençlerinin ne liki, ne de sonucunu. Onun hayatına son verişinin görünürdeki nedeni ehliyet alamamak.

Birlikte çalışmanın, birlikte savaşmanın sevinci

Federal Alman işçi sınıfının zorlu bir savaşım dönemine girdiği 35 saatlik iş haftası için direndiği bir dönemde, yukarıdaki fotoğrafta bir Alman bir Türk iki işçi, yabancı işçiler için çıktımı, gerçek entegrasyonun yolunun nereden geçtiğini canlı bir biçimde gösteriyorlar. Mutlu ve umutlular. Çünkü birlikte çalışıp birlikte savaşıyorlar.

Kumar tutkunları artıyor

Avrupa'da yayınlanan Türkiye gazeteleri, Avrupa'nın çeşitli ülkeleri, özellikle de Federal Almanya ve Hollanda'da Okey salgınının yayıldığı bildiriyorlar. İşsizlik, güvensizlik, dönemi mi kalayım mı sorunları arasında bunalan vatandaşlarımız Avusturya kumara arıyorlar. Türkiye'li'lerin devam ettiği kahvehanelerde "okey" artık masum bir oyun olmaktan kalmış durumda. Bazı Türkiye'li'lerin kumara düşkünlüğü Alman birinci kanal televizyonunda programlara da konu oldu. İlerimizi her yünden sömüren, posa haline getiren gurbetçi köleler artık kumara beslenildiği kaynak durumunda. Olan da çoğu kez kadınlarımız, masum çocuklara oluyor.

Suç çocukların mı?..

İlştekte resmi Kuzey Ren Vestfalya Eyaleti'nin Sendenhorst bölgesinden çocuklar çizmişler. Üzerine büyüklerinden, çevrelerinden duyduklarını yazmışlar. "Türkler dıyan", "Türkler pis kokarlar", "Çöp", "Türkler eski modadırlar" vs., vs., Kabahat çocuklarda mı? Onlar çevrelerindeki havayı dile getiriyorlar sadece. "Türkler defolsun" (Türken Raus) yazmanın suç olmadığı kararını vererek yeni nazileri beraat ettiren Yüksek Mahkeme'nin kararını çocukçaya çeviyorlar. Eskiden Yahudiler için çıkarılıp şimdi Türklerle uygulanan en adi, en bayağı türden sözde "İkka"ları resimlendiriyorlar. Neo-Nazi ve gerici çevrelerin kıskırttığı yabancı düşmanlığının kurbanı olacak yeni bir nesil yetiştirilmeye çalışılıyor.

Ortak çağın, eylem birliği yönünde ileri bir adım değeri taşıyor

6 parti (PPKK, TİP, TKP, TKEP, TKSP, TSİP) genel af için ortak çağrı yaptı

Türkiye'de yasal çalışmaların yasaklanmış olan Kürdistan Öncü İşçi Partisi (PPKK), Türkiye İşçi Partisi (TİP), Türkiye Komünist Partisi (TKP), Türkiye Komünist Emek Partisi (TKEP), Türkiye Kürdistan Sosyalist Partisi (TKSP) ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP) politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir genel af konusunda ortak çağrıda bulundular. 6 partinin yaptığı ortak açıklamasında, "politik tutukluların özgürlüğüne kavuşturulması için mücadelelen, dünyada barış, ülkemizde demokrasi, halka iş, emek için verilen mücadelelerin bir parçasıdır. Bu nedenle politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı af istemi geniş halk yığınlarını benimsenmektedir."

"Onbinlerce siyasi tutuklu Türkiye cezaevlerinde üç yüz kır altı yıldır sistematik işkence ve akıl almaz zulüm altında, Türkiye'de genel ve yerel seçimlerde sözde demokrasiye geçildiğinin söylendiği günlerde, faşist rejim, zindanlardaki yurtseverleri moral ve fiziksel olarak yok etme çabalarında daha arttırdı.

İşte bu koşulları protesto etmek için, ülkenin dört bir yanında politik tutukluların öldürülmesi gözde alarak direniş geçti. Direnişlerde yüzlerce yurtsever komaya girdi, Diyarbakır cezaevinde 11 Kürt yurtseveri yaşamını yitirdi. Tutuklu eşleri, aileleri tehditleri, tutuklamaya gözde alarak yakınlara kanlı camışların ile hükümetin kaptısına dayandırdı.

DİSK, Bankası Derneği, TÖB-DER ve diğer ilerici, demokrat partiler ve örgütlerin yönetici ve üyeleri, onbinlerce yurtsever, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nın ABD'nin nükleer füze rampası, sızma tahta-

Ortak çağrıda şu nokta özellikle vurgulanıyor:
Politik tutukluların özgürlüğe kavuşturulması için mücadele, dünyada barış, ülkemizde demokrasi, halka iş, emek için verilen mücadelelerin bir parçasıdır.
Bu nedenle politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı af istemi geniş halk yığınlarını benimsenmektedir.

si olmasına, IMF'nin ekonomik yıkım dayatmasına ve ülkemizde demokrasinin yok edilmesine karşı direndikleri için cezaevlerinde. Onların şahısları halklarımızın can güvenliği, emeği, özgürlükleri zincir altındadır. Onların şahsında yok edilme istenen halklarımızın barış, demokrasi ve bağımsızlık hareketidir. Politik tutukluların özgürlüğüne kavuşturulması için mücadele, dünyada barış, ülkemizde demokrasi, halka iş, emek için verilen mücadelelerin bir parçasıdır. Bu nedenle politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir genel af istemi geniş politik görüşten güçlerce ve geniş halk

yığınlarına benimsenmektedir. Zindanlarda, yurt içinde ve dışında bu istemin hayata geçmesi için yoğun çabalar sürmektedir. Kürdistan Öncü İşçi Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi ve Türkiye Kürdistan Sosyalist Partisi ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bu istemi ve çabaları destekliyor, sonuç alıcı bir yayınlığa ve etkinliğe kavuşturmayı görev biliyor. Ülkemizin ve dünyanın barış ve demokrasi güçlerini, halklarını dayanışmaya çağırıyor.

Cezaevlerindeki yurtseverler, tutuklu yakınların birliğini ve direnişini güçlendirin, yalnız değilsiniz!

Türkiye ve Kürdistanlı emekçiler, aydınlar, gençler, kadınlar; barış, demokrasi, iş, emek istiyorsanız faşist rejimin halklarımızın bir em seçkin, yığıt, namuslu evlatlarını yok etmesine izin vermayın, onları kurtarmak için sesinizi yükseltin! Politik tutuklularla ve aileleriyle dayanışma gösterin. Politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir af için yürütülen mücadelede omuz verin!

Tüm demokrat ve barışsever insanlar; Barış, demokrasi ve insan hakları adına, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki onbinlerce siyasi tutukluların sistemli işkence ve zulüm altında yok edilmesine göz yummayın. Ülkemizdeki politik tutuklularla dayanışma gösterin. Faşist rejimin, onun mali ve politik alanda destekleyen çevreleri protesto edin. İşkencecileri, idamlarını son bulması, politik tutukluların salıverilmesi için ülkemizdeki demokrasi güçlerine destek olun!

OYA BAYDAR

Yorum

Sen yine de unutmal

INSANOĞLU unuttur. İnsanoğlu alışveriş içinde yaşadığı ortama. Önce yadırgasa da, gün gelir hatırlamak bile istemez geçmişli. Bu insanın hem zaafları, hem boylesine güçsüz bir yaratığı milyonlarca yıl boyunca en acımasız doğa koşullarıyla savaşmaya, dünyanın en uzun yaratığı haline gelişinden payı olan uyum yeteneği, Kapitalizmin, gericiğin, faşizmin propaganda makinesi insanın bu özelliğini iyi bilir, propagandaya saldırısını bu özellikler üzerine kurar. Önce geniş yığınları basarak terörle sindirir. Sonra beyinleri yalanlarla yıkar. Onlara doğru olan, güzel olan herşey unutturulmaya çalışılır. Göz boyama, gerçeklerden uzaklaştırma, yığınların dikkatini ana sorunlardan çevirme, bilinç sapırtması yaratma, kapitalist ve faşist propagandanın temel ilkerileridir.

YILLARDAN 1984, aylardan Mayıs. Yurdumuzda değil Avrupa'dayız. Türkiye'de çok önemli gelişmeler oluyor. Faşizm, hem de demokrasi maske altında kuruşmaya, kadrolaşmaya çalışırken; uluslararası gerici, kapitalizmin tüm propaganda araçlarını kullanarak, dünyayı, Türkiye'de işlerin iyi gittiğini, insan haklarını saygılı olduğunu, adam adımı demokrasiye geçildiğini inandırarak istiyor. Avrupa Konseyi, İki yıl aradan sonra, Türkiye'den gelen cuntanın temsilcilerini yeniden basıya basıyor. Türkiye'de olup bitenleri, bunca acı, bunca yoksulluk, bunca ölüm ve işkence, herkeste hatta Türkiye halkına bile unutturulmak, yok sayılmak isteniyor. Ve işte tam şu günlerde elimde imzasız bir okur mektubu var. 10 Şubat tarihli Türkiye Postası'nda çıkan Oya Baydar imzalı yazıyla, aynı sayıda Aydın Engin imzalı yazıdan söz ediyor okurumuz. "Yazdıklarınız insanı karamsarlığa sürükler. Yazılarınız Avrupa'da okuduğumuzu düşündür. Hep olumsuz gelişmeler mi var? Hiç bir olumlu gelişme yok mu, diye düşünüyor insan. Kendi ülkemizde uğradığımız yenilgi, diğer ülkelerde ilerici güçlerin kazandıkları başarıyı bile unutturamam." diyor. Okurumuzun sözünü ettiği yazılara yeniden bakıyorum: "Unutma" ve "Tamam Kırsı, Af Ödemesi" başlıklı yazıları bunlar. Her iki yazı da, Türkiye'de, Diyarbakır zindanlarındaki direniş sırasında ölen yiğitlerimiz arından yazılmış. Onlar ki, girdi oldukları bile inkâr edilecek, yaza ecilleriyle öldükleri yalanı yaygınlaştırmak isteniyor. Onlar ki, cesetlerinin üzerine basa basa halkımıza yalanlar söylüyorlar...

BUGÜN Türkiye halkı ve Avrupa'daki Türkiye ilerileri üzerinde oynanmak istenen en büyük oyun, onlara herşeyi unutturmak, onları politikanın ve sınıf savaşımının dışına itmek, yalanların ve hayallerin peşine takmak, işçi sınıfının yolunu "vatan hainliği", zorbalığı "demokrasi" diye gösterme oyunudur. Uluslararası gerici ve onun Türkiye'deki uzantıları bugün Türkiye'de ideolojik savaşın ön plana geçirmiş ve 45 milyon, düşünmeyen, konuşmayan, cellatlarına gülmeyen bir sürü hilele getirmeyi amaç edinmiştir. İşte bugün bizim savaşımımız yoğunlaşmış gereken noktaya, yığınları uyarmak, onlara çıplak ve bazan da acımasız gerçekleri göstermek, gözlerine bağlanan baktıra çözmek ve korkulardan, çekingenliklerinden, yennelerine yardımçı olmak. Bunun yolu ise öncelikle kendimizi tek tek hepimizin, durumu tüm somutluğuyla saptanmamızdan, kendinden hoşnut, yaptığı ile yetinen kişiler olmaktan kaçınmamızdan geçiyor.

ANAP'ın af önerisi siyasi tutukluların içermiyor

Diktatörlük genel affı bir oyuyla getirmek için

DGM'ler 1 Mayıs'ta

1 Mayıs'ta işe başladı

Geçen yıl Haziran ayında kapanan bir yasa ile Ankara, İstanbul, İzmir, Malatya, Diyarbakır, Konya, Erzurum ve Kayseri illerinde kurulan Devlet Güvenlik Mahkemeleri, 1 Mayıs'ta resmen çalışmaya başladı. DGM'lerin 1 Mayıs'ta yürürlüğe sokulması, demokrasi düşmanları sermaye çevrelerinin, işçi sınıfı ve demokrasi güçlerinin de almalan olarak yorumlandı.

Blindirdiği DGM'ler ilk kez 12 Mart askeri yönetimi döneminde Anayasa değişikliği ile ve özel yasayla kurulmuş, ancak kısa bir faaliyet döneminin sonra 1975'te demokrasi güçlerinin baskı ve savaşımıyla Anayasa'yı aykırılıktan Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ve kaldırılmıştır. Daha sonra ki yıllarda DGM'ler demokrasi düşmanlarının sembolü haline geldiğinden, başta işçi sınıfı olmak üzere DGM'lere karşı direniş büyümüş ve Demirel'in ve gericiğin tüm çabalarına karşın, işçi sınıfı öncülüğünde demokratik muhalefetin etkin savaşımına DGM'lerin yeniden kurulmasına olanak tanınamamıştır. DİSK'in öncülüğünde, Türk iş sendikalarının da katıldığı, öğretmenlerden memurlara kadar yüzbinlerce kişinin DGM'lerin yeniden kuruluşu zorlamalarını protesto işçi yendeni kuruluş yasa Meclis'teyken yaptıkları ve "DGM direniş" olarak bilinen iş birliği eylemi, Türk işçi sınıfı ve demokrasi güçlerinin savaşımında unutulmaz bir yer almış, DGM yasası parlamentoda reddedilmiştir.

DGM'lerin kuruluşu, Türkiye büyük sermayesinin ve onun sözcülerinin 15 yıllık rüyasıydı. Faşist diktatörlük, DGM'leri 1 Mayıs tarihinde yürürlüğe sokarken bu rüyasını gerçekleştirmek olmanın sevinç naranlarını, arki Türkiye'de tati gözü bile olmaktan çıkarılmış bulunan 1 Mayıs'ta atmayı ve işçi sınıfına karşı öde duyulanlığı dile getirmeye de amaçlamıştı.

bir oyuna getirmek için manevra yapıyor

Türkiye içinde ve dışında tüm siyasi tutuklular da kapsayan bir genel af çıkarılması istemleri ve bu yoldaki baskılar yükselirken, bu baskılar karşısında curesiz kalan Evren-Özal diktatörlüğü "AF" konusunda eğişmek zorunda kaldı. Bir süre öfne affın hiç sözünü etmeyen, bir genel af için zamanın eren olduğunu söyleyen ve "AF için on kere düşünmek lazım" diyen Özal'm Adalet Bakanı Nejat Eldin, "AF zaman ve şartlara bağlıdır" dedikten dört gün sonra, "AF için henüz resmi girişim yapılmamış, ancak genel kapsamlı araştırmalara başlanmıştır" söylüyordu. Birkaç gün sonra da, ANAP Balıkesir milletvekili Nejat Tuncşiper hazırladığı af önerisini imzaya açıyor.

Bu gelişmelerin perde arkasında, aynı günlerde Türkiye hakkında karar verecek Avrupa Konseyi'ni etkilemek, gerek Türkiye demokratik kamuoyunda gerekse Türkiye'de yoğunlaşmış olan genel af istemlerine cevap verir görünmek kaygısının bulunduğunu açtı. Ama oyanmak istenen oyun daha da büyüktü. Aslında yapılmak istenen, sadece "kader kurbanları" denilen mahkumların bir bölümünün- o da şartlı- yarılanacakları bir af çıkarmak, böylece de istemlere cevap verir görünüş genel siyasi affı gündemden düşürmekti.

Kime af ?

ANAP milletvekili Nejat Tuncşiper'in af önerisi, 5 Aralık 1983'e kadar işlenmiş "adi" suçların bir bölümünü içeriyor. Bunların 10 yıla kadar cezaalının tümünü affını, 10 yıldan fazla cezaalıda ise 10 yıllık bölümünün affını öngörüyor ve ölmüş cezaalı müebbet hapse çeviliyor. Ancak tüm siyasi nitelikli suçları ve siyasi suçlardan doğan idam cezaalı af kapsamına dâhil birakılıyor. Bu sözde af önerisinde, basın ve düşünce suçlarından mahkumiyetler, toplantı ve gösteri yürüyüşü, toplu iş sözleşmesi, grev, demerlek yasalarından doğan mahkumiyetler, orman suçları, 163, 141, 142, 311, 312, 346 vs. maddelerden doğan mahkumiyetler, ateşli silahlar konusundaki mahkumiyetler ve bunların ilişkin onlara madde yer alıyormuş. Böyle bir tasarruf yasalamaşına halinde "adi suçlar" a giren kimi maddelerden yargılanmakta olan faşist militanlar

ve kimi MHP'liler dışında hiçbir siyasi tutuklu yarılanamayacak. Yasa önerisinin amacı da zaten bu.

Parlamentoda sözde muhalefet olarak yer alan HP ve MDP son günlerdeki af tartışmalarına ilişkin görüşlerini dile getirirken, siyasal affı karşı olduklarını, "Devletin temellerini dinamitlemiş olanlara af çıkmasını asla izin veremeyeceklerdir" bir kez daha teklif ediyorlar. Kısaca, üzerinde bunca gürültü koparılan ve çıktığı takdirde "AF çıkarttık işte" diyerek gerek bir genel affı gündemden indiriceği hesaplan yapılan sözde af, katillerle, hırsızlarla, truşmanlarla, uyuşturucu madde kaçakçılarla özgülük tarinken, örneğin bir barış davası, bir DİSK davası hükümleri, sendikacılar, yazarlar, sanatçılar, onbinlerce genç yurtsever zindanlarda dürtülmeye devam edilecek.

Profesör Sadun Aren, Gıda-iş yöneticisi Tuncay ve Mıhlacı tahliye edildiler

9 yeni idam kararı daha verildi, DİSK davasında ise 14 tutuklu kaldı

Mayıs ayının ilk yarısında, sıkıyönetim mahkemelerinde yeni idam istemleri ve yeni idam kararları birbirini izlerken, DİSK davasında, aralarında Profesör Sadun Aren'in de bulunduğu önemli tahliyeler oldu. Bu tahliyeler ana nedeni, uluslararası dayanışma ve özellikle Avrupa Konseyi çevrelerinden gelen baskılar ve Türkiye'nin Avrupa Konseyi Parlamento Assemblesi'nde temsil edilmesine ilişkin kararın arifesinde, bu kuruluşlara karşı bir jest yapılmaktı.

● Son 15 gün içinde, cunta mahkemelerinde 9 kişiye daha idam cezası verildi. Böylece, 6 Kasım sepmirlerinden bu yana idam cezasına mahkum olanların sayısı 65'e ve haklarında idam istemiyi yargılananların sayısı da 580'e yükseldi.

● Türkiye Devrimci Komünist Partisi İnşa Örgütü (Gaziantep TDKP) davası sona erdi. 7 genç idamı, iki sanık ömür boyu hapse, 17 sanık da 3 ile 12 yıl arası hapse cezalarına mahkum edildiler. Yöneltilen suçlamaları Türkiye'de mevzuat anayasal düzeni yıkarak yerleşik Marksist-Leninist bir düzen getirmek amacıyla örgüt kurmak ve eylemlerle bulundukları idam mahkum edildikleri anlatı şöyle: İlker Dıcan, Seyfettin Bayramoğlu, Recep Kar, Cemal Genç, İsmet Kaya, Mahmut Uygur, Doğan Kurt.

● 6. Kolordu (Adana) 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde görüşmekte olan PKK İskenderin grubu davasında iki kişi idam

saptanmışlardır. Kendilerini enyeten, yaptıkları yetirilen işleri anlatarak savunmuşlardır.

AVRUPA ortasında geleceğin ideolojik saldırısının etkisinde kalmak daha kolaydır. Özetimiz Nazim'in "Cepheide ölmek, okula ders öğretmek, bu ne hazine işbölümü" dizelerinde dile getirdiği gibi, bu "hazine işbölümü"nde ölmek, işkeneye uğramak, yıllarca zindanlarda kalmak, kaçak yaşamak, aç kalmak, Türkiye'deki arkadaşlarımızı düşürmek, Avrupa'da yaşayan bizlere, kimi zaman bir imza, kimi zaman bir kaç mark vermek kalmaktadı. Bu yüzden Avrupa'da yaşayan Türküleri ileriler herkesten daha uyanık olmak ve kendilerini her daha acımazca değerlendirmek zorundadır. Türkiye'nin bugünkü gerçeklerinden rahatsızlık duyarsak, bunlardan karamsarlığa kapılırsak bugünü ülkemizi ancak gerçeklerini, dünya işçi sınıfının genel kazanımlarının karşısına koyarsak gerici güçlerin tutuşına yaklaşıyoruz demek.

BİZ işçi sınıfının bilimine, kavgasına, davasına inanıyoruz. Biz tarihin önüne geçilmeye ağırsından yarıyız. "Ve her hal ilerideki yaşanacak günlerin en güzelleri" dizesi boş bir edebiyat değil, bilimsel-tarihsel gerçeğin ta kendisidir. Bu yüzden bizim iyimler olmak işçi gerçekleri unutmayı, suskunlukla geçiştirmeye, pembe dülere ihtiyacımız yok. Gelecek güzel günler bizimdir. O günleri yakınlabiliriz. İşe bugünün geçişi bütün boyutlarıyla kavramaktan geçer. Eger, bugün Türkiye'de zor günler yaşıyoruz. Hatırlamak rahatımız kaçırabilir. Ama işçi sınıfından yarıyasan, ülkenden, insanından yarıyasan, yıllardan, sosyalizmden yarıyasan... sen yine de unutmak kardeşim...

ma, bir kişi ömür boyu hapse mahkum edilirken 12 sanığa da 20 yıla varan çeşitli baya cezaalı verildi.

● TDKP/HP (Türkiye Devrimci Komünist Partisi-Halkın Kurtuluşu) Kayseri grubu davasında 83 sanıktan 42'si 28 yıla kadar varan ağır baya cezalarına mahkum edildi.

● İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, DİSK'e bağlı Sine-Sen ve Bayzen sendikalarının 30 yöneticisi hakkında dava açtı. Sinema çalışanları sendikası Sine-Sen davasında yargılanacakları arasında film sanatçısı Semra Özdamar ve rejisör Zeki Ökten de bulunuyor. Her iki sendika yöneticileri, sendikal görünüm altında Marksist-Leninist ilkelerinden kaynaklanan sınıf ve kitle sendikacılığı doğrultusunda illegal faaliyet göstermekle suçlanıyorlar ve haklarında 10 yıl ile 20 yıla arası baya cezaalı isteniyor.

● DİSK davasında Maden-iş Kayseri Bölge Temsilcisi Hasan Yalçın, Bursa Bölge Temsilcisi Özcan Pekçen, Serif Yakın, Seydişehir delegeleri Abdülhakki Özcan, Hasan Yücel, Durmuş Yıldız ve Niyazi Topuz'dan sonra, DİSK Arasında Dairesi Müdürü Sadun Aren ve DİSK Yönetim Kurulu üyeleri Demirkan Tuncay ve Mehmet Mıhlacı da tahliye edildiler. DİSK davasında tutuklu sayısı 14'e indi. Bu tahliyeler, Avrupa Konseyi Parlamento Assemblesi'nde Türkiye'nin iki yıl aradan sonra yeniden Asamble'ye girip girmeyeceğini belirleyecek oylanın hemen öncesine rastlatıldı.

Türkiye delegasyonunun kabulüne karşı çıkan sosyalist ve komünist gruplar "evet" oyu verenleri eleştirdi:

Avrupa Konseyi'nin Türkiye delegasyonu ile ilgili kararı kendi ilkeleriyle çelişiyor

● Kullanılan red oylarının 50'yi bulması Türk delegasyonuna iyi şartlı ve tatsız bir gelişme oldu. Nitekim Kamran İnan Türkiye Postası'nın bu konuyla ilgili sorusuna yanıtlarken kendileri açısından ortaya çıkan bu tatsız gelişmeyi, "Oyların bu biçimiyle dağılımından bütünüyle memnun değilim" diyerek ifade etti.

7-11 Mayıs tarihleri arasında Fransa'nın başkenti Strasbourg'da toplanan Avrupa Konseyi, bu sürenin üç gününde Türkiye sorununı görüştü. 8 Mayıs günü Türk delegasyonunun yetki belgelerinin kabulü ya da reddi sorununı görüşen Konsey, 9 ve 10 Mayıs günleri de Siyasal İşler Komisyonu'nun Türkiye konusundaki karar tasarısını görüşüp oyladı.

8 Mayıs günü Türk delegasyonunun yetki belgelerine ilişkin yapılan oylamada Konsey 50 red ve 10 çekimser oya karşılık 91 oyla Türkiye'nin gönderdiği parlamento delegasyonunu Konsey'e kabul etti. 10 Mayıs günü yapılan oylamada ise Konsey, Türkiye'de 6 Kasım'da yapılan seçimlerle kurulan meclisin ve hükümetin Türkiye halkını temsil etmediği, insan haklarının çiğnenmesinin ve işkencelerin sürmekte olduğu, temel hak ve özgürlüklerin bulunmadığı biçimindeki karar tasarısını kabul etti. Böylece Konsey, Türkiye hakkında bir yandan "demokratik gelişmediği" görüşünü kabul eden bir karar alırken öte yandan da "demokratik olmadığına" karar verdiği bir ülkenin delegasyonunu Genel Kurul'a kabul ediyordu.

Yetki belgeleri

Konsey, Türk delegasyonunun Genel Kurul çalışmalarına kabul edilip edilemeyeceği konusunu, Türkiye konusundaki karar tasarısının görüşülmesinden ayrı olarak ve bu görüşmeden önce karara

ortaya çıkan bu tatsız gelişmeyi, "Oyların bu biçimiyle dağılımından bütünüyle memnun değilim" diyerek ifade etti.

Steiner'in raporu

9 ve 10 Mayıs günleri yapılan tartışmalara ve oylamaya sunulan karar tasarısına zemin oluşturan Siyasal İşler Komisyonu raporörü Steiner'in raporu, Komisyon'da varılan bir uzlaşma sonucu ortaya çıkmıştı. Rapordaki bazı ifadelerden Türkiye'de "demokrasie doğru gidilmekte olduğu" anlamı çıkmakla birlikte, Konsey'in daha önceki dönemlerdeki kararlarına geçmiş olan demokratik özgürlükler ve insan hakları konusundaki talepleri ayrıntı olarak edilmektedir.

İngiliz muhafazakar Sir Bennett ve İtalyan Cavaliere gibi Konsey'de Türkiye'deki

diktatörlüğün "fedailiğini" yapan birkaç kişi dışında, aralarında Steiner'in de yer aldığı bütün konuşmacılar "yetki belgelerinin onaylanması olmasının Türkiye'de demokrasiye dönülmekte olduğu anlamına geleceğini" ve "Avrupa Konseyi'nin çifte standart uygulamayacağını" özellikle belirttiler.

Türkiye konusundaki karar tasarısının görüşülmesi sırasında konuşan Sosyalist ve Komünist grup sözcüleri ise, Türkiye'deki politik uygulamalar Avrupa Konseyi'nin ilkeleriyle açıkça çelişki halindeyken, bu ülkenin gönderdiği delegasyonun Genel Kurul'a kabul edilmesinin Konsey'in prestijine gölge düşürdüğünü söylediler.

Değişiklik önerileri ve oylama

Türkiye konusundaki karar tasarısı oylama

lanmazdan önce verilen bazı değişiklik önerileri de meclis eklendi. Bunlardan en önemlisi, "vatandaşlardan çıkarma kararlarının ve yurt dışında bulunan politik göçmenlerin yakınlara pasaport verilmemesi yönündeki uygulamanın durdurulması" isteğinin kararda yer almasıydı. Bir diğer değişiklik önerisi ise, Kürt halkının haklarına saygı gösterilmesi isteğinin de karar tasarısına eklenmesini istiyordu. Bu konuda bizzat Steiner'in de belirttiği bir uzlaşma önerisiyle karar tasarısına "bütün azınlıkların haklarına saygı gösterilmesi" maddesi de eklendi.

Yapılan tartışmalar sonunda Türkiye konusundaki karar tasarısı onaylanarak kabul edildi. Tasarıya Türk delegasyonu "red", İngiliz muhafazakarların "çekimser" oy verdiler. Komünist grup ise, tasarısı yetersiz bulduğu için "red" oyu kullandı.

Türkiye Postası da Avrupa Konseyi'nde idi

● Ahmet Karaman Konsey üyeleri ne bir mektupla Avrupa Konseyi, gazetemizin geçen sayısındaki İlhan Erdost'a ilgili haberi Konsey'in dikkatine sundu. Karaman'ın basurunu, parlamentolar tarafından ilgilili karşılandı.

7 Mayıs'tan 11 Mayıs'a kadar süren Avrupa Konseyi toplantısı boyunca Türkiye Postası da Strasbourg'daki Konsey binasının içindeydi. Ama yalnızca okurlarımıza olup bitenleri konusunda doğru haberleri verebilmek için değil... Dahası da önemlisi, Türkiye demokrasi güçlerinin sesini ve istemlerini dile getirmek için oradaydı.

Yazı kurulumuz, başredaktör Ahmet Karaman'ın imzasıyla Konsey parlamentoları bir mektup yazarak İlhan Erdost'un öldürülmesine ilişkin olarak 30. sayımızda yaptığımız yayını Konsey üyelerinin dikkatine sundu. İlhan Erdost'un "yukarıdan verilen" bir emirle Mamak Askeri Cezaevi'nde kimler tarafından nasıl öldürüldüğünü anlatan mektubun Fransızca bir çevirisini ve bu mektubun Türkiye Postası'nda yer alan son sayısının bu basuruna ekledi. Yazı kurulumuzun bu girişimi parlamentolar arasında büyük ilgi gördü ve etkili oldu.

Ayrıca Portekiz delegasyonundan milletvekili Silva Konsey Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada Türkiye'deki rejimin demokrasiye dönmek bir yana, sivil bir görünüm altında nasıl faşistleştirildiğini anlattıken, Türkiye Postası'nın 29. sayısında arkadaşımız Aydın Engin'in "MHP'li faşistlerimizin misin?" başlıklı yazısında vermiş olduğu bilgileri aktardı.

Konsey'in bu toplantısında, Türkiye demokrasi güçlerini temsil eden delegasyon, Evren ve Özal'in

Strasbourg'da düzenlenen yürüyüşe 800 kişi katıldı

Strasbourg'da Konsey çalışmaları süren, Kürdistan Öncü İşi Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi ve

nel Başkanı Gültekin Gazioglu bir konuşma yaptı. Bu arada içinde Yılmaz Güney'in de yer aldığı bir başka delegasyon, önce Türkiye'deki rejimin yargılandığı bir "Halk Mahkemesi" kurdu

karar tasarısını görüşülmesinden ayrı olarak ve bu görüşmeden önce karara bağlandı. Taraflar arasında varılmış olduğu anlaşılan uzlaşmaya göre, Konsey, Türk delegasyonunun yetki belgelerinin oylamasını Türkiye'deki demokrasi ve insan hakları sorununun tartışılmasından ayrı olarak ele alacak, buna karşılık olarak Türkiye'de Kobns delegasyonunun Genel Kurul'a katılmasına itiraz etmeyecekti. Bu uzlaşma sonucu, 8 Mayıs günü tartışılma sırasında sözlenen Türk delegasyonu Başkanı Kamran İnan, Kobns delegasyonunun Genel Kurul'a katılmasına karşı oldukları halde bu konuda tek söz dahi etmedi.

Sosyalistler ve komünistlerin tutumu

Muhafazakar, Hristiyan Demokrat ve Liberal grupların sözcüleri Türk delegasyonunun Genel Kurul'a kabulünü savunurlarken, Sosyalist ve Komünist grupların sözcüleri buna açıkça karşı çıktılar ve böyle bir kararın Avrupa Konseyi'nin tüzüdüğüne yer alan ilkelere ve Konsey'in daha önce almış olduğu kararlarla ters düşeceğini, ve bunun Konsey'in geleceği için ciddi bir tehdit oluşturacağını belirttiler. Federal Alman Sosyal Demokrat milletvekilleri çekimser oy kullandılar, Sosyalist grubun ezici çoğunluğu ve Komünist grubun tamamı Türk delegasyonunun yetki belgeleri konusunda "red" oyu verdiler.

Kullanılan red oylarının 50'yi bulması Türk delegasyonu için şaşırtıcı ve tatsız bir gelişme oldu. Nitekim Kamran İnan "Türkiye Postası"nın bu konuyla ilgili sorusuna yanıtarken kendileri açısından

KİMLER EVET DEDİ?

Türk delegasyonu Konsey'den 91 "evet" oyu aldı. Boyun basın bunu büyük bir "tamtanayla" yansıtarak bazı gerçekleri gizledi. 12 kişilik Türk Delegasyonu'nun 11'i kendi kendilerine "evet" dediler. Geriye kalanlardan İngiliz Sir Bennett ve İtalyan Cavaliere'nin başını çektiği bir avuç açık cunta destekçisi dışında kalan liberal ve Muhafazakar gruplar "evet" oyu verirken, şunu da belirttiler: "Türkiye'de demokrasi olduğuna inandığımızdan değil, Türkiye ile ilişkileri koparmaktan yana olmadığımızdan Türk delegasyonuna evet diyoruz."

Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin yandaşları ve Türk ve Kürt işçi-göçmenleri de 8 Mayıs günü bir yürüyüş ve gösteri düzenlediler. 800'den çok kişinin katıldığı yürüyüşü "Devrimci" yandaşlarından da, pankart açarak katılanlar oldu. Yürüyüş sonunda yapılan mitingde, Konsey içerisinde çalışmalar yürüten Türkiye İlişkileri oluşturulmuş delegasyon adına TÖB-Der Ge-

çide Yılmaz Güney'in de yer aldığı bir başka delegasyon, önce Türkiye'deki rejimin yargılandığı bir "Halk Mahkemesi" kurdular ve ardından da Konsey binası önünde kendilerini zincire vurarak aynı bir gösteri düzenledi. Yılmaz Güney'in yürüttüğü bu çalışmalar, Türkiye'deki demokrasi güçlerinin temsilcilerinden oluşan delegasyonun çalışmalarına birleştirilebilirliği kuşkusuz çok daha etkili olacaktı. Ancak bu olanak kullanılmadı ve bundan kazançlı çıkan da demokrasi güçleri olmadı.

kiye demokrasi güçlerini temsil eden delegasyon, Evren ve Özal'ın gönderdiği "Türk delegasyonu"na meydanı nasılsı boş bırakmadı. Türkiye Postası da diktatörlüğün sözcüsü boyalı basın kulislerine meydanı boş bırakmadı.

Eylem birliğini temsil eden delegasyon, demokrasi güçlerinin yurtdışındaki saygınlığını artırdı

Konsey Türkiye'nin gerçek muhalefeti ile tanıştı

TÜRKİYE DEMOKRASİ GÜÇLERİ DELEGASYONU

Ziya ACAR (Avukat), Kuray ANGER (Avukat), Yapar ARKIN (DISK Genel Yürütme Kurulu üyesi), Ercan AYDIN (DISK Genel Yürütme Kurulu üyesi), Salt AYDOĞDU (DISK Genel Sekreteri), Behice BORAN (TIP Genel Başkanı), Enis COŞKUN (Baro Derneği Genel Sekreteri), Yücel CUBURCU (DISK Bank-Sen Genel Sekreteri), Kemal DAYDAL (DISK Genel Yürütme Kurulu üyesi), Metin DENİZMEN (DISK Bank-Sen Genel Başkanı), Yasin DURSUN (Adıyaman başlıca milletvekili aday), Ahmet EROK (İş Müslümanları Derneği Genel Başkanı), Gültekin GAZIOLU (TÖB-Der Genel Başkanı), Mehmet KARACA (DISK Maden-İş Sendikası Genel Başkanı ve DISK Yürütme Kurulu üyesi), Zülei KILIC (IKD Genel Sekreteri), Ercan OKUMUS (DISK Peikim-İş Genel Yürütme Kurulu üyesi), Bakiye Beria ONGER (IKD Genel Başkanı), Ahmet Muhtar SÖKÜCÜ (IKD Genel Başkanı), Ahmet ZİRKEK (DOKD Kurucu Üyesi)

Berik Yolu: BTİB, DİB-FAK, Emek-Avrupa, FAT, FİDEF, FTİB, Gerçek-DK, HTİB, İSTİB, KOMKAR, İsvç Kürdistan Demokleri Federasyonu

deki diktatörlüğün sözcüsü boyalı basın saldırısına hedef oldu. Dışişleri Bakanı Halefoğlu Konsey toplantısı sonrasında yaptığı açıklamada, Türk delegasyonuna verilen "red" oylarının 50'ye var-

masını ve kabul edilen karar tasarısında Türkiye'deki rejimi suçlayan hükümleri, demokrasi güçlerini temsil eden delegasyonun çalışmalarına bağladı.

Türkiye halkının istemlerini Konsey'e

yansıtan bu delegasyon, Konsey Başkanı Karl Ahrens'in düzenlediği bir toplantıda Siyasi İşler Komisyonu Başkanı Baume ve raporörü Steiner ve Hukuk İşleri Komisyonu Başkanı Elmquist ve raporörü Stöffelen'e gösterdi. Batı Avrupa'da 130 bine yakın imza toplama planı "genel af" dilekçesini KOMKAR temsilcisi Elyie Konsey'e sundu. Hristiyan Demokrat, Liberal, Sosyalist ve Komünist grupları ayrı ayrı görüşmeler yaptı. 8 Mayıs günü düzenlenen yürüyüş ve mitingde yerini aldı. Aynı gün Sosyalist Grup'la birlikte Batı basın toplantısı düzenleyerek görüş ve istemlerini kamuoyuna duyurdu. Bu basın toplantısı sırasında Fransız Sosyalist Partisi sözcüsü, bütün Sosyalist grup adına konuşarak, bu delegasyonun Konsey içindeki ağırlığı ve saygınlığı konusunda şunları söyledi: "Biz burada gündüz arkadaşlarla uzun zamanlar ilişki içindeyiz. Onların istemlerini göz önüne alıyoruz ve basın toplantısında da bu nedenle onlarla birlikte düzenledik."

Konsey'in 10 Mayıs günü Türkiye konusunda kabul ettiği kararda "vatandaşlık çıkarma işlemlerinin durdurulması ve yurt dışında bulunan politik güçlerin yakınına pasaport verilmesini uygulamalarının durdurulması"nı isteyen bir hüküm de yerliyordu. Bu hüküm karar tasarısına girilebilmesi de delegasyonun çalışmalarının ürünüydü.

Türkiye demokrasi güçlerinin temsilcileri, 10 Mayıs günü bir basın açıklaması yayımlayarak Türk delegasyonu ile ilgili olarak alınmış olan kararın Konsey'in kuruluş ilkelereyle ve daha önce alınmış kararlarla açıkça çeliştiğini belirttiler ve "Ülkemizde faşist rejimi çöktürerek gerçek bir demokrasinin kurulması için yürüttükleri mücadeleyi sürdürmede kararlı olan demokrasi güçlerimiz, Konsey'in insan hak ve özgürlüklerine ilişkin tutumuna da ilyetçisi olacaktır" dediler.

Türkiye demokrasi güçlerini temsil eden delegasyon 8 Mayıs günü sosyalist grupla birlikte bir basın toplantısı düzenledi. Soldan sağa: İsvç Kürdistan Demokleri Federasyonu temsilcisi Avukat Ziya

ACAR, IKD Genel Başkanı Beria Onger, DISK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daydal, toplantıda çevirmenlik yapan gazeteci muhabiri Mahmut Değer ve Fransız Sosyalist Partisi milletvekili Sene

bu kez "sürpriz bir gelişme" oldu ve kendilerine hapisanelere gidip tutuklu ve mahkumları bulmelaşmaları için verileceği bildirildi. Bu gelişmeler üstünde ilk "olumlu" etkiyi yarattı.

Ardından da hapishane ziyaretlerine geyildi. Bu "ziyaretler" sırasında Ankara ve Diyarbakır Sıkıyönetim yetkilileri iki ayrı taktik izlediler.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, aralarında **Pieter Stoffelen**'in bulunduğu Avrupa Konseyi delegasyonunu kara ünlü Mamak "Hapishanesi"nde sadece MHP yandaş faşist tutuklularla gösterirdi. Bunlar da "ilke olarak" hapishane yönetimi ile işbirliği içinde olduklarından, kendilerine öğretilen dişında sözde söylemeyecek Avrupa Konseyi kurulunun içini rahatsızlamaya çalıştılar. Konsey delegasyonu Mamak'tan "giz yumalı bir insani endişeleri" aynıldı. Nitekim bu izlenimler daha sonra Steiner Raporu'nda da yansıtacak ve cunta parlamenterlerin "demokratik" Avrupa Konseyi'ne dönüşlerini sağlayacak olan bu raporda Steiner, "iş-

Ardından bu kez kendileri hıraladıkları bir liste Uluslararası Sıkıyönetim delegelerinin eline tutuşturuldu ve "İşte bunlar da öldürüldükleri ileri sürülen kişilerin listesi. Şimdi sizlere onları canı olarak göstereceğiz" dediler ve gösterdiler de. Björn Elmuştur bu kişilerin hem kendilerinin işkenceye uğradıklarını belirttiklerini hem de görüşlerinin bu doğrultusunda kabul ediyor. Ama hepsi de sağ.

İşte sahtekarlık burada yapıldı. Sözcüsü liste Uluslararası Af Örgütü tarafından hazırlanmıştı ve "Afor işkence görülenlerin listesi" idi. Diyarbakır'daki faşistler bu listeyi "öldürüldükleri söylenenler listesi" olarak heyet üyelerine "yutturup", sonra da tersini kanıtlamaya kalkıştı. Bu arada Temel Kılıç yerine Kemal Kılıç'ın gösterilmesi gibi "ufak tefek hileler"den de uzak kalmamıştı.

Kabul etmek gerekir ki bu sahtekarlık hapishaneleri geçen Avrupa Konseyi üyeleri üstünde etkili oldu ve bu bizim boyalı basın tarafından da alabildiğine kullanıldı. Ayrıca Steiner gibi Konsey üstünde etkili

rimedilerin kaçınıldığı takdirde bunun vahim sonuçları olacaktı.

Tartışmalar sırasında söz alan bir başka delege ise ilginç ve anlamlı bir karşılaştırmaya yaptı. Bu parlamenter, Hitler Almanyası'ndaki toplama kamplarında "inceleme" yapan kızılbaş gözlemcilerini, kamp yönetimi ve nazi elebaşları "neyi göstermek ve ne kadar göstermek" istiyorlarsa, kızılbaş gözlemcilerinin de "onu ve kadarnı" görebildiklerine işaret ederek, Mamak ve Diyarbakır cezaevlerinde yapılan incelemelerin gerçeği tam yansıtmasa olarak bulunmadığını da dikkati çekti.

Türkiye'deki sıkıyönetim elebaşlarının sahtekarlığını uluslararası kamuoyuna resmen açıklaması 15 Mayıs günü Uluslararası Af Örgütü Başkanı Ann Burley'in Londra'daki basın toplantısında oldu. Burley sahtekarlığı sergiledikten sonra Türkiye'deki uluslararası kuruluşlara şikayet edeceklerini belirtti ve konuyla ilgili raporun önümüzdeki günlerde yayınlanacağını açıkladı.

küller, gökten yağar, yerden biter gibi kalın ayağı Omuz omuza, etten, kemikten bir duvar gibi durun! Baden Württemberg de işçiler grevdirir. İstediginiz 5 saatten 5 dakika bile bağışlamayın! Gücünüzü, yüreğinizi onların yanına koyun! Ellerinizi onların ellerine verin!"

12 Eylül'ün kara rüzgarı esip şu Federal Almanyaya geldiğimizden beri kaç kez işi sınıfından umudu kesmişlere, yığınlar, savaş çakallarına rastladık. Hepsinin ağzında şaşkınlı bir benzerlik taşıyan aynı nakarat:

– Valia kardeşim, Batı Avrupa işçi sınıfı devrimci soluğuna tükenmiş. Emperyalist sömürden aldıkları para güvenir işçilerin önüne biraz yağlı kemik atan ulus-

dan ölmek, grey sırtını kırından çıkarmıştır ve sonuna kadar devrimci olan bu tek sınıfın gücü, kahredici gücü ıspıdamaktadır. Dostlara sevinç; düşmanlara korku; yığınlar, bezişlere, sapkınlar darsa vericesine...

Bu yazıyı noktalamayacağız galiba. İşte genel telefon çalıyor...

Telefon çalıyor. Telin öte ucunda İsmail Kahraman var. Stuttgart'taki bölge temsilciliğinden görevli sendikacı arkadaşımız. Grevlerle ilgili bilgi verecek.

– Selam İsmail!
– Selam yaradana... İsmail Kahraman, selam yaradana... diyor İsmail Kahraman. Seaside belli bir keyif ve belli belirsiz bir öğünne var.

Yazıyı da o noktaları zaten:
– Selam olsun ağabey, selam olsun tohumların tohumuna...

Erzurum Sıkıyönetim Komutanı resmi bir yazıyla işkenceyi "resmen" kabul etti

Sıkıyönetim komutanına göre işkence yasalara uygun

Taban fiyatlarını düşük bulmak suç sayılıyor

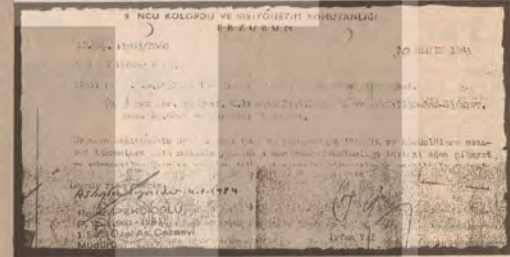
Cunta'nın çıkarttığı yeni dernekler yasasına göre, meslek kuruluşlarının tanınmış ürünlerin taban fiyatlarını düşük bulmaları ve bu doğrultuda konuşma yapmaları suç sayılıyor. Türkiye Ziraatçıları Derneği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği ile Türkiye Ziraat Mühendisleri Odası, "Hükümet bütün taban fiyatlarını düşük tuttu" şeklinde açıklamaya yatacılar diye, ilgili kuruluşların yetkilileri hakkında 1 yıl hapis istemyle dava açıldı.

Ankara 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davada, ilgili meslek kuruluşu yöneticilerinin "Hükümet taban fiyatlarını düşük tuttu" demek suretiyle politika yapıp tuttu ve hükümetin manevi şahsiyetine hakaret ettikleri gerekçesiyle cezalandırılmaları istendi. Bilindiği gibi, yeni dernekler yasasına göre, meslek kuruluşlarının, üyelerinin ekonomik ve demokratik çıkarları doğrultusunda demec vermeleri dahi suç sayılıyor.

9. Kolordu ve Erzurum Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral İrfan Yay, 30 Aralık 1983 tarihinde Erzurum Askeri Cezaevi Müdürü'ne bir genelle göndererek, şikayet ve başvurular üzerine Komutanlık'tan tahkikat yaptırıldığını ve cezaevlerinde tutuklulara yapılan işkencenin yasalara uygun olduğunu belirtti. "İşkence" kelimesi yerine "kötü muamele" deyiiminin kullanılacağı ilgili genelle, asker cezaevlerindeki politik tutukluların er sayıldıkları belirtilerek, cezaevi yönetiminde bugüne kadar yürütülen uygulamaların aynen sürdürülmesi ve Komutanlık'ın bütün emirlerinin eksiksiz uygulanması istendi.

Askeri ve ceza yasanının engercil maddelerine dayanarak işkencenin yasal olduğunu "ispatlanmaya" çalışıldığı genellede, ilgili yasa maddelerine göre "kötü muamele" yapılanları suçlu sayılmayacağı ve bu nedenle cezalandırılmayacağı belirtilerek, işkence yapanları cesaretlendirdi. Erzurum Sıkıyönetim Komutanı'nın Erzurum Askeri Cezaevi Müdürü'ne gönderdiği 2060 sayılı genellede aynen şöyle denildi:

"Erzurum Sıkıyönetim Özel Askeri Ceza ve Tutukve'nde tutuklu ve hükümlülere kötü muamele yapıldığı konusunda

Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 30 Aralık 1983 tarih ve 2060 sayılı genelgesi suçun açık tarafının belgesi

komutanlığa intikal eden şikayet ve müracaatları üzerine yapılan tahkikat sonunda; şikayetlerin genellelikle tutuklu ve hükümlülerin yoklamaya koşuş içinde verememek istemeleri ve kimlik kartlarını yakarmak takmak istememeleri üzerine cezaevi idaresinin emir gereklerini zorla yerine getirmeye kalkışması olmasından doğduğunu anlaşılmıştır.

Bu durum karşısında konu ile ilgili mevzuat hükümlerinin gerek cezaevi idaresine ve gerekse tutuklu ve hükümlülere duyurulması ve hatırlatılması ile ilgili olarak; 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Hakkındaki Kanunun 11/F maddesi uyarınca "askeri yeri organlarına tutuklanmış veya hapsedilmiş veya gözaltına alınmış şahıslar askeri kişi sayılır."

1917/1 maddesi uyarınca, "Bu astın saldırısını defetmek için adı bir durum ve tehlike halinde verdiği emirleri uygulamak için bir üst tarafından yapılan zor kullanma ve fiziki eylemler, makam ve memuriyet yetkisinin kötiye kullanılması ve suç sayılmaz".

765 sayılı Türk Ceza Kanununun 49/1 maddesi uyarınca, "Kanunun bir hükmünü veya yetkili bir makamdan verilip yerine getirilmesi zorunlu bir emri, yerine getirmekte suretiyle işlenen eylemlerden dolayı yetkiliye ceza verilmek".

1. Erzurum Sıkıyönetim Özel Askeri Ceza ve Tutukve'nde ilgili (a) ve (b) genelleleri ile ceza ve tutukve ile ilgili komutanlık emirlerinin eksiksiz olarak uygulanması;

2. Tutuklu ve hükümlülerin ilgili (a) ve (b) genelleleri ve komutanlık emirleri ile bunlara uyarak Erzurum Sıkıyönetim Özel Askeri Ceza ve Tutukve Müdürlüğü'nce verilen emirleri uymaları, aksi takdirde hiç arzu edilmeliğide halde yukarıda açıklanan yasa maddeleri uyarınca, genelle ve emir gereklerinin zorla yerine getirilmek zorunda kalınacağından tutuklu ve hükümlülere duyurulmasını önemle rica ederim."

CGT üyesi işçiler Mitterand'ın politikasına prim vermiyorlar

Emekçilere sırt dönen Mitterand gericiliğin ekmeğine yağ sürüyor

Kenan ÖZTÜRK

Bundan üç yıl önce, 11 Mayıs 1981'de kurulan sol hükümet dördüncü yılına giren Fransa toplumsal olaylarla çalkalanıyor. Sağ güçler hükümeti "destabilize" etmek amacıyla her fırsatta aktif eylemlere geçiyorlar. Birçok bölgede hayatı felce uğratan kamyoncuların grevi, özel okulların devamı için yapılan büyük gösterilerin arkasında sağ partiler yer alıyor.

Diğer yandan, 1981'de iktidara gelirken verilen sözlerin tersi bir ekonomik politika izleyen hükümete karşı geniş emekçi yığınların hoşnutsuzluğu büyüyor. Lorraine bölgesinde demir-çelik işçileri, güneyde bağcılar, Bretonya bölgesinde çiftçiler hükümetin kararlarını açıkça gösteri ve grevlerle protesto ediyorlar, kamu kesiminde çalışanlar ve birçok sektörde işçiler, satın alma gücünün yükseltilmesi için aratklarla grev yapıyorlar.

Maliye Bakanı J. Delors'un bir yıl önce yürürlüğe koyduğu kemer sıkma politikasını, günümüzde "ekonominin yeni baştan düzenlenmesi" planı izliyor. Bu plana göre; yatırımlar belirli sektörlerde yoğunlaştırılarak bu alanlarda üretimin ürünler pazarda diğer kapitalist ülke tekelcilerinin ürünleriyle rekabet edebilir düzeye yükseltilecek. İç pazarın genişletilmesi yerine yeni dış pazarlar bulunacak. İletişim, petrokimya, elektronik gibi dallara yatırımlar yoğunlaştırıldı. Çok sayıda ekonomik sektör ise yarıma uğrattıldı, yüzbinlerce işçi işten çıkarıldı. Sosyal krediler azaltıldı. 70'li yıllardaki sağ iktidarı uyguladığı politika da buydu.

Şimdi hükümet, daha önce kendisinin de karşı çıktığı bu projeyi yürürlüğe koymuş bulunuyor. Fransa kullandığı çeliğin yüzde 41'ini dışardan satın alırken, hükümet yeterince kâş getirmedeği gerekçesiyle dünyanın en modern demir-çelik fabrikalarından ikisini kapatma kararı aldı. 1985 yılı sonuna kadar bu sanayiden 30 bin işçi çıkartılacak. Sadece de-

SSCB ve diğer Varşova Paktı üyelerinin "tek düşman" oldukları hükümetin resmi belgelerinde yer aldı.

Son üç yıl içinde 7 kez ABD'yi ziyaret eden Cumhurbaşkanı Mitterand, NATO'nun Avrupa'ya atom füzeleeri yerleştirmesinin aktif savunuculuğunu yapıyor.

Fransız halkı, şimdiye kadar işitmeye alışmadığı bir anti-Sovyet kampanyaya karşı karşıya. Tüm kitle iletişim araçları ve sağ basın Sovyetler Birliği'ne, sosyalist ülkelerle karşı görüşmedik bir düşmanlık yürütüyorlar. Üç kanaldan yayın yapan TV bu işin şampiyonluğunu yapıyor.

ABD'nin Grenada'yı işgali ve dünyanın dört bir yanında ilerici güçlere karşı barışçılıkları sessizlikle geçitiriliyor. Fransa daha dün kadar Lübnan'da ve aylardan beri de Çad'da gerici güçlerin yanında askeri birlikler bulundurunurken, radyo, televizyon ve tüm burjuva basını büyük bir pishkinlikle Afganistan'ı dillerinden düşürmüyorlar.

Mitterand Hükümetinin seçimler öncesinde halka verdiği bütün sözleri bir yana iterek izlediği bu iç ve dış politika Fransa'da gerici ve sağcı partileri güçlendirmekten başka bir işe yaramıyor.

CGT üyesi işçiler Mitterand'ın politikasına prim vermiyorlar

Rotatörler en güzel başkanı yapıyor şimdi

Tekelci basının yalanlarını işçilerin uyarı grevleri bozdu

Matbaa ve Kağıt İşçileri Sendikası'nın (IG-Druck und Papier) tüm Federal Almanya çapında düzenlediği uyarı grevleri sürüyor. 35 saatlik çalışma haftası ve ücret artışı için direnen binlerce matbaa işçisinin yaklaşıp bir aydır sürdürdüğü grevler sayesinde tekelcilerin milyonlarca tirajlı gazeteleri basılamadı.

IG-Druck ile matbaa işverenleri arasında 2 Mayıs günü yapılan son görüşmede de işverenler 40 saatlik haftada direnince görüşmeler kesildi. Aynı gün toplam 94 basımında 12 bin 500 işçi rotatörleri durdurdu.

IG-Druck'un yine 2 Mayıs günü başlatıldığı "7 saatlik işgünü denemesi" uygulaması, Schleswig Holstein ve eyaletlerindeki 40 işyerinde hala sürüyor.

Matbaa ve kağıt işkolundaki direniş, hafta sonu doruğa ulaştı. Grevler yüzünden hemen hiçbir gazete basılamadı, çoğu hafta sonu ilave büyük gazeteler bir-iki sayfalık "özel sayı"larla yetinmek zorunda kaldılar. Te-

kellerin sadece Bavarya'da 2,1 milyon adet gazetesi basılamadı.

Tek tek işyerlerinde yapılan grev oylamaları ise işçilerdeki savaşım kararlılığını gösteriyor. Federal Almanya'nun her köşesinden, Batı Berlin'deki işyerlerinden her gün, "grev evet" diyen işçilerin yüzde 75'i, yüzde 90'ı, hatta yüzde 100'ü bulduğu haberleri geliyor. Patronlara bir yandan lokati tehdidini savunurken, diğer yandan da grevci işçilere karşı fiziki saldırılar örgütleniyorlar. Grev güçlerinin üzerine arabalar sürülüyor, tabanca çekiliyor. Offenbach-Post gazetesinin ölümlü grevci işçilerin üzerine arabası sürülmesi sonucu 6'şı ağır olmak üzere 10 kişi yaralandı.

Ötomasın sonucu geçtiğimiz 10 yılda bu işkolunda 40 bin işyerinin yok edildiğini, işsizliği bir ölçüde önlemenin tek yolunun 35 saatlik iş haftası savasından geçtiğini söyleyen IG-Druck sendikası yöneticileri, ölümlü günlerde işverenlere son bir görüşme yapıp yapmamaya karar verecekler.

19 Mayıs'ta bedele karşı yeni eylemler

Duvarlara "Türkler"

kararı idarî mahiyetindeydi. İtissaf Kapıarca Kararı karar aldı. 1985 yılı sonuna kadar bu sanayiye 30 bin işçi kapatılacak. Sadece demir-çelik endüstrisinde yaşayan Lorraine bölgesi, alınan karara karşı direnişini sürdürdü. Ayırca ülkenin en önemli sanayi kollarından otomobil, inşaat, tekstil ve gemi üretenimye aynı süre boyunca ömümüzdeki dört yıl içinde 400-500 bin işçi kapatılması öngörüldü. Bu kıyıcılar gerçekleştirilmezse Fransa'da işsiz sayısı 3 milyona ulaşacak. Sosyalist Parti 1981 yılı sonrasında seçmenlere "işsizliğe çözüm, yüzbinlerce işçi iş alanına" sözü veriyordu. Bugün ise Maliye ve Endüstri bakanları yığılma işsizlik karmalanın gerekliliği üzerine Fransızların ikna et-

Ortak Pazar'ın Fransa'da süt üretiminin azaltılması kararını, hükümetin kabul etmesi 400 bin küçük ve orta üreticiyi yıkıma uğrattıyor.

FKP ve CGT ne diyor?

Uygulanan ekonomik politikaya karşı işçi sendikalarının tepkileri büyüyor. Ülkenin en güçlü sendikası CGT ülkede yükselen grev ve gösterilerin başını çekiyor.

Hükümeti dört bakanla paylaşan Fransız Komünist Partisi (FKP) ile Sosyalist Parti (SP) arasında anlaşmazlıklar büyüyor. FKP, SP'yi iki parti arasında imzalanan hükümet programına uymamakla suçluyor ve emekçileri hükümete baskı yapmaları için her düzeyde aktif eylemlere çağırıyor.

17 Haziran'daki Avrupa Parlamentosu seçimlerine SP ve FKP ayrı listelerle, sağ partiler tek liste ile katılıyorlar.

Dış politikada

Hükümet dış politikada ise hiç de olumlu olmayan bir yol izliyor. 1981 öncesi Sosyalist Parti, iktidara geldiği takdirde, nükleer güce sahip Fransa'nın silahsızlanma yönünde rol oynayacağını, askeri paktların kaldırılması için çalışacağını savunuyordu. 1983 yılında ise hükümet, ekonomik-sosyal sorunların ciddi boyutlara ulaştığı Fransa'da, önümüzdeki dört yıl için askeri harcamalara 830 milyar Frank ayırdı.

Sosyalist Parti iktidara geldikten sonra, kendisinin daha önceki politikasıyla çelişkili, NATO'nunki ile tamamen uyum içinde olan "Sovyet tehdidi" görüşünün savunmaya başladı. Fransa NATO'nun askeri kanadından çekileli beri ilk defa

Kuzey Baden ve Kuzey Württemberg bölgesinde 13 bin işçi greve başladı. Hessen'de de grev başlamak üzere...

...ve metal işçileri grev gömleğini kuşandı

...ve grevler başladı. Aylardır süren toplu sözleşme görüşmelerinin kesilmesinin ardından yapılan grev oylamalarından metal emekçilerinin yüzde 80'i "greve evet" dedi ve birkaç gün sonra da Kuzey Baden ve Kuzey Württemberg bölgelerinde 13 bin metal emekçisi grev gömleklerini kuşandı.

Yerli ve yabancı işçilerin sendika çevrelerinde bile beklenenden çok daha yüksek bir coşku ile başlattığı grevlerle birlikte Baden Württemberg eyaletindeki pek çok fabrikanın önü bayram yerine döndü. 13 Mayıs Pazar günü gece yarısı, sendika yöneticilerinin kullandığı bir deyimle "saat sıfır"da başlayan grevlerde, bir taktik olarak otomobil sanayine aramalı üreten yan sanayi kuruluşlarına öncelik veril-

di. IG-Metall bu grev taktiği ile büyük otomobil tedariklerini "aramalsız" bırakmayı ve böylece dize getirmeyi hesaplıyor. Nitekim BMW, Daimler Benz, Audi-NSU tedariklerine akü, bujiler, radyatör, plastik panjur, vantilatör kayışı, debriyaj düzeni, vites kutusu vb. üreten 14 firmada grev başlayınca, BMW firması 17 Mayıs Perşembe günü "zorunlu lokavt" uygulamasına gideceğini açıkladı. Otomobil tedarikçisi bu lokavt türüne "soğuk lokavt" diye bir terim de yakıştırdılar ve bu tür lokavta sorumluluğun grev yapan sendikali işçilere ait olduğunu ileri sürmeye başladılar. Lokavtı aramalı bulamadıkları için "zorunlu olarak" başlattıklarını ileri sürmeye hazırlanan BMW tekline, Mercedes otomobilleri üreten Daimler-Benz ile

Heilbronn'daki Audi-NSU tedariklerinin de katılması bekleniyor.

IG-Metall sendikası bölge yönetim kurulumundan yapılan, daha sonra da Genel Başkan Hans Mayr'ın daha vurguyla yinediği gibi, işverenlerin soğuk lokavt tehdidine karşı IG-Metall sendikası "Aramalı gelmediği için üretimin sürdürülmemesi durumunda yasal olarak ancak kısa çalışmaya olanak vardır ve işçilere bu durumda Arbeitsamt'lar (İşçi Bulma Kurumları) tarafından kısa çalışma ücreti ödenmesi gerekir" görüşünü savundu.

IG-Metall çevrelerinden edinilen bilgiye göre bu grevlerde IG-Metall geçmiş tedariklerden farklı bir yöntem uyguluyor. Türkiye'ye "çimdikleme taktiği" olarak çevrilebilecek olan bu uygulamaya göre,

grevler, büyük tedariklerin binlerce işçi taşıdığı dev işletmelerinden önce, bu işletmelere aramalı sağlayan "daha küçük" işletmelerde başlatıldı. Bu "çimdikleme"-ye karşı işverenler lokavta başvurarak bir "tokat denemesi"ne giriştikleri takdirde ise IG-Metall bu kez "yumruk" diye anılacak grev uygulamasına geçecek. Böylece eylemler kartopu gibi genişleyip ağırlaşarak sürecektir. Ancak daha grevin ilk gününde işverenler cephesinde izlenen belirsizlik, buna karşılık grevci işçiler arasında elle tutulur, gözle görüldür açıklıkla tanık olunan coşku ve savasım karartılığın grev savasının amacına ulaşmasını çok da uzun sürmeyeceğinin kanıtı olarak gösteriliyor.

Gazetemiz baskıya hazırlandığı ana ka-

dar Baden Württemberg grevlerinde olumsuz herhangi bir olaya tanık olunmadı. Grevler disiplin içinde sürüyor. Hessen eyaletinde ise henüz grev uygulamasına geçilmedi. Ancak 21 Mayıs günü geçilebileceği de belirtiliyor.

DGB DAYANIŞMAYI ÖRGÜTLÜYOR

Öte yandan IG-Metall işçilerinin greve başlaması, IG Druck und Papier Sendikası'nda örgütlü kağıt ve matbaa işçilerinin grev hazırlığını yoğunlaştırmaları üstüne DGB merkezi de bağlı sendikalarından dayanışmayı örgütlemeye yönünde harekete geçti. DGB merkezi grevle ilgili gelişmeleri de yakından izliyor. Grevlerle ilgili olarak Türkiye Postası muhabirinin sorularını yanıtlayan DGB Genel Merkez Sekreterlerinden Mete Atsu, lokavtların yaygınlaştırılması durumunda DGB'ye bağlı sendikaların da grevi yaygınlaştırma kararında olduklarını belirtti. Atsu, Türkiye Postası muhabirinin sorularını şöyle yanıtladı:

— Sayın Atsu, Türkiye İşçiler de 35 saatlik çalışma haftası istemini ve grevi destekliyorlar mı?

Atsu - Türkiye işverenlerini erken emeklilik önerilerini benimsedikleri halde Alman arkadaşlarımızdan daha yüksek bir oranda grevi desteklediler. Bu daha grev oylamasında görüldü. Ve destekliyorlar.

— Sayın Atsu, destekçilerinin moralieri nasıl?

Atsu - İnanmasaydık zaten greve gitmezdi. Bu grev yalnızca IG-Metall'in ve Basın İşçileri Sendikası'nın grevi değil, tüm sendikaların grevidir. Başaracağız.

— Pekli işverenler lokavta başvururlarsa?

Atsu - Eğer işverenler lokavtları yaygınlaştırmaları, grev katılan arkadaşları rahat olsunlar. DGB'ye bağlı tüm sendikalar da grevi yaygınlaştıracaktırlar. Sendikamız DGB'nin kararı vardır.

Önümüzdeki sayıda metal emekçilerinin grevleri ile ilgili olarak daha ayrıntılı haberler sunacağız.

İZLENİMLER

Grev boylarında...

Soner GÜRLER

Kolunda grev gözçüsü şeridi, sırtında yağmurluğu ve başında miğferi ile Hans "Bu işyerinde grev vardır" belgesinin önünde bizimle birlikte söyleşirken "Biliyor musun, diyor, son grevlerden bu yana, bugünkü kadar istekle, sabahın köründe, yatağında kalkmamıştım. İçimde bir bayram sevinci var", diyor. Neckarsulm'deki Kolben-schmid fabrikasının önünde toplanan yaklaşık 350 kişiye adeta işverenlerin gözyaşlarını anımsatmasına bardaktan boşanırca yağmur yağıyor. Gökyüzü delinmiş sanki. İşte Hans bize mutluluğunu, şakaklarının aşağıya boşanan yağmur damlalarının gölgesinde söylüyor. Tam vardığıyan başlaması gereken bir anda, sabahın beşinde... Fabrikanın giriş kapısı sanki et ve kemektin örtülmesi bir duvar gibi. Bir köşede gençlerden oluşan ufak bir grup çalıp söylemeye başladı. Tüm konuş-

lik gülenler...

Son gülenler ve iyi gülenler...

Tekelci patronların yönettiği Metal İşverenleri Genel Birliği'nin en üst düzeydeki üç yöneticisi pek keyifli gülüşlerdi ama grevler başlayınca bu gülüşler önce sınırlı yarıldı. Son gün emekçiler oldu. Bir gün de...

Sutçurca'da otomobil ve motosiklet üreten fabrikalar, dev işletmeler için rümlan-yapan ünlü SKF firmasının önünde kadın emekçiler güldürdü. 35 saatlik hafta savasını başlatırken kollarına atan işverenleri. Son gün emekçiler oldu. Bir gün de...

de gençlerden oluşan ufak bir grup çalıp söylemeye başladı. Tüm konuşmalar bir anda durdu. Herkes can kulağı ile gençlerden gelen "35 saatlik iş haftası marşı"nı dinliyordu. Gitan çalan, türküyü söyleyen öğrenci gençlik de sabahın erken saatlerinde işçi ağabeyleri ile birlikte grev boylarına gelmiş.

Kalabalığa bir Mercedes yaklaşıyor. Kırmızı miğferli grev gözçüleri yolları daha bir kararı kesiyorlar. İçlerinden biri kararı adamlarına söföre yakın cama yaklaşıyor. Ne konuşacaklar? Bizde de uzun yıllardır Federal Almanya topraklarında grev izlemiş olmanın verdiği bir merak var. Yaklaşıyorlar yanlarına. Grev gözçüsü sabahın erken saatlerinden itibaren grevin başladığını, grev bölgesine girilemeyeceğini, özel izin olup olmadığını soruyor. Mercedes'teki iki kişi, pancar gibi kuzamsı suratıyla ceplerini karıştırıp imzalı-mühürlü bir belgeyi grev gözçüsüne gösteriyor. "Benim firmamın personel müdürü olduğunu bilmezmiş, sanki elimdeki belgeyi sen imzalamışsın gibi öndüme kesmene anlam veremiyorum" diyor. İzin belgesini soran iççinin, işyeri için temsilcilğinde görevli olduğunu öğrenirken, grev disiplininin ne demek olduğunu da öğreniyor.

Heilbronn İşverenler Birliği Başkanı Stechele grev yerine geldiğinde emekçiler bu beyazden ıslanmasını engellemek için üstü 35 saatlik iş haftasına işlemeli emsalleri ile kendisine "hogsgeldin" (!) diyorlar. Stechele "Bizim demokrasinin anlayışımız içerisinde, sizin bu grevlerinize yer veriyor. Dua edin ki demokratik bir ülkede yaşıyorsunuz, eğer bu grevi yapmaması olaysaydınız bu sikenti yaşıyamaz nasıl biraz olsun renklenirdi?" gibi beylik bakarak yapıyor. İçlerinden biri kendisini "Evet, bu öyle bir demokrasi ki aç bırakmak, işsiz, güçsüz bırakmak özgürlüğüdür de içeriyor" diyerek yanıtlıyor.

Ağzına götürüldü şıgarayı yaktak isteyen bir işçi cümlelerini arakken bay Stechele, üstünde o son zamanların çokça rastladığımız dört yapraklı meşhur yoncasını içeren bir kibrit kutusu çıkararak kendisine yazdıkları pozlarına giriyor. Haya, işçi bu kibritle sigarasını yakılmasına izin vermiyor. Sakin bir tavırla kibrit kutusunu alıyor ve çiftlik ilki kibritle kibrit kutusunun kendisini tutuşturuyor. Piri piri parlayan gözlerle gülüyor...

SENDİKACI GÖZÜYLE

Patronlar bize demokrasi dersi veremez

Bir yerde insanın "insaf be" diyeceği geliyor. Basın emekçileri esnek stratejileri ile grev eylemlerini etkin bir biçimde sürdürüyorlar. Metal emekçileri oylamada ezici bir çoğunlukla grev "evet" dediler ve kavgayı somut bir biçimde başlattılar. DGB ve sendikaları 35-Saatlik-Hafta için savaşım veren tüm sendikalarla dayanışma içerisinde olduklarını ve bu savaşımı yarı ve sempoati grevleriyle, daha başka eylemleri destekleyeceklerini açıkladılar. Barometre açık-seçik fırtına gösteriyor...

Tüm bu gerçeklere rağmen patron beyler oluk gibi paralar akıtarak gövlediridkileri sözde "bilimsel araştırma enstitüleri" kanalıyla kamuoyunu halen uyutma, şartlandırma ve kışkırtma denemilerine devam ediyorlar. Neymiş, IG Metall üyeleri sadece sendikal örgütleriyle "dayanışma" içerisinde olduklarını göstermek için cümlelarnalada greve "evet" demişler, aslında ama 35-Saatlik-Hafta'ya karşıymışlar... Eğer sendikal istemleri işverenlerin "teklifleri" arasında "özellikle" secebilme olanagina sahip olsalarımız tabii işverenlerin tekliflerini benimser sendikaların istemlerini "hayır" derlermiş... İş tam "bilimsel" gösterebilmek için de bazı rakamlar veriyorlar. İnfratest Kommunikationsforschung adlı enstitü 24 Nisan'da 4 Mayıs tarihleri arasında IG Metall üyeleri arasında yaptığı bir "anket"te şu sonuca varmışmış: IG Metall üyelerinin sadece yüzde 38'i tam ücret denkleştirme koşulu ile 35-Saatlik-Hafta'nın kademeli olarak gerçekleştirilmesinden yana iklen yüzde 59'u metal patronlarından yanaymış... Hele 1000 ve daha fazla emekçinin çalıştığı büyük işyerlerinde ise IG Metall üyelerinin yüzde 68'i patronların tekliflerini daha olumlu buluyor ve IG Metall'in istemlerini karşı çıkıyormuş...

Patron beylerin "çevir kazı yamasın" uğraşlarına yönelik bir çözümümüz var. Ürür, kervan yürür!

İkinci çözümümüz ise şu: Kâr hırslarını tatmin ve sınıfsal egemenliklerini koruma uğrunda demokratik hak ve özgürlükleri hiçe sayan, faşist dikta yöntemleri dahil her türlü baskı yöntemlerine başvurmadan çekinmeyen kapitalistler "eğer IG Metall üyeleri özgürce secebilme olanagina sahip olabilirlerdi..." diyerek sendikal örgütleri "otoriter" giderek "dikta" örgütleri olarak göstermeye ve işçi hareketine "demokrasi dersi" vermeye kalkışa-

mazlar!

Ne diyorodu 1932 yılında o zamanın da büyük kapitalistlerinden bay Robert Bosch, bugünkü dev Bosch işletmesinin kurucusu ve sahibi.

"...ileri teknoloji ve makineleşme nedeniyle bugün insan kullanımı ve kültür ihtiyacıları daha kısa zamanda ve daha kolay bir biçimde üretme olanagina sahip. Eğer çalışma yetenek ve gücünde olan tüm insanlara çalışma ve böylece emeklerinin kazananına olanağı vermek istiyorsak çalışma süresini, özellikle günlük çalışma süresini kısaltmak zorundayız... Alışmış sekiz saatlik çalışma gününü belkide altı saate indirerek zorunlu olacağız... Çalışma süresinin kısaltılması artık tartışma götürmez bir gerekliliktir. İşsizlik sorunu çözümlenmelidir. İleri teknoloji bunu zorunlu kılıyor... Bu gerçekleştirilmezse doğal olarak yığınlar direniş geçecek ve kapitalizmi zorunlu tutacaklardır; hem de haklı olarak. Bu nedenle Kapital değişen koşullara uymak zorundadır..."

O zaman, yani 52 yıl önce emgen kapitalist sınıfı "kakılı" kapitalist Robert Bosch'un bu uyarı ve önerilerini kulak tıkadı; değişen koşullara uygun hareket etmedi. Tersine içine düştüğü bunalmış "kurtulmada" aynı bir yol seçti: Hitler-Faşizmi, savaş hazırlama ve İkinci Dünya Savaşı...

Bir hatırlatma daha. Birinci Dünya Savaşı sonrası Almanya'da devrimci ortamda işçi hareketi 1919'da kralığı devirip Cumhuriyet rejimini gerçekleştirmişti. Büyük burjuvazi 1920'de General Kapp'a askersel bir darbe yaptırarak genç Cumhuriyeti yıktırma girişiminde bulundu. Genel Alman Sendikalar Birliği'nin çağırısı ile genel greve giden işçi sınıfının karşısına karşı-devrimciler, askeri dikta dört gün dayanışma ve yıkılıp gitti...

İşçi hareketi tarihi, her sayfasıyla diktaya, sömür, baskıya ve horlanmaya karşı; eşitlik, bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi savaşımı tarihidir. İnsanlık yaşam ve çalışma koşullarını geliştirme, sosyal ve toplumsal ilerleme savaşımı tarihidir...

Buna karşın patronlar her zaman özellikle sosyal ve toplumsal ilerleme amacıyla yönelik sendi-

kai savaşımına karşı en sert bir biçimde direniş göstermişlerdir.

Federal Almanya'da işçi hareketi tarihinde de bu böyle olmuştur. Burada sadece IG Metall'in son otuz yıldaki büyük grev savaşımına kısa bir göz atalım:

1951: Hessen grevi. Süre: 4 Hafta Grev katılan: 80 000 İstem: Ücret ve maaş artımı.

1953: Bremen tersane grevi. Süre: 7 hafta Grev katılan: 15 000 İstem: Ücret ve maaş artımı.

1954: Bayreuth grevi. Süre: 4 Hafta Grev katılan: 100 000 İstem: Ücret ve maaş artımı.

1956/57: Schleswig-Holstein grevi. Süre: 16 Hafta. Grev katılan: 34 000 İstem: Eşitlik. Hastalıkta işçilerin de memurlarda olduğu gibi ücretlerinin ödemesine devam edilmesi; daha fazla izin, ek izin parası.

1963: Baden-Württemberg grevi ve lokavtı. Süre: 1,5 Hafta. Grev katılan: 120 000 Lokavtı uygulan: 300 000 İstem: Ücret ve maaş artımı.

1971: Baden-Württemberg grevi ve lokavtı. Süre: 4,5 Hafta. Grev katılan: 145 000 Lokavtı uygulan: 360 000 İstem: Ücret ve maaş artımı.

1973: Baden-Württemberg grevi ve lokavtı. Süre: 1 Hafta. Grev katılan: 55 000 İstem: Ücretlendirme yönteminde gelişim-Dinlenme mola.

1974: Unterweser Bölgesi (Bremen) grevi. Süre: 3 Hafta. Grev katılan: 31 000 İstem: Ücret ve maaş artımı.

1978: Baden-Württemberg grevi ve lokavtı. Süre: 3,5 Hafta. Grev katılan: 85 000 Lokavtı uygulan: 146 000 İstem: Ücret ve maaş artımı ve ücret grubu geçencesi.

1978/79: Ruhr Bölgesi Çelik grevi ve lokavtı. Süre: 6 Hafta. Grev katılan: 60 000 Lokavtı uygulan: 30 000 İstem: 35-Saatlik-Hafta; Ücret ve maaş artımı.

Böyle bir savaşım deneyimi olan işçi ve sendikal hareketi patronlar dize getirebileceklerini sanıyorlar gerçekten yanılıyorlar. Ne "yavuz hırza" stratejisi ve ne de uyutma, kışkırtma ve sindirme denemileri para etmeyecekler. Metal emekçileri, onların ötesinde tüm örgütlü emekçiler bu kavganın bir "var olma ya da yok olma" kavgası. İşçi sınıfının onurunu koruması kavgası olduğu bilindicindeler!

Yılmaz KARAHANAN

birkaç gün geçtikçe yaratılmaktan vazgeçmeyen sanatçıyı söküpt almak halkın dilinden söküpt almak olanaksızdır. Heçbir koşula sınırlanmış, sürdürülmüş, sürdürülürü üreten kimseler Brecht'ler, Nazim'ler bu gerçeğin onurlu kanıdır.

Ön kazandı.

Azımsız çok vakitsiz ayrılan, en verimli olduğu çağda ölüne yenik düşen Vasıf Öngören'e ilgili geniş bir değerlendirme yazısını gelecekte sayımızda sunacağız.

Yahudi ve yahudicazlık severlerin kazandı kanlı kanlı ve onkara uydurulan "ulusal değer" yahudicazlık için çok iyi çekiyordu. Solatılığı Öza'yı yapıtı toplulukta Jasper Van't Hof (Hollanda), Manfred Schoof, Heinz Sauer, Christoph Lauer ve Jürgen Wuchner (Federal Almanya), Janus Stefanski (Polonya), Fodé Uro (Gine) ve Charles Mieres (Uruguay) yer alıyor. Nazım Hikmet, Pablo Neruda ve Langston Hughes'ın şiirlerinden Tahsin İncir, Tuto Medina, Jaime Luengo (Sili) ve Bruce Barthol'ün (ABD) bestelikleri eserlerin ağırlık taşıdığı konserler sadece ekili birer müzik şöleni olarak değil, peşilli uluslardan müzikçilerin ortaklaşa katıldıkları ilerici bir sanat etkinliği olarak da ilgi çekti.

çak tanişikliğine ölümsüzleşti. Emeğin, müzik, dünya oluşturmaya yana, can cana olmak, savatın yana güçleri durmak için başlıca paralizmlerden biridir. Barış sürekli kılınmış için de başlıca paralizmler bir budur.

Bu sözleri söyleme hakkını kendimde gördüm, ödü kazanan "Barış Çörel" adlı kitabın yazar oluşumunda gelecekte sadece. Çöken bir imperatorluğa kurtarma savatlarına sokulan yüzbinler içinde babam da vardı. Cepheden cepheye aktararak on dört yıl savatıldı. Bu yüzden yaralı, tutsak, sakat kaldı. On dört yıl dile koyuldu. Nasıl dayandı, o gücü nasıl buldu kendinde? Her zaman düşünyor ve yaşıyorum. İnsanlar, "Dinimiz, kralımız..." diye savatıldığını gibi, "Tanrımız, padişahımız..." diye de savatılıyordu. Kandiran, korkutan bir sürü masal geliştirmişti. Her taburda bir din adamı vardı. Endüstri ellerine silah veriyor, bunlar da kafalarına moral sokuyorlardı. Kaçanları asıyorlardı. Ağı götürüp on dört yıl savatıldıkları halde sonradan bir avuç toprak, üç metre bez, bir çift kundura, bir şişe ilaç vermediler babama, babamın savatlarında ölen arkadaşlarının çocuklarına...

Dileğim, bütün dünyada ele vererek, savatı yenne çabalarımızı yükseltmekti.

Türkiyeli göçmen sanatçılarla söyleşiler: Karikatürist Erdoğan Diker

Çiğ köfte, döner kebab ve çayda çıra dışında birşeyler...

ALI ÖZENC

TÜRKİYE POSTASI: Erdoğan Diker, sizin imzanıza, birkaç zaman-
dır Federal Almanya'da yaşamla-
nı bazı Almanca-Türkçe yayımlar-
larda rastlıyoruz. Sade çizgileriniz
olduğu için desenlerinizle bu-
radaki işçilerin toplumsal ya-
şamını konu ediniyorsunuz ço-
ğunlukla. Barış ve atom roketle-
rinin Avrupa'ya yerleştirilmesine
ilişkin de bir hayli karikatürünüz
çıkı. Bize kısaca kendinizi
bahsedebilir misiniz?

Diker: Türkiye'de doğmuşum, yakında
kırk yaşına giriyorum. Lise mezunuyum.
Birköş işi girip çıkıyor. Teknik ressamlık
ettim. Tiyatroculuk yaptım. Bir heykeltıraş
yanında yamam durdum. Bir bankada 13.
dereceden devlet memurluğu bile yaptım.
Oniki yıl Frankfurt'ta yaşıyordum. Türk-
danda'ta çalıştım. Gözüktü takam. Saka-
lımı var. Üstelik pilos da içirim. İlk karika-
türümü 78 yılında çizdim. Fakat kimse
yüz vermedi. Mart 83'te ilk karikatürümün
basılıncı pek sevdimim. Yani anlayaca-
ğınız daha pek toym. Uslularas 1. Si-
mavi Karikatür Yarışması'nda bir karika-
türü sergiledi. 1983 Prag Barış Bır-
kultayı için düzenlenen kalem sergisi-
6 karikatürüme katıldım. 1984'de Japonya'da
yapılan Uslularasın Yarışmada Tesvik
ödüdü ve madalya aldım. Karikatürde sa-
deliği, açıklığı ve iş yararlılığı yeğlerim.
Karikatüristlerden Turhan Selçuk ve Tan
Oral ustalarımı çok beğenirim.

TÜRKİYE POSTASI: Sayın Diker,
Japonya'da düzenlenen 5. Uslu-
laras ı Yomiuri Shimbun Karika-
tür Yarışması'nda, 9600 yarı arasında
seçilen ve ödü verilen 103
karikatürün arasında sizin üri-

nünüzün de yer aldığını okuduk.
Gerçekten bu önemli bir başarı.
Bir yarımda Türkiye'den veya
Avrupa'daki tanınmış çizicilerden
de yer alan oldu mu? Bize derce
alan karikatürünüzden de söz e-
der misiniz?

Diker: Bu yarışmaya 60 ülkeden karika-
türcüler katıldı. Türkiye'den Mahmut Ak-
gün ve Tan Oral özel ödül; Gürbüz Do-
ğan Ekşişöğlü de mansiyon aldı. FAC'den
J. Alau-meiser özel ödül, J. Tomaschoff
ve U. Stein mansiyon, G. Hornberger de
tesvik ödülü aldılar. Bir yarımda derce
alan karikatürümden bütün bir yerin atom
roketleriyle doldurulduğunu vurgulamak
istim. Ayakkabısını bağlamasını bilen
herkesin barışı tehdit eden silahlanmaya
karşı çıkması gerektiği doğrultusunda
yola çıkarak, roketlere diktim gözümü.
Onları çiziyorum bir yıldı-her. El kale-
tim herkes atom roketlerine karşı birşey-
ler çizmedi. Yeni göğü doldurdum. Helâ
duvarlarımıza kadar her yerler donanmalı
atom roketlerine karşı çizgilerle. Herkes
almalı eline kalemi, boyayı, tebeşiri, fr-

çayı ve karikatürü çok karikatürcülerin e-
linde kurtarmalı.

TÜRKİYE POSTASI: Federal Al-
manya'da hatta Avrupa'da ya-
şayan bir çok sanatçı arkadaş, bugün
ürünlerini değerlendirebileceği,
buradaki 1.5 milyon insanımıza
toplumsal değerlerimizi aktarabi-
leceği, onların sanatı olan bağla-
rı kuralabileceği bir yayın boşlu-
ğunun olduğunu söylüyorlar. Siz
ne diyorsunuz? Acaba bu alandaki
devinimsizlikte, Avrupa'da ya-
şayan sanatçıların payı yok mu-
dur?

Diker: Yayın boşluğu olduğunu söyle-
yen sanatçı arkadaşlar "Yeni dam bulup,
eynemek, kaçan gelin" gibi bahşiyorlar.
Sultanı bir tembelci içinde bahşeler
üretiyorlar. Sanat varız duruma düştü-
ğümüz için beni bahşılıyor. Ancak sanları
da söylemeden edemeyeceğiz. Burada ya-
şayan 1.5 milyon insanımıza toplumsal
değerleri aktarmak için ila da kuş kağıdı
sanat dergilerinde, birinci sınıf gallerilerde
mi boy gösterilecek? FAC'de Türkiye-
lerin yayın örgütleri var. Bu örgütler orta-
lama ayda bir, Türkiye'ye yönelik e-
meller yapılmaktadır. İşte, sanat emek-
lerimiz beşerli bir pazar yeri. Gelin
buralarda yetkilerimizi sergileyelim, hika-
yelerimizi okuyalım, çizirlerimizi haykırı-
lim. Bu olgu da ancak sanat ve kültür
emeklerinin yayın bir biçimde örgülen-
melerine mümkündür. Bu konuda bir tar-
tışma ortamının yaratılması, sanatçıların
Türkiyeliiler üzerinde etkinliklerini nasıl
olması gerektiği konusunda yol gösterici
yaraırlı bir tutum olacaktır. Sanat denen
olay; gün işiğna "çıkarmayacağım da, çı-
karmayacağım" diye dirençlere, tövbe
hiçbir ilahım yok.

TÜRKİYE POSTASI: Son bir soru
daha: Uzun zamanlar FAC'de ya-
şayan bir sanatçı olarak, yabancı
işçilerin buradaki sorunlarına bir
yaklaşım getirirken, sizce neler
dikkat etmelidir? Diğer yandan,
biz Türkiyeliler olarak buradaki
işçi ve emekçiler, daha çok ikici
kışak dediğimiz gençliğe yöne-
lik, onların toplumsal ve kültü-
rel gelişmelerini, gereksinimle-
rinin karşılanmasına yönelik neler
getirebiliriz?

Diker: Yabancı işçilere çalışmamızda
gözen çalışılmaması gereken en önemli
nokta bence, yurdından ayrı bırakışın
yahancının çıplak "yalnızlığıdır". Özellikle
büyük çoğunluğu köylükten gelmiş
ve tabuk gelişiminde cabasında olan Türki-
yelilere, hangi sınıfın insanları olduklarını
onların somut sorunlarını üzerine göze-
rek yaklaşımda bulunmalan, sanat ve kül-
tür emeklerinin has gövdesi. Neci ve
kim olduğunu öğrenen yabancı, böylelikle
yalnızlığında biraz olsun anınsatır.
Fakat bu uzun ve sabır isteyen görevi,
sanatçı ancak, sanat ile sanat dışında ka-
nalar arasındaki sökülük, boşluğu kö-
medebildiği zaman başılabilecektir. Sanat-
çılara, sanatı olmayan arasındaki bu bür-
yük, anlamsız boşluk, sanatçıların bohemi-
liği ile, birbirlerinin sırtını sıvazlamaları
kimsenin anlamadığı özel bir dile konuş-
malarıyla, çok edilecek. Sanatçı, ilayci-
sine, okuruna, dinleyicisine, sağlam köp-
rüler kurarak ve gılgıssız bir tavırla de-
bilirse yaraırlı olur. Önce onun mutlu
etmesi sanatçı. İnsanlar mutsuz olduktan
sonra neyleyem bir sanat? Burada ya-
şanlarımızın toplumsal ve kültürel gere-
ksinimlerinin karşılanmasına yönelik neler
mi getirebiliriz? Çiğ köfte, döner kebab
ve "çayda çıra"nın dışında herşey...

DİRENİŞ'in

Bu sayısında:

Hasan Hüseyin-Orhan Tayan-Ata-
ol Behramoğlu-Jannis Rissos-Öz-
demir İnce-Üllü Livanelli-Mar-
Faranturi-Can Yoksul-Fethi Savat-
ç-Sabahattin Ali-Manos Loizos-İs-
mail Çoban-Ahmet Cemilz-İhsan
Karakoç-Emre Ege-Yurtal Aydın-
Necdet Adak-Ekide-Kadir Kemal-
Nuri Efe-Murat Arkan-Gökhan Cizer-
Uğur Durak-Erdoğan Diker-Er-
nesto Cardinal

Dikkat: Yazımıza adresimiz tek-
nik nedenlerden dolayı de-
ğişmiştir. Yeni adresimiz 8300
Glöessen 1, Postlagemnd Nr.
07388 C

Dergimizin ulaşamadığı bölgeler-
lerden 2,5 DM değerinde Alman-
posta pulu gönderdiğinizde der-
gimizin elinize en geç bir hafta
içinde geçecektir.

SSCB, olimpiyatları değil ABD'nin hazırladığı anti-sovyet kampanyayı boykot ediyor

Geçtiğimiz günlerde Sovyetler Birliği Ulusal Olimpiyat Komitesi'nin ABD'nin Los Angeles kentinde Temmuz ayı içinde yapılacak olan olimpiyat oyunlarına katılmama kararı almasının ardından, Bulgaristan, Küba, DDR, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti, Moğolistan Halk Cumhuriyeti, Laos, Çekoslovakya ve Afganistan da aynı gerekçelerle olimpiyatlara katılmama kararı aldı.

Sovyetler Birliği Ulusal Olimpiyat Komitesi karara gerekçe olarak ABD'de olimpiyat hazırlıklarından sorumlu olanların olimpiyat anlaşmalarına uymama uygulamalarını ve özellikle ABD'de bir yıldır resmi makamların da bilgisi ile aşırı sağcı çevreler tarafından yürütülen ağır Sovyet aleyhtan kampanyayı gösterdi. Komite bu koşullarda oyunlara katılmayı oyuncuların güvenliğini açısından da tehlikeli olarak değerlendirdi.

Federal Almanya'da yayınlanan Stern dergisinin, Sovyetler Birliği Spor Bakanı Marat Gramov ile bu konu üzerinde yaptığı görüşmede bakan şunları açıkladı: "Biz Olimpiyatları hiçbir zaman boykot etmedik, şimdi de etmiyoruz. ABD'nin 1980 Moskova Olimpiyatları'nı boykot etmesi politik bir karardı, ancak bizim kararımız politik bir yoldu yoktur. Kararımız, olimpiyatların ana ilkesi olan halkların kardeşliği ilkesine uymaması, Sovyetler Birliği sporcularının normal koşullar altında yarışmalarını engelleyecek uygulamalar yürütülen alınmıştır."

ABD'nin Afganistan olaylarını protesto ederek 1980'de Moskova Olimpiyatları'nı politik gerekçelerle katılmamasından sonra, ABD yöneticileri 1984 Los Angeles Olimpiyatları'nı Sovyetler Birliği'nin katılmaması engellemek için bir yıldır amaçlı bir kampanya yürüttüler. Yürütülen kampanyada bir taraftan olimpiyat anlaşmalarının gelenekleri çiğnendi; Sovyetler Birliği Olimpiyat Komitesi'nin sporcuların güvenliğini açısından talep ettiği bazı onemli reddedildi, öte yanda adları ve adresleri belli yüzün üzerinde

Reagan olimpiyatlara nasıl hazırlanıyor?

AŞIRI sağcı ve terörist 165 örgütün biraraya gelerek bir yıldır yürüttükleri Sovyet düşmanlığı kampanyasını sürdürüyorlar mı?

ARALARINDA Küba kaçını karşı-devrimci "Alfa-66" terör örgütünün de bulunduğu 14 örgütün "Sovyetler'i Yasaklayalım" adı altında kurdukları karanlık koalisyonla mı?

SOVYET sporcularının özellikle ABD'ye iltica etmesini sağlamak amacıyla kirlilerde kullanılmak üzere hazırlanan Los Angeles'deki dayatılı-döşeli 500 "özel" daire ile mi?

OLİMPİYAT meşalesini aşırı sağ bir örgüt üyesine taşıtarak mı?

SOVYET olimpiyat atasınının ABD'ye girmesini vize vermeyerek engellemeye yoluna gitmesiyle mi?

"RUSYA'YI EZELİM!"

ABD olimpiyatlarına hazırlanıyor. Hazırlıkların en zararsız üzünde "Rusya'yı Ezelim" yazılı tişörtler

simleri militanlaştırmayı, onları sosyalist ülkelerden gelen sporculara katılmaya hazırlamayı amaçlayan bu örgütler, isimlerle adresleriyle ABD yönetimi tarafından bilindiği halde yasaklanmadı. Üstelik, hükümet de Sovyet Olimpiyat atəşesine ABD'ye girmeye yasak koyarak sosyalist ülkelerden gelen sporcuların vize istemelerine, sahibi bir örgüt üyesinin

getti kampanyayı yürütenlerin hiçbir yemini yasaklamayan ve sporcuların güvenliğini devlet tarafından değil de, özel dedektifler tutularak, yapılabilecek açıklama olan ABD yönetiminin verdiği garanti sosyalist ülke yönetimleri tarafından ciddiye alınmadı.

Reagan yönetimi bir taraftan Sovyetler

Türkiye Postası

15 GÜNLÜK GAZETE SAYI: 31 18 MAYIS 1984

KISA...KISA...KISA... KISA...KISA...KISA...

Hollanda'da yaşam 15 dakika durdu

Hollanda'da yüzlerce yerleşim yerinde yürütülen füzelerle karşı eylem haftası çerçevesinde 10 Mayıs günü 100 binlerce işçi FNV sendikasının çağrısına uyarak 15 dakikalık iş bırakma eylemi yaptılar. "Hollanda'da Yaşam Durdu" belgisiyle yapılan eylemde, saat 11:45 ile 12:00 arasında tüm ülkede yaşam durdu, kamu araçları çalışmadı, aynı anda barışseverler pekçok yerde protesto gösterileri yaptılar. Hollanda barış hareketi bu eylemlerle hükümeti Hollanda'ya yerleştirilecek olan 48 Cruise füzelerinden vazgeçirmeye çalışıyor.

Danimarka NATO'nun füze masraflarına katılmayacak

Mayıs ayı başında Danimarka Parlamentosu, Sosyal Demokrat Parti tarafından hazırlanan bir tasarıyı onaylayarak, barış döneminde olduğu gibi bunalmış ve savaş halinde de ülke topraklarında atom silahı bulundurma kararı aldı. Onaylanan tasarıda Kopenhag hükümeti Kuzey Avrupa'da atom silahlarının arındırılmış bir bölge oluşturulmasını için çalışmakla da görevlendirildi. Öte yanda 10 Mayıs günü toplanmış olan parlamento yine sosyal-demokratların önerisiyle Batı Avrupa'ya yerleştirilen yeni ABD füzelerinin atılması harcamaları için vermesi gereken 13.33 milyon Markı vermeme kararı aldı.

Craxi füzelerle karşı çıktı

Mayıs ayı başında İtalyan Başbakanı Bettino Craxi Batı ve Doğu Avrupa'ya yeni orta menzilli füzelerin yerleştirilmesinin derhal durdurulmasını ve bu temelde yeni silahsızlanma görüşmeleri başlatılmasını önerdi. Craxi bu öneriyi Mayıs ayı sonunda Washington'da yapılacak olan NATO ülkeleri toplantısına sunacağını belirtti.

Mart ayı sonunda Roma'da yapılan bir milyon kişinin katıldığı mitingde de silahlanma harcamalarına ve füzelere karşı çıkılmıştı.

Yunanistan Başbakanı Andreas Papandreu

Papandreu NATO'ya destek vermeyecek

tenir, Sovyetler Birliği Olimpiyat Komitesi'nin sporcuların güvenliğini açısından talep ettiği bazı önlemler reddedildi, öte yanda adları ve adresleri belirsiz, yüzünde aslında aseri ve terörist grubu Sovyet aleyhtar bir kampanya yürütmelelerini izin verildi. Basın ve yayın organlarının da desteklediği bu kampanya özellikle olimpiyatları yarılaacağı Los Angeles ve çevresinde asiri boyutlara vardırdı. Aralarında Küba kaçkını karşı-davetçi "Alfa 66" terör örgütünün de bulunduğu 14 Sovyet düşmanı örgüt sosyalist ülkelerin sporcularına karşı provokatif eylemlerde bulunacaklarını açıkça bildirdiler, "Sovyetleri Yasaklayalım" ad altında bir koalisyon kurdular. Gerici ke-

şistlik, hükümet de Sovyet Olimpiyat atesine ABD'ye girme çağını koyarak sosyalist ülkelerden gelen sporcuların vize isteyerek, saçığı bir örgütün olimpiyat meşalesini taşımaya izin vererek, bu kampanyanın yönetim tarafından planlı olarak yürütüldüğünü ortaya koydu.

Sosyalist ülkelerin bir karardının sonra Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkanı Samaranch, 11 Mayıs'ta Lozan'da yaptığı basın toplantısında, Sovyetler Birliği'ne Reagan'ın bir mesajını götüreceğini, bu mesajda Reagan'ın sporcuların güvenliğini konusunda garanti verdiğini ve olimpiyat oyunlarına politika karıştırmamasını istediğini açıkladı. Ancak, ülkesindeki

sosyalist ülke yönetimlerinin tarafından ciddiye alınmadı.

Reagan yönetimi bir taraftan Sovyetler Birliği'nin olimpiyatları katılmasını engellemek, bir taraftan da bunda sorumlu Sovyetler gösterip dünya kamuoyunda "Sovyetler spora politika karıştırıyor" izlenimini yaratmak isterken, öte yandan da bu konuyu sonbahardaki seçim kampanyasının bir parçası haline getirmeyi planlıyor. Orta Amerika politikası ve ülkesinde çalışan yığınların acil çözüm bekleyen sorunlarına yanıt getirmeyen Reagan için olimpiyatlar konusu kamuoyunun dikkatini başka yöne çekmek için iyi bir fırsat oluşturuyor.

Papandreu NATO'ya destek veremeycek

Mayıs'ın ilk haftasında Selanik'te yapılan mitingde Yunanistan Başbakanı Papandreu hükümetinin bundan böyle NATO'ya hiçbir destek veremeyeceğini, NATO'nun finansmanına katılmayacağını, NATO'nun Ege'deki manevralarında ülkesinin yer almayacağını açıkladı. Papandreu, 10 Mayıs'da yapılan PASOK (Pan Hellenik Sosyalist Hareketi) Kongresi'nde de aynı görüşü yineledi. Partisinin kongresinde 2400 delegenin önünde NATO'dan çıkma konusunun partisinin temel yönelimlerinden biri olduğunu söyleyen Papandreu dünyayı bir nükleer yıkımın beklediği günümüzde barışın korunmasının önemi üzerinde durdu. Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin bu yöndeki olumlu cabalarının değerini vurguladı, hükümetinin Balkanlar'ın atom silahlarından arındırılmasından yana olduğunu belirtti.

Kıbrıs Türk kesiminde ilk ABD üssü

Mayıs ayı başında Kıbrıs'ta yayınlanan "Haravahi" gazetesi Kıbrıs'ın Türk kesiminde Lefkoşa kentli yakınlarında ilk ABD üssünün kurulduğunu, modern elektronik araçlarla donatılacak olan üssün Ortadoğu ülkeleri, Yunanistan, Bulgaristan ve Sovyetler Birliği'ne karşı casusluk amacıyla kullanılacağını açıkladı. Ayrıca üsde yapılacak planlanan havaalanının bir milyar dolardan fazla malatolacağı ve Ortadoğu'daki en büyük havaalanlarından biri olacağı belirtildi.

Güney Lübnan'ı İsrail'den kurtarmak için

Mayıs ayının ilk haftasında Lübnan'ın yeni başkanı Kerami Lübnan'daki Şii (EMEL) hareketi lideri Nabih Berri'yi Güney Lübnan işlerinden sorumlu devlet bakanı atadı. Bu atama yeni hükümetin Güney Lübnan'ı İsrail işgalinden kurtarmaya ve yeniden inşa etmeye verdiği önemin bir göstergesi olarak değerlendirildi.

Öte yanda İsrail'in G. Lübnan'da finans ettiği ve emrinde olan "Güney Lübnan ordusu"nu güçlendirdiği, yeni havaalanı kurduğu bildiriliyor.

DDR'de yerel seçimler öncesinde 1,5 milyon toplantı

DDR'de 6 Mayıs Pazar günü yapılan yerel seçimlere katılma oranı yüzde 99,37 oldu; beş politik parti ve altı kitle örgütünün ortak listesinde (Ulusal Cephe Listesi) birleşen adaylar oyları yüzde 99,88'ini aldılar. Seçim öncesinde partiler ve kitle örgütlerinin gösterdikleri 263 bin altıyüz aday adayı kendiliğinden partiler ve diğer toplantılarda tanıtıldılar ve adaylandı. Temsilci belgeli bulunmayanlar reddedildi. Aday adayların kamuoyuna tanıtılması amacıyla toplam 1,5 milyon toplantı düzenlendi.

Federal Almanya Barış Hareketi sonbahara hazırlanıyor

Federal Almanya Barış hareketine bağlı örgütler, 5-6 Mayıs günleri Köln'de yapılacak konferansta sonbahar barış eylemlerini planladılar. Federal Almanya'da 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde yapılacak eylemler

Ekim ve Kasım aylarında çeşitli biçimlerde yürütülecek ve 1985 Mayıs'ında Federal Almanya'nın NATO'ya girmesinin 30. ve faşizmden kurtuluşunun 40. yılı tüm ülkede yığnals eylemlerle karşılanacak.

35 ülkenin katıldığı Stokholm konferansının ikinci turu başladı

Varşova Pakti ülkeleri bir kez daha saldırmazlık anlaşması önerdiler

Mayıs ayının ilk haftasında Varşova Pakti üyesi sosyalist ülkeler, NATO devletlerine askersel güce başvurmadan karşılıklı olarak vazgeçilmesi ve barışçıl ilişkilerin sürdürülmesini öncönen bir anlaşma imzalanmasını çağrısında bulundu. Çağın, Macaristan Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından NATO ülkelerinin Budapest'e diki diplomatik temsilciliklerine, bu arada Türkiye'ye de resmen iletilti.

5 Ocak 1983'te yayınlanan Prag Politik Deklarasyon'unda yeralan bu çağrıya ayrıca, yapılan önerile ilgili görüş alışverişinin Varşova Pakti üyesi bazı ülkeler ile çeşitli NATO ülkeleri arasında ikili görüşmelerle sürdürülebileceği gibi, Stokholm'da yapılan Avrupa'da karşılıklı güvenlik ve silahsızlanma sorunlarına ilişkin konferansta da değerlendirilebileceği belirtildi.

Stokholm'de ikinci tur

Arnavutluk dışında 33 Avrupa ülkesi ile ABD ve Kanada'nın katıldığı Avrupa'da karşılıklı güven ve güvenlik sorunlarına ilişkin ve ilk aşaması Ocak ayı içinde yapılmış olan konferansın ikinci aşaması 8 Mayıs'ta Stokholm'de başladı.

Konferansın ilk gündeme konuşan Sovyetler Birliği temsilcisi Grinewski, toplantıya ara verildiği 16 Mart tarihinden bu yana ABD'nin Batı Avrupa'ya atom füzeleeri yerleştirme devam etti-

ğini ve yeni silahların üretimine geçtiğini belirtti. Grinewski, bu tehlikeyi giderişi durdurmak amacı ile Konferansa Varşova Pakti üyesi ülkelerin barışçıl işbirliği ve silahsızlanmaya ilişkin önerilerini içeren bir belge sundu. Sunulan belgede başlıca şu öneriler yer aldı:

- Atom silahlarına sahip olan ülkelerin ortak ya da tek başlarına bu silahları hiç kez kullanılmaları olamaz; taahhüt emelleri
- Toplantıya katılan ülkeler arasında bir saldırmazlık pakti imzalanması
- Askeri harcamaların dondurulması ve azaltılması, kimyasal silahların azaltılması

Lahey Adalet Divanı Nikaragua konusunda ABD'yi suçlu buldu

Birleşmiş Milletler'in en yüksek hukuksal organı olan Lahey'deki Adalet Divanı 10 Mayıs günü oturumunda ABD'yi Nikaragua konusunda suçlu buldu. Reagan yönetiminin bu ülkeye karşı giriştiği kuşkuştırmalara ve özellikle mayınlarına işletmelerine derhal son vermesini, bu ülkenin başmüstahkem ve egemenliğine saygı göstermesini istedi.

Öteyanda Mayıs'ın ilk haftasında Lizbon'da yapılan, 70 ülkeden 300 delegenin katıldığı uluslararası dayanışma konferansında onaylanan belgede de Reagan yönetiminin Orta Amerika'daki serdivenli politikası sert bir biçimde kınandı, bu tehlikeyi uyarılamakla karşı yeni eylemler saptandı. Ancak, ABD'nin Nikaragua'ya karşı Fonseca Körfezi'ndeki gemilerinden yürüttüğü kuşkuştırmaları Mayıs ayının ikinci haftasında da sürdü. CIA tarafından yönetilen karşı-davetçilerin sürah müdahalelerinden tutukları atış sonuca sivil halktan ölen ve yaralananlar oldu.

Nikaragua'dan dönen Fransız gazeteci Eric Venturini izlenimlerini Türkiye Postası'na yazdı

Savaş ile barış arasında bir ülke: Nikaragua!

ERIC VENTURINI

1984 yılı Orta Amerika için barış mı yoksa savaş yılı mı. Bu konuda kesin bir kanaaya varmak gerçekten güç. Olaylar hızla gelişiyor. Geçen gün aylarında durum son günlerdeki gibi yine gerginleşmişti. ABD Grenada'daki ilerici iktidar partisinin iç sorunlarını öne sürerek adaya asker çıkması, bölgedeki hegemonyasını güçlendirmek, gövde gösterisine çıkmak yolunu seçmişti. Grenada adasının işgalini, birçok gözlemci, haklı olarak Sandinist Nikaragua'nın işgal provası olarak değerlendirmişlerdi. Öte yandan aylardır, komşu Honduras diktatörlüğünün ordusu, Amerikalıların desteğiyle, Sandinist halk ordusuyula karşıpın için beklemektedir. Son günlerde artan sızma hareketleri, Nikaragua'nın başlıca limanlarını CIA'nın somut katkısı ve kontrolüyle mayınlanması, artan gerginliğin diğer ögeleri...

«Kuzey Nikaragua'da bir köyün duvarlarında ilk gözüme çarpan yazı şu oldu: "Los Venceremos, amor, no pasaran" (Yeneceğiz onları sevgilim, geçit veremeyeceğiz)»

Öte yanda, Venezuela, Kolombiya, Meksika ve Panama'dan oluşan "Contadora" grubu da Orta Amerika'da gerginliği azaltmak yolunda önemli çabalarla bulunuyor. Bu kuruluş geçtiğimiz aylarda, Panama'da Nikaragua, Honduras, Salvador ve Guatemala Dışişleri bakanlarını biraraya getirmeyi başardı. Birçok diplomatik pazarlık sonucu bu ülkeler altı ay içinde bir anlaşma imzalamayı ka-

hil edildi. Yumuşama yolundaki bu girişimlerin en önemlisi, 1985'te yapılması kararlaştırılan demokratik seçimler olacaktır. Nikaragualı seçmenler oylanıyla bir devlet başkanı, yardımcısı ve 90 üyeli ulusal meclisi seçebilecekler.

“Ücret karşılığı savaşmıyoruz!”

Nikaragua'yı provokasyonlar girdi-bında savaşı imleyi başaramayan Amerikan emperyalizmi ve Honduraslı bağlaşıkları, zamanın aleyhlerine çalıştığını farkındalar.. Önümüzdeki gün başlayacak seçim kampanyasından ötürü Reagan'ın Amerikan ordusunu sıcak bir savaşa sürmeye, yaratacağı iç politik sorunları da gözönünde alarak, pek cesaret edilebileceği söylenemez. Öldürülen askerlerin yurda gönderilen tabutları Amerikan halkına kötü anılarla dolu geçmiş dönemleri anımsatacaktır. Ayrıca böyle bir savaşın Grenada adasındaki gibi kolay olamayacağı da gayet kesin. Nikaragua'da devrimin dört yıldır geçirdiği zor dönemlere karşın halkın büyük çoğunluğu desteklenen, halkın katıldığı, onbinlerce kişilik iyi donatılmış, morali yüksek bir halk ordusu bulunuyor.

Ayrıca ABD, diğer bölge devletlerinin istemlerini de dikkate almak zorunda. Açıkça gerici olduğu halde Guatemala

askerleş yönetimi bile sınırlarından birkaç yüz kilometre ötede bir savaş çıkması istemediğini belirtir. Meksika'nın tavri ise daha da açık: Kissinger raporunu eleştiren bir yetkili, "bölgeyi terör ve baskı havasına sokmayı önöğren gerici ilk strateji" terimini kullandı. (Adı geçen Kissinger raporu tam anlamıyla bir savaş çağırışı olup, bölgedeki gerici rejimlere ABD'nin 8.4 milyon dolar yardım yapmasını öngörmektedir)

Bazı diyalog umutlarına karşın Nikaragua yönetimi tetikte beklemeye zorunda. Sandinist Savunma komiteleri başkent Managua sokaklarında sipeler kaçıyorlar. Ülkenin önemli gelir kaynaklarından olan kahve malsulu, bu yıl ordunun gözetimi altında kaldırıldı. Gerginlik en çok kuzeyde, Honduras sınırındaki "Las Segovias" bölgesinde hissediliyor.

Genç manga şefi Ramon Donaldo'yı Amerika kıtasını kateden yol üzerindeki El Espino gümrük kapısında karşılaştık. Geçtiğimiz aylarda "kontra"lar (karşı-devrimciler) buraya üst üste saldırmışlar. Yıkıntılar kaldırıların çok ciddi detli geçtiğini gösteriyor. Bugün karşı tepede hala "kontra"lar var ve bulunduk-

ları yerden bizi dürbünle gözliyorlar. Ramon Donaldo öfkesini zor tutuyor. "Biz onlar gibi değiliz" diyor. "Aşaklık bir ücret karşılığı değil, yurdumuz için çarpışıyoruz". Doğa bu bölgede çok cömert, arazi dağlık ve engebelere kaplı. "Karşı devrimcilerin sızmalarını engellemek güç olsa" diye düşünüyorum bir aralık. Oysa Ramon pek endişeli görünmüyor, "çok iyi bilirim buraları, bu dağlar benim evim, ocağım sayılır" diyor. Ramon'un yanındaki askerler oldukça genç. Çoğu kaşanikolarının namurlarına Sandinist cephenin siyah-kırmızı kurdelelerini bağlamışlar. Ramon Donaldo, yakasında Lenin'in küçük bir resmini taşıyor.

Sözünü tutan hükümet

"Hermanos Martinez" tarım kooperatifinin dolaylarında "kontra"lar gözükmüyor. Beşyüz kişilik bir köylü topluluğu milislerin çevresinde örgütlenmiş ve kendileri nöbet tutuyor. Bu köyüler daha önceleri sınıra yakın dağlık bölgede oturuyor, o sıralarda sık sık karşı devrimcilerin saldırılarına uğruyorlarmış. 1982 Kasım'ından bu yana, hükümetin verdiği

ERIC VENTURINI
Fransa'nın en büyük haftalık dergisi
"Revolution"un Yazı Kurulu üyesi

plânlara uygun olarak inşa ettikleri ahşap konutlarda yaşıyorlar. Bugün köyün 319 çocuğu için bir kantin var, okul binası bitmek üzere. Kooperatif temel olarak mısır ve Nikaragua'nın ulusal besini bir tür siyah fasulye "frijoles" üretiyor.

Kooperatif başkan yardımcısı Brigido Garcia nöbetten henüz döndü, kalasni-kovunu duvara dayayıp sözün gereği: "Bilmen anlayabılıyor musun, devrimden önce biz okuma yazma bile bilmezdik, şimdi ise sorumlu görevlerdeyiz, örgütü-yüz." Eşi Bernarda koyu bir katolik. Ancak bu onu Nikaragualı Kadınlar Örgütü AMNLAE'nin çalışmalarına katılmaktan alıkmıyor. "Yaşam biz kadınlar için çok daha rahat burada, çocukların kantini, dağlık görevlileri var. Hükümet verdiği sözleri tutuyor."

Honduras sınırındaki ikinci geçit noktası, Los Manos tam bir boğaz. Ocalt kendinden bir milis, rehberlik yapıyor bize. Rehberimiz adı Leandro, Mavi Dat-sun'un içinde 20 kilometre boyunca dağ yollarını izliyoruz. Aşagıda sınırlar oluşturan Río Coco ağıyor. Oteki yamaçta muz, kahve, çam ağaçları, der bumbalar asılmaz bir engel oluşturmış. Dağlar, bu bölgede "kontra"larla dolu. Bir bölümü Honduras'a bakan dağlarla iç yandan çevrilmiş "Los Manos"u elde tutmak kolay değil. Sınır karakolundaki askerler bir parça yorgun görünüyorlar.

«Köylerde gezerken

güçlendirici silahları sonuna kadar kullanmak için ay içinde bir anlaşma imzalamaya kabul ettiler. Buna göre, bölgedeki tüm askeri güçlerin dokümanı yapılacak, yabancı askeri uzmanların kimler olduğu saptanacak, resmi olmayan tüm silahlı örgütlerle destek kesilecek, silah kaçakçılığı önleneyecek. Bu kararların alınmasında Sandinistlerin çabaları önemli rol oynadı. Geçtiğimiz yıl sonunda Sandinist hükümet, silahlarını teslim eden "kontrol" karşı devrimcileri affetme kararı aldı. (Yönetici ve katiller dışındadır) Bu affa, 19 Temmuz 1979'da diktatör Somoza'nın devrilmesinden bu yana ülkedeki devrim sürecine karşı düşmanca tavır alan Mis-kito yerlilerinin büyük bir bölümü de da-

Foto: Efrain MONTES (GAMMA)

Köylerde gezerek onbeşinde çocukların, kadınların elde tüfek devrimi savunduklarını gördüm. ➤

Leandro'nun keyfi yerinde, başından öyle çok şey geçmiş, öyle çok vartalar atlattımı ki... Ovada gırtlıklik yapıyor, kooperatif üyesi, karısıyla birlikte katılmış Sandinist Cepheye. Üç oğlu da halk ordusunda asker. Bir oğlunu 1978'de diktatör Somoza'nın adamları öldürmüş. Leandro, "buradaki milisler çekilendir" diyor gülerken. "Kontrolar hep büyük bir saldırıya geçeceklerini söyleyip duruyorlar, gelecekleri varsa görecekləri de var" diye açıklıyor.

Teotecacinte dünyanın bir ucu. Birkaç kilometre ötede geçenlerde bir ABD helikopteri düşürülmüş. Aylardır "kontrol"ların saldırıları ve Honduras topçu ateşine hedef olmuş bir bölge. CIA ve karşı devrimcilerin "geçici hükümeti" Managua'dan 300 km. uzak bir yöreye yerleşecek güya! Ama henüz köyü bile ellerine geçirebilmiş değiller.

Tegmen Rufio Rodriguez gözetimle kulelerinden birine çıkıyor bizi. İlerde "kontrol"ların sipertleri görünüyor. Bu burun buruna beklemenin sıcak bir sa-vaş dönmüşü için Ronald Reagan'ın bir emri yetmez! Ama yine burada henüz onbeşinde çocuklar, kadınlar, elde tüfek devrimi savunuyorlar. Sandinist ordü burada kendi ocağında. Yaşlı bir nine kahve ikram ediyor; para vermek istiyoruz almıyor. "Görüyosunuz ya!" diyor Rufio Rodriguez "Sandinistler köylülerin erzazını zorla almıyorlar, 'kontrol'ların yadıydı gibi; bize güvendiıkları, onları korudugumuz bildikleri için kendiliklerinden veriyorlar. Biz onların ordusuyuz."

Kuzey Nikaragua'daki bir köyün duvarlarında ilk göze çarpan yazı şu "Los Venceremos, amor, no pasaran" (yeneceğiz onları sevgilim, geçit veremeyeceğiz). Geçtiğimiz günlerde Nikaragua Sayışma Bakanı Umberto Ortega bir açıklama yaptı. 1983'te 1800 "kontrol"nin öldürüldüğünü, 300 sandinist'in ise yaşamaları devrim uğruna yitirdiklerini bildirdi. Artık dökülen kana yetem demek gerekiyor. Nikaragua sınırlarında ve tüm bölgede barış yaşama geçmeli, Reagan'ın savaş kışkırtıcılığı bir yana birakılmasının zamanı geldi de geçiyor bile...

Küba'dan Nikaragua'ya...

Yıl 1961. ABD yönetimi Küba'ya çıkartma yapma hazırlığında... Üzerlerine Küba Hava Kuvvetleri'nin amblemi boyanmış uçaklar Küba'da "**San Antonio de los Bancos**" üssündeki Küba uçaklarını bombalıyorlar. Sahte amblem taşıyan uçaklar Florida'ya döndüklerinde pilotlar kendilerini, üzerlerini bombalayıp, uçaklarıyla ABD'ye kaçan Küba'lı askerler olarak tanıtıyorlar. Oysa bunlar çoktan Amerika'ya yerleşmiş göçmen Kübalılardan başkaları değil...

Aynı çirkin olaylar 1959 yılından bu yana en az yirmi kez yinelenir Küba'ya karşı... Şeker fabrikalarının, petrol rafinerilerinin, elektrik santrallerinin bombalanması, balıkçı gemilerinin kaçırılması, çıkartma ve saldırı girişimleri... 1959'dan bu yana ABD casus uçakları Küba göğünden, savaş gemileri Küba sahillerinden, CIA ajanları Küba'dan bir türlü uzaklaşmamışlar.

Ama başarısızdırlar. Orta Amerika'yı yepyeni bir dünya, sosyalizme açan Küba devrimi, ABD'nin 90 mil ötesinde, ona meydan okuyan bir öz-güç ve kararlılık anıti gibi yaşadı. 25 yaşına ulaştı. Üstelik, eğitim alanında, kamu sağlığı alanında üçüncü dünya ülkeleri, hatta endüstrilemiş bazı ülkeler içinde şimdiye dek ulaşılmaması rekorları kırarak... Ekonomik ambargoya karşın Latin Amerika ülkeleri içinde en yüksek ekonomik kalkınma hızını gerçekleştirerek... Ülkesindeki eğitim olanaklarını kendi halkının dışında Latin Amerika, Asya ve Afrika'dan 20 bin genç insana da açarak...

Orta Amerika'da 24 yıldır güc gösterisinde olan ABD yönetimi şimdi aynı çirkin oyunları, aynı saldırırganlıklarına da odaklaşmıştır dünyada. Nikaragua kuyllarında ve "**Fonseca Körfezi**"nde

sürdürülen kıskırtmalar pekçok kişiye Vietnam'ın işgali ile sonuçlanan "**Tonkin Körfezi**" çıkartmasını hatırlatıyor. Üstelik bir yıldı süren ve adım adım ilerleyen saldırı planlarının uygulanmasında Vietnam'da ellerini kana bulamış bir kişinin, Honduras'ın ABD büyükelçisi Negroponte'nin önemli rolü var.

1979'da Nikaragua halkının 46 yıllık diktatörlüğe son vermesi ile ülkede yeni bir dönem başladı. O yıldan beri ABD yönetimi bu ülkeye karşı ekonomik ambargo, uluslararası finans kuruluşların kredilerini kesme, komşu ülkeleri kıskırtma derken ilercil yönetimi devrime yönünde gittikçe sertleşen bir plan uyguluyor.

Son üç yılda Nikaragua'da ABD'nin finanse ettiği karşı-devrimci saldırılarda sivil halktan iki bine yakın kişi öldü. Bu yılın ilk üç ayında ölenlerin sayısı ise 250. Saldırıların Nikaragua ekonomisine verdiği zarar 204 milyon dolar aşmış durumda... ABD komşu ülke Honduras'daki üç bin askeri, 150 CIA ajanı, üç büyük askeri eğitim kampı, 16 üs ve askeri hava alanı ile saldırıya hazır bekliyor. Şimdi bir başka komşu ülkeyi, orducu bile bulunamayan Kostarika'yı bu amaçla donatıyor. ABD birlikleri Nikaragua'ya çıktı çıkacak... Bugüne dek Reagan yönetimi ülkenin en az bir bölümünü doğrudan işgal edemedi ise bunun en önemli nedenlerinden birini ABD Kongresi içinde bu konuda görüş birliği sağlanamaması oluşturunyor. Reagan yönetimi bu konuda NATO'daki müte-fiklerinin de tam desteğini sağlamış değil.

Küba başardı ve yaşıyor. Nikaragua'da da devrim yaşıyabilecek mi? Küba'nın tüm Latin Amerika halkları için kazanım olan zafiri Nikaragua ile sürdürülebilecek mi?

Filiz KARDAM

Son bir yıldır bir taraftan Nikaragua halkının çoluğuyla, çocuğu ile üretimi artırma ve devrimi savunma yönündeki başarıları, diğer taraftan uluslararası kamuoyunda yükselen dayanışma, bunun olanaklı olduğunu gösteriyor.

ABD'nin ülke içinde politik istikrarsızlık yaratma çabalarına rağmen Nikaragua'da Sandinist hareket kendi içinde ve halkı ile bütünlüğü koruyor. Ülkede bugün eski toprak sahipleri ve devrimden sonra çıkarılan bozulmaların dışında yönetime karşı bir muhalefet yoktur.

Öte yanda Nikaragua'da son dört yılda açılan 95 bin yeni işyeri ile işsizlik oranı %35'den %13'e inmiş, okur-yazar olmayanların oranı %56'dan, %11'e düşürülmüş, iki bin sağlık merkezi kurulmuştur. Bugün ülkede 1970'lerde diktatör Somoza'nın zindanlarında "herkes için tıbbi yardım, misir ve çipek" diyen Nikaragualı özan R.Morales Aviles'in hayalleri gerçeğe dönüşmektedir. Devrim somut meyvelerini toplayan halk, son dört yıl içinde kazandıklarını yitirmemek için silaha sarmıştır.

Nikaragua devriminin yaşaması bölgedeki devrimci yürtsevher hareketlerin güçlenmesi, ABD emperyalizminin, diktatörlerin darbe yemesi demektir. Bunun için Nikaragua'ya dayanışma tüm dünyada 1 Mayıs alanlarında bayraklaşmıştır. Bunun için dünya barış güçleri, tüm demokrat insanlar eşgüdünle Nikaragualıların sesine katılmakta dayanışma için yeni olanaklar yaratmaktadır. Nikaragua devrimini savunmak, barışı savunmak, emperyalizme Latin Amerika'nın kibuçuk milyon müfusu bu küçük ülkesinden bir darbe daha indirmek demektir.

Küba devrimini yasaatan güçler, Nikaragua devrimini de yasaatacaklardır...

Bombardman uçaklarının Türkiye'ye maliyeti 1,4 trilyon lira

F-16 anlaşması ile ulusal ekonomi çokuluslu tekellerin talanına açıldı.

● ABD ile imzalanan F-16 anlaşmasıyla, Kamu İktisadi Kuruluşları, başta ABD tekelleri olmak üzere çokuluslu tekellerle yerli ortaklarının kontrolüne bırakılıyor

F-16 bombardman uçaklarının Türkiye'de yapımıyla ilgili olarak, daha önce ABD ve Türkiye hükümetleri arasında varılan mutabakat uyarınca, 2 Mayıs 1984 tarihinde Ankara'da anlaşma imzalanarak yapımı şirketin kuruluşu tamamlandı. TUSAŞ Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. adı verilen yapımı kuruluşu ortaklık payının yüzde 49'u TUSAŞ'ın, yüzde 42'si General Dynamics'in, yüzde 2'si Türk Hava Kuvvetleri Vakfı'nın ve geri kalan yüzde 7'si de, ileri bir tarihte belirlenecek olan çok motorlulu yapıcısı ABD'li bir firmanın olacak.

Fabrikaının inşaatının tamamlanmasını takibinden 10 yıl içinde, TUSAŞ Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. 160 F-16 bombardman uçağını yapımını gerçekleştirecek. İlgili bombardman uçaklarının Türkiye'ye maliyeti 4 milyar 200 milyon dolardır. Bu miktar, Türk parası olarak 1 trilyon 386 milyar liradır ve F-16 projesiyle Türkiye'nin yıllık silahlanma harcamaları 139 milyar lira artmaktadır.

Türkiye Postası'nın daha önceki sayılarında işlendiği gibi, F-16 projesi, yalnızca Türkiye'nin silahlanma harcamalarını artıran ve 160 bombardman uçağını yapımıyla sınırlı değildir. F-16 projesi, Türkiye'nin "kalkınma" ve "sanayileşme" modelinden dış politikasına kadar "köklü" değişiklikler getiren ve Türkiye'yi bölgede her anlamda ABD'nin "sıçrama tahası" yapacak olan geniş kapsamlı bir anlaşmadır.

F-16 projesiyle, Türkiye daylight bir modeli kabul etmekte, sanayi sektörüne

Yabancı tekelin adı	Yatırım alanı	Yerli ortaklar
1- General Dynamics	Uçak yapımı	TUSAŞ-Hava Vakfı
2- ITT	Haberleşme	PTT
3- Interstets-Unilever	Tarım	Trakya Birlik
4- Jenmant Shelder	Haberleşme	Profilo Holding
5- Rothmanns	Sigara	Tekel-Koç
6- Açıklanmadı	Tarım sanayii	OYAK-Yaşar Holding
7- Açıklanmadı	Boya sanayii	OYAK-Yaşar Holding
8- Northern	Haberleşme	PTT-Deniz Vakfı
9- ITT	Haberleşme	Mistaş-Bir Emek
10- General Electric	Lokomotif	DDY-Özel şahıslar
11- Preussac	Bakır	Etibank-Alarko Hol.
12- Urangesellschaft	Uranium	Gübre Fab. A.Ş.
13- Usatec ve Land O'lakes	Tarım	Bakırlı Ziraat A.Ş.
14- Philip Morris	Sigara	Tekel-Sabancı
15- General Dynamics	Entegre at tes.	Profilo Holding
16- General Dynamics	Gemicilik	Çelik Halat
17- Ford	Otomobil	Koç Holding
18- ...	...	...

Mutfaktaki dört aylık enflasyon yüzde 21

İçinde bulunduğumuz yılın ilk dört ayında, dört kişilik ailenin mutfak gideri yüzde 21 artarak, 37 bin 515 liradan 45 bin 353 liraya yükseldi. 1 Mayıs tarihli Cumhuriyet gazetesinin haberine göre, Ocak-Nisan 1984 döneminde mutfak masrafları 7 bin 838 lira arttı. Böylece, YHK'nun gerek asgari ücretlere ve gerekse ortalama işçi ücretlerine verdiği 1984 yılı ücret zammından daha fazlası, yılın ilk dört ayında gerçekleşen fiyat artışlarıyla geri alınmış oldu.

Bilindiği gibi, Özal Hükümeti, aylık net asgari ücreti 11 bin 736 liradan 16 bin 420 liraya yükseltti. Böylece, asgari ücretle çalışan bir işçinin aylık net ücreti 4 bin 715 lira artmış oldu. Asgari ücretteki aylık 4 bin 715 liralık artışa karşılık, dört ayda yalnızca mutfak giderleri 7 bin 838 lira arttı.

Özal Hükümeti, 1984 yılı için işçi ücretlerini yüzde 25 + 2000 lira artırdı. Böylece, ortalama aylık işçi ücreti 18 bin 890 liradan 24 bin 351 liraya yükseldi. Ortalama aylık işçi ücretindeki 5 bin 461 liralık artışa karşılık, aylık mutfak masrafları 7 bin 838 liry yükselince, 1984 zamlarından daha fazlası geri alınmış oldu.

ÖZLEM ÖZGÜR

Gündem

Refah yılı

Turgut Özal, 24 Ocak kararlarının uygulamaya konulmasından birkaç gün önce, 8 Ocak 1980 tarihinde konuşmalarında verdiği brifingde, "Bu programı uygularsak, enflasyonu bu yıl yüzde 50'ye, gelecek yıl da yüzde 20'ye çekeriz" diyordu.

Özal'ın bu sözlü sarfettiği tarihte, Türkiye'de enflasyon oranı yüzde 59'dur. Sonra Özal'ın uygulamaları başladı. O, inşiden ilâhî zam üstüne zam yapıyor. Ve 1980 yılı sonunda, enflasyon oranı yüzde 107'ye tırmanıyor.

Yığınların satınalma gücü büyük ölçüde geriletilip iç pazar daraltınca, 1981 yılında enflasyon oranı yüzde 37'ye iner. Ardından propaganda başlar. "Özel muczele!" iki yıl boyunca gündemden inmez. "Neymiş efendim? Enflasyon oranını, yüzde 100'lerden yüzde 30'lara indirmişler..."

Özal bu ve benzeri konuşmaları, 24 Ocak 1980 tarihinden beri durmadan yineler durur. Sözelimi Özal efendi 10 Mayıs 1980 tarihinde "Türkiye dört yıl içinde zengin olacak" der.

Aynı Özal, 16 Ekim 1980'de "Türkiye 3-4 yıl içinde ekonomik çıkmazdan kurtulacak" kehanetinde bulunur. Ve o, 18 Ekim 1980'de de, "Türkiye halkı belki 3-4 yıl sıkıntı çeker ama bu süre sonunda düzelmis bir ekonomiyi kavuşmuş oluruz" buyurur.

Özal, daha da ileri giderek, 26 Eylül 1981 tarihinde, "Üç yıl demiyorum, sıkıntılar iki yıl içinde bitecek" der.

Şimdi, 1984 yılının Mayıs ortalarındayiz. Yani Özal'ın programının uygulanmaya konulmasından bu yana, üç aşağı beş yukarı 4,5 yıl geçmiş. Sıkıntılar bitmiş mi? Ekonomik bunalım almış mı? Türkiye zenginleş-

F-16 projesiyle, Türkiye dayatılan bir model kabul etmekte, sanayi sektörüne ve özellikle ağır sanayi alanlarına yatırım yapmakta vazgeçmekte, tarım ve tarıma dayalı sanayiler başta olmak üzere, madencilik ve turizm gibi sektörlerle ağırlık veremeyi kabullenmektedir.

Ayrıca, bu anlaşma ile öncelikle tarım ve tarıma dayalı sanayilerin yanı sıra, ekonominin bütün sektörleri başta ABD teklileri olmak üzere cökümlü teklilerin talanına ağırlık vermektedir.

Yine F-16 anlaşmasıyla, Kamu İktisadi Kuruluşları (KİT) başta ABD olmak üzere cökümlü teklilerle yerli ortakları-

18- Phelps Dodge	Kobalt ve bakır	Etibank-Koç-Gama
19- Tomkins-Sternko	Tarım	Alarko Holding

nin kontrolüne geçecek. Böylece, devlet sektörü cökertilmiş olacaktı.

Nitekim, F-16 anlaşmasıyla birlikte, Türkiye'ye cökümlü teklilerin akımı başladı ve kısa sürede 19 yabancı sermayeli şirket kuruldu. Ayrıca, Devlet Planlama Teşkilatı'nın (DPT) yaptığı açıklamaya göre, aralarında ABD, İngiltere, Kanada, İtal-

ya, Japonya, Federal Almanya ve İsveç menşeli firmaların bulunduğu çok sayıda ki kuruluş Türkiye'de yatırım yapmak için DPT'ye başvurmuş bulunuyor. Son üç aylık sürede, yatırım yapmak için başvuran yabancı sermayeli kuruluşların, toplam yatırım tutarları 1,5 milyar dolar buldu.

ÖZETLE

Devletin yurtdışındaki işçilere borcu 1,9 milyar dolar

Devletin yurtdışında çalışan işçilere olan borçları, bir önceki yıl oranları yüzde 35 artarak 1983 yılı sonunda 1 milyar 403 milyon dolardan 1 milyar 897 milyon dolara yükseldi. Türkiye'nin toplam dış borçları ise, yalnızca ana para olarak 29 milyar liraya ulaştı.

Üç ayda 206 bin memur borç para aldı

Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'nden yapılan açıklamaya göre, 1984 yılının ilk üç ayında, Emekli Sandığı'ndan 206 bin memur 12 milyar 600 bin lira borç para aldı. Geçtiğimiz yılın ilk üç ayında, Emekli Sandığı'ndan 134 bin 500 memur 5 milyar lira borç almıştı.

AET Türkiye'nin tekstil ürünlerine yeni bir ambargo koydu

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) 4 Mayıs tarihinde Brüksel'de yaptığı komisyon toplantısında, Türkiye'nin 10 kalem tekstil ürününe dışsım sınırlaması getirdi. Buna göre, Türkiye AET ülkelerine daha az tekstil satabilecek.

Özal Hükümeti enflasyon ve pahalılıkta rekora gidiyor

- İlk dört ayda, perakende fiyatlar yüzde 17,1 arttı. Böylece, geçtiğimiz yılın eş dönemi yüzde 7,9 olan enflasyon oranı, 1984'de iki katından fazla artmış oldu

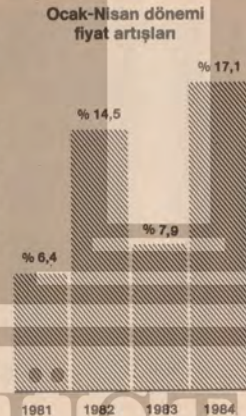
Özal Hükümeti, enflasyon ve pahalılık açısından yeni Türkiye rekorları kurtmaya başladı. İstanbul Ticaret Odası'nın derlediği geçmişinde indekslerine göre, içinde bulunduğumuz yılın ilk dört ayını kapsayan Ocak-Nisan döneminde, perakende fiyatlar yüzde 17,1 oranında artış gösterdi. Böylece, geçtiğimiz yılın eş döneminde yüzde 7,9 olan enflasyon oranı, 1984'de iki katından fazla artmış oldu.

Öte yandan, Özal Hükümeti, uyguladığı yüksek faiz, sürekli devalüasyon ve KİT ürünlerinin fiyatlarını yüksek oranlarda artırma politikalarının sonucu olarak, 1984'ün Ocak-Nisan döneminde gerçekleşen yüzde 17,1'lik fiyat artışıyla son dört yılın en yüksek enflasyon rekorunu kırmış oldu. Bilindiği gibi, Ocak-Nisan dönemi kapsayan dört aylık sürede, fiyatlar 1981'de yüzde 6,4; 1982 yılında yüzde 14,5 ve 1983 yılında da 7,9 oranında artış göstermişti.

Ayrıca, arda KİT ürünlerine yapılan aşırı zamlarla enflasyon artış hızı köklüklendi ve yalnızca Nisan ayında, perakende fiyatlar yüzde 8,2 oranında artış gösterdi. Nisan ayında gerçekleşen yüzde 8,2'lik fiyat artışı, 1960-1984 dönemi kapsayan 24 yıllık sürede gerçekleşen ikinci yüksek enflasyon oranıdır. Bilindiği gibi, birinci

yüksek enflasyon oranının mucidi yine Turgut Özal'dı ve fiyatlar, 24 Ocak uygulamalarının ikinci ayı olan 1980 Şubat'ında yüzde 11,7 oranında artış göstermişti.

Yine İstanbul Ticaret Odası'nın yayınladığı istatistiklere göre, Nisan 1983-Nisan 1984 dönemi kapsayan bir yıllık sürede, perakende fiyatlar yüzde 42,2 oranında arttı. Geçtiğimiz yılın eş döneminde, perakende fiyatlar yüzde 24 artış göstermişti.

günlüklerimize konulmuş bu yana, üç aşağı beş yukarı 4,5 yıl geçmiş. Sıkıntılar bitmiş mi? Ekonomik bunalım aşımış mı? Türkiye zenginleşmiş mi, yoksul fakirleşmiş mi? Gıyillerin sayısı mı azalmış? Pahalılık ve enflasyon, yıllardır olduğu gibi, bugün de yığınlar için bir karabasan değil midir?

Evet, şu an 1984 yılının Mayıs'ındayız. Ve 24 Ocak kararlarının günün gelmesinden bu yana tamı tamına 4,5 yıl geçmiş. Turgut Özal, bütün bu verdiği vadeleri, "3-4 yıl sabredin, sıkıntılar kurtulacağına" biçimindeki sözlerini, şimdi sil baştan ediyor. Ve o, 22 Nisan 1984 tarihli **Cumhuriyet** gazetesinde yayımlanan demecinde, aynen "Bu politika-lar 10 yıl götürülürse, Türkiye dünyanın sayılı ülkeleri arasına girer" buyuruyor.

Ne güzel değil mi? Özal'ın üç-dört yıllık vadeleri, şimdi 10 yılı daha misli buluyor. Kimbilir, bakarsınız 10 yıl sonra da, Özal "20 yıl daha dinizini sıkın" diyebilir.

Özal hükümeti altıncı ayını doldurmuş bulunuyor. Ve Özal, yeni yıla girenken yığınları bir de "müjde" vermiş. "1984'ün refah yılı olacağını" beyan etmiştir.

Özal işbaşına geldiğinde, Türkiye'de enflasyon oranı yüzde 35'tir. Bugün ise, yüzde 50'lere merdiven dayamış bulunuyor. Yalnızca, 1984'ün Ocak-Nisan döneminde dört kişilik bir ailenin mutfak giderleri 7 bin 836 lira artmış. Yani mutfaktaki enflasyon, dört ayda yüzde 21 olmuş.

Özal hükümetinin 1984 yılı için asgari ücrette yaptıkları net aylik artış, yalnızca ve yalnızca 4 bin 715 liradır. Ortalama işçi ücretlerinde görülen artışta ortalamaya net aylik artış ise, 5 bin 461 liradır. Yani, ücret artışlarından daha çoğunu, dört aylık enflasyon alıp götürmüştür.

Geçtiğimiz yılın sonunda, Türkiye'de işsiz sayısı 3 milyon 365 bin kişidir. 1984 yılı Mart ayı sonunda, bu rakam 3 milyon 600 bin kişiye yükselmiştir. Devlet Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin'in 12 Mayıs tarihinde yaptığı açıklamaya göre, açık işsizlerin sayısı yıl sonunda 3 milyon 837 bine yükselcektir. Yani Özal bir yılda açık işsizler ordusuna 472 bin kişi daha katacak.

Özal'ın "refah yılı"nın ne menem birşey olduğu açık değil midir? Özal ve tayfası, ne zaman işçi ücretleri, tarımsal ürünlerin taban fiyatları, memur maaşları gündeme gelse, hep aynı nakaratı yineleyip duruyor. Fazla para veremeyiz, sonra enflasyon olur, üç-dört yıl daha dinizini sıkın...

Ama sıra parabolün, bir avuç çeteye gelince, devlet kasasından milyarlar aktılır. Sıra Özal'ın çalışma arkadaşlarına gelince, ne "dış sıkıma" ya gerek vardır, ne de enflasyon tehlikesi. Nasıl mı? Şöyle: ANAP'lı belediye başkanlarının tümünün ilk yaptığı iş, maaşlarını 10-15 katlara varan oranlarda arttırmak oldu. Örneğin, Nazilli Belediye Başkanının maaşı 350 bin, Uşak Belediye Başkanı'nın maaşı yine 350 bin, Manisa Belediye Başkanı'nın maaşı 250 bin, Ankara Anakent Belediye Başkanı'nın maaşı 350 bin ve Ankara Yenimahalle Belediye Başkanı Mustafa Vuran'ın aylığı da, tamı tamına 560 bin liraya yükseltildi. Refah yılının kimler için iyi olduğu açık değil mi?

Önümüzdeki aylarda, emekli yığınları çok daha kötü günler bekliyor. Devletin süresi gelen iç ve dış borçlarını ödeyebilmesi için Özal Hükümeti Meclis'ten 790 milyar liralık ek ödenek istedi. Böylece, 1984 yılı bütçesi yaklaşık yüzde 25 artırırlar, 3 trilyon liranın 3 trilyon 790 milyar liraya ulaşır.

Bu 790 milyar lira nereden mi bulunacak? Söyleyelim. Hükümet, Meclis'ten 1984 yılı bütçesi için 790 milyar liralık ek ödenek istersen, bu paranın karşılanaacağı kaynakları da gösterdi. Kaynaklardan birincisini, 1984 yılı boyunca yapılacak zamlar oluşturuyor. İkincisini, yeni konacak vergiler oluşturuyor.

Sizin anlayacağınız, 1984 yılı "refah yılı" olacak?

"Dört eğilimden oy alan" ANAP'ta AP'li, CHP'li, MSP'li kadrolar DYP'ye, SODEP'e, Refah Partisi'ne kayarken MHP'

12 Eylül rejimi faşist özünü koruyarak hızla sivilleşiyor. Özellikle 25 Mart yerel seçimlerinin ardından devletin kilit noktalarına ve yaygın bir deyimle "hassas makamlar"a MHP kadrolarından sağlanan sivil faşistler yerleştiriliyor. Bu arada gerek yerel yönetimlerde, gerekse 12 Eylül parlamentosunda mutlak çoğunluğu elinde tutan ANAP'ta da MHP'li faşistlerin etkinliği ve etkisi gözle görünür bir biçimde gösteriliyor. Daha ANAP'ın kuruluşu sırasında bu partinin üst yönetiminde kilit görevler alan ve belirleyici konumlar edinen MHP eğilimli faşist kadrolar, ziraat "ektiklerini biçiyor" ve emniyet örgütünden gümürük örgütüne, Ziraat Bankası, Emlak Kredi, Türkiye Halk Bankası, Tarih, Çukobirlik ve Fiskobirlik gibi büyük mall kuruluşlardan, Etibank ve DÇİ (Demir Çelik İşletmeleri) gibi büyük KİT'lere kadar önemli kamu işletmelerinde kadro yerleştiriyorlar. Belediye başkanlığı, belediye meclisleri ve il genel meclisleri gibi yerel yönetim birimlerinde de ANAP'ın taban kadrolarından MHP'den devşirilmiş gözleniyor. Türkiye Postası'nın ülke içi ve dışı haber kaynaklarından derlediği çeşitli istihbaratın birleştirilmesiyle bu tablo oldukça açık bir biçimde ortaya çıkmakta. ANAP'ın üst yönetiminde yuvalanan çoğu MHP ile gizli yada açık bağları olan faşist eğilimli unsurlar derleyebildiğimiz kadarıyla şöyle:

ANAP yönetiminde MHP ağırlığı

12 Eylül faşizminin "sivilleşmesi" operasyonunda belirleyici olan örgüt kuşkusuz Anavatan Partisi. Kısaca adı ANAP olan bu parti siyasal iktidarı ele aldığı 6 Kasım seçimlerinde çok daha önce, rejimin sivilleşmesinin "kamut" sayılacak bir konum edinmişti. Partinin lideri Turgut Özal, parti kurmaysa süvariken "Biz bayramlık, bir de idamlık günümüz var. Biz bu yola baş koyduk" gibisinden çok fıraklı sözlerle ortaya çıkmıştı. Parti kurulduğundan itibaren "Evren Cuntası'na karşı ve Evren Cuntası'na rağmen bir parti" izlenimini başarıyla yarattı. Nitekim 6 Kasım seçimlerindeki "zafer" de bu yaratılan izlenimin payı pek büyüktü.

Ancak ANAP kuşkusuz "izlenimler yaratarak" iktidara gelmedi. "Devlet" in partisi MDPP'ni yalpalayıp ve "muhalafet yapmakla görevli" Halkçı Parti'ni dernekte makamlarına karşı örgütlenmenin temel ilke ve gereklerini yerine getirdi; liderlerinin deyimleri ise 6 Kasım seçimlerinde, "dört

ve parlamento çalsınlar"ı hemen hiç önemsemiyor. Nitekim Özal'ın bakanlık önerisi de nazikçe reddederek, parti genel başkan yardımcısı görevinde kalmayı yeğledi. ANAP'da dört genel başkan yardımcısı var ve Halil Şişen, bunlar arasında yapılan işbirliğinde örgüte doğrudan sorumlu başkan yardımcısı. Bu konumunu halen de koruyor. Şişen için, Başbakanlık Müsteşarı Hasan Celal Güzel ile birlikte "filili işleri bakanı" da deniyor ve Özal'ın bacasıdır Dr. Ali Tanyir'ın işçileri bakanlığı koltuğunda "sembolik" olarak oturduğu, ANAP kul'lerinde bile konuşuluyor.

Sadi Pehlivanoglu

Veito yediği için parlamentoya giremeyen ancak parti yönetiminde ağırlığını koruyan Pehlivanoglu, daha 1. MC döneminde büyük iş çevreleri ile MHP ilişkilerini düzenlemekle perde arkası görevler üstlenmişti. Bu yüzden Demirel tarafından "gavlenmiş kış" ilan edilerek AP çevrelerinde afazot edilen Sadi Pehlivanoglu, özellikle Odaat Birliği gibi tekelci sermaye örgütlerinde etkin. Pehlivanoglu bu "yete-

bozup ANAP saflarına katılmalarında belirleyici işlev gördü. Türkiye'deki nureculan güçlü adamı olarak tanınıyor. Nitekim 12 Eylül öncesinde iki dönem üstüste MSP listesinden Konya Belediye Başkanı seçildi. Belediye başkanlığı sırasında AP'den kopan Demokratik Parti'ni bölgedeki etkinliğini sürdürmekte büyük rol oynadı. 12 Eylül sonrasında, ANAP'ın İç Anadolu örgütlenmesinin kilit adamı oldu. 6 Kasım ve 25 Mart seçimlerinde perde arkasında kurmaylık yaptı. Vetolu olduğundan milletvekili seçilemedi ama gene de ANAP içinde üst düzeyde yetkili yöneticilerden biri. ANAP'ın yansıta, ABD petrol teklifi Standart Oil'in Ortadoğu'daki Kuruluşu ARAMCO'ı tarafından beslenen ve AP gerçikliğinin en azgın örgütü olan Müslüman Kardeşler'in de başkanı var. MSP'de faşist eğilimi kanadın ağır topu olarak kazandı "şahid" ünü şimdiki ANAP saflarında sürdürüyor. Partinin genel başkan yardımcılığında biri.

Mehmet Altınsoy

Mehmet Altınsoy da ANAP'ın Genel Başkan Yardımcılığında biri. Aynı zamanda Ankara Belediye Başkanı. Ancak onun ANAP yöneticileri arasındaki konumu daha önemli. Altınsoy'un "faşist" geçmişine eskilere, oldukça eskilere dayanıyor. 1946'da da Ankara'da ilerici, yuryserve öğrenci üyelerinin (Behice Bönar, Pertev Nâli Boratav, Muzafer Şerif Başoğlu vb.) üniversiteden çıkınmaları ile sonuçlanan gerici öğrenci olayları sırasında Altınsoy da lider kadrodandı. Ama asıl büyük görevini 1964 yılında Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'ni (CKMP) faşistleştirilmesi operasyonuna yerine getirdi. Bir kongre darbesi ile CKMP yönetimini tepeden tırnağa değiştirdi. Parti Genel Başkanlığına Alpaslan Türkeş getirildi. Tasfiye edilen CKMP yönetiminden sadece bir kişi, Mehmet Altınsoy, Genel Başkan Yardımcılığı görevini korudu. 1961 genel seçimlerinde CKMP NP'de milletvekiliydi. 1965 seçimi-

Veysel Atasoy

Veysel Atasoy ANAP'lı, Ulaştırma Bakanı. Ama Yankı gibi gerici bir halktalık dergi bile Atasoy için şöyle diyor: "Partinin kurulmasında, kapatılıp, kapatılacak sözleri yayınladık, partinin örgütlenip gelişmesinde ve nihayet iktidara gelmesinde önemli ve yoğun görevler almış olan parti üst kademe yönetiminden yalnız Veysel Atasoy kabinde görev alı.".

Atasoy, 1947 doğumlu. Yani kabininin en genç üyelerinden biri (Devlet Bakanı İsmail Özdağlar 1950 ve Devlet Bakanı Mesut Yılmaz 1947 doğumlu. Mesut Yılmaz, Atasoy'dan ay hesabıyla küçük). 12 Eylül öncesinde Küzey Batı Karadeniz'deki faşist örgütlenmede Veysel Atasoy'un önemli rolü vardı. Devlet Planlama Teşkilatı'nda danışman olarak çalışırken bu bölgedeki tosunucuları örgütlemekte ve yönlendirmekte etkinliği. MHP'Nin, doğrudan Genel Sekreteri Necati Güllentekin'e bağlı (dolayısıyla MTT'de de bağlı) kadrolarından biri olarak tanınıyor. Atasoy için uluslararası faşist örgütlenmede Türkiye'yi temsil etmiş yetkili olan bir faşist militan da deniyor. Nitekim İlgünç Bakan oduktan sonra yaptığı ilginç bir yurtdışı gezisi de var.

Mustafa Taşar

ANAP Genel Sekreteri. Bir başka deyimle partiyi yürüten, gününbirlik işleri düzenleyen, örgütün nabzını elinde tutan bir yönetici. ANAP'ın gölgede kalmayı başaran faşistlerden biri de Taşar. Türkiye'de daha arkadaşları arasında, MBK eski üyesi, 14'erli faşist kanadından ve bu ekibi teorisyenlerinden Dündar Taşar ekibinden faşist baretke geldiği söyleniyor. Sükrü Yürür ile birlikte gerçi planda kalamaz. ANAP'ın faşistleşmesi, MHP'leşmesi yönünde "habirli" kadro olarak görev yapıyorlar. Hanişanede ki MHP lider kadrosu ile ANAP ilişkisi yürüten kurucu Mehmet Perinç de Mustafa Taşar'a bağ-

YORUM

12 Eylül faşizmi s

12 Eylül faşizmine sivil elbise giydirmesi gerisi arası gerçiklik, hem de iç gerçiklik bundan yurusal ve uluslararası düzeyde kabanar demokremek mümkün. Ancak böyle bir politik işgal 1980'den bu yana adını adını "biraz da lan faşist rejimin çözülmesi, yerini sivil "karsisine terkettiği hesaplanıyor. "24 Ocak dördümüz "ekonomik önlemler paket"nin bu bir yana özünü, hedefini koruyarak sürdürmirel'in il MC'si döneminde başlanan bu "parlamentar" koşullarda yürütülmeyeceği için il darbesinin bir nedeni de bu. "Demokrasiye geçiyoruz" yalanı ile birlikte ylerin ardından Cunta partilerinin biri, kendisi göstermeyi başaran ANAP iktidarı ele aldı. Karanlık'nın habası, anası, ebeisi, her şeyi seçmelerinden "zafer" ile çıkan Özal. "Dört ektidar olduk" diyor. Bunları anlamlı ANAP'ın kadroların yer aldığıdır. Ancak yere AP, CHP ve MSP'li kesimler "kendi" partileri karşılık MHP -kusa süren bir Muhafazakâr Pa-

Yılmaz'a bağlı. Özal'ın daracık teknokrat bakanlar kadrosu ile çatışan faşist eğilimli bakanlar arasında başı Mesut Yılmaz geçiyor. Kazım Öksüz ile birlikte ANAP içindeki faşist kadronun beyin takımı oluşturutan Mesut Yılmaz, sorumlu olduğu devlet bakanlığının yansıta ve belki de ondan çok gümürük örgütü ile ilgileniyor. Mesut Yılmaz'ın bu güne kadar özellikle gümürük örgütü çevresinde yaptığı ya da yaptırttığı atımlar, daha Gün Sazak döneminde bu bakanlığın olanaklarını tadını alan MHP'lilerin, bu hassas örgüt yeniden girişimini gösteriyor. Nitekim gümürük örgütü başlı başına ve hükümetin "tekniksen bakanları" arasında anılan Yürür Ankan da gümürük kadroları üstünde bakım olarak hiç bir otoritesi kalmadığını gösteren Başbakan Özal'a resmen başvurdu ve iki başlı bakanlık kadrolarına izin verilmemesini istedi. Özal'ın yanısır sivilinlik bir-

aynı yapıt. İsmaili faşist bir çizgimdir. İhtilalimi halen de sürdüren Hüseyin Uzmey'in tayini "ayyuka" çıkınca Mehmet Aydın geri adım attı. Mehmet Aydın'ın tayinlerinin altı deslince MHP'nin uluyan bozkurdu ortaya çıkiveriyor. Özellikle Sağlık Koleji mezunları arasından seçilen MHP'li, bakanlık önemli görevlere atanıyorlar. Henüz uygun bir faşist bulamamış bakanlık kadroları ise şaşırtıcı bir cüretle boş tutuluyor ve vekaletle idare ediliyor. Sonbahar'da başlayacağı bildirilen "Başhekimler Operasyonu" ile kamu hastanelerindeki ilerci, hatta CHP çizgisinden ileri gidememiş başhekimlerin ayıklanacağı bildiriliyor. Bu bakanlığa bağlı sağlık ocaklarının "müshadem kadroları" ise halen MHP eskisi faşist militanlar için çok verimli bir istihdam olanağı yaratıyor. Özellikle Güneydoğu yöresinde bu "istihdam" çok asırı boyutlara ulaştı.

Bürokrasideki ülküdaşlar

ANAP iktidarı ile birlikte turmanmaya başlayan faşist yuvalarına kuşkusuz kendin salt bakanlıklar ya da ANAP yönetimi

lenmenin en önemli "avıtları" olarak bilinen büyük kamu kuruluşlarını elinde tutan Devlet Bakanı. Sümerbank, SEKA, Türkiye Demir Çelik İşletmeleri, Türkiye Çimento Sanayi Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu ve... AP eğilimli Devlet Bakanı Sudi Nes'e Türel'in "istifa ederim" tehditlerine rağmen Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü hep Alptemüçin'e bağlı.

Saffet Ankan Bedük

12 Eylül öncesinde, II. MC Hükümeti döneminde Başbakan Yardımcısı Türkiye'ye başlık telgrafı çeken iki vali vardı. Bunlardan biri ipliği iyice pazara çıkan Ordu Valisi Reşat Akkaya'yı. Fatsa olayları sırasında faşistlere açık destek veren Akkaya'nın kopazetlikleri iyice ayyuka çıktığından 12 Eylül sonrası görevden alınması gerektili. Ama Türkiye'ye bağlı valilerden ikincisi, Saffet Ankan Bedük, o kadar da "deşifre" olmamış, en azından kamuoyunda çok dikkat çekmemişti. ANAP işbaşına geldiğinde 12 Eylül faşizminin Antalya valiliğine getirmiş olduğu Bedük'ü, Özal ve ekibi, çok daha "hassas" bir görevle aktardılar: Faşist lider Türkiye'ye bağliğini açıkça beyan eden Antalya eski valisi Saffet Ankan Bedük, Emniyet Genel Müdürü oldu. Pasaporttan, uyuşturucu ticaretine, siyasal polisten işkencehanelere, istihbarattan, mali polis hizmetlerine kadar çok geniş bir alanın tek sorumlusu ve yetkilisi olan Bedük'ün marifetleri "henüz" şu üstüne çıkmış değil. Ancak, Bedük'ün işbaş yapmasının hemen ardından, aylardır kamuoyunda calkalanan "Babalara Operasyonu"nun da hızını yitirdiği, gazetelerin iç sayfalarında bile görülmüş olduğu gözden kaçmamalı.

Tunca Toskay

TRT'nin başına ince tezgahlanmış manevralardan sonra getirilen Prof. Tunca Toskay, ANAP kanalıyla devletin kilit ve hassas noktalarına faşist unsur ve örgütlü MHP'li sızdırmanın (Daha doğru bir deyimle: Apaçık tayin etmenin) en iyi örneği. Devlet propaganda aygıtının başındaki ANAP'lı bakan Mesut Yılmaz, Başbakanlık

aynı yapıt. İsmaili faşist bir çizgimdir. İhtilalimi halen de sürdüren Hüseyin Uzmey'in tayini "ayyuka" çıkınca Mehmet Aydın geri adım attı. Mehmet Aydın'ın tayinlerinin altı deslince MHP'nin uluyan bozkurdu ortaya çıkiveriyor. Özellikle Sağlık Koleji mezunları arasından seçilen MHP'li, bakanlık önemli görevlere atanıyorlar. Henüz uygun bir faşist bulamamış bakanlık kadroları ise şaşırtıcı bir cüretle boş tutuluyor ve vekaletle idare ediliyor. Sonbahar'da başlayacağı bildirilen "Başhekimler Operasyonu" ile kamu hastanelerindeki ilerci, hatta CHP çizgisinden ileri gidememiş başhekimlerin ayıklanacağı bildiriliyor. Bu bakanlığa bağlı sağlık ocaklarının "müshadem kadroları" ise halen MHP eskisi faşist militanlar için çok verimli bir istihdam olanağı yaratıyor. Özellikle Güneydoğu yöresinde bu "istihdam" çok asırı boyutlara ulaştı.

Valiler operasyonu ve perde arkası

ANAP'ta yuvalanmış ve parti yönetimi ellerinde tutan faşist kurmaylar, "MHP'ileştirme Operasyonları"nda Başbakanlık Müsteşarı Hasan Celal Güzel ile ANAP Genel Başkan Yardımcısı ve Ankara Milletvekili ve hem ANAP'ın, hem de Hükümetin gayri resmi sözcüsü Halil Şıvgın'ın birlikte kotarıldıkları bir liste ile 21 vali merkeze alındı. 13 vali de yer değiştirdi. Ancak bu operasyon yeterli olmamıştı. Nitekim 25 Mart yerel seçimlerinin hemen ardından yeni bir "valiler operasyonu" oldu. Basın operasyonunun bir yönüne dikkat çekebilirdi. Görevden alınan valilerin hemen tümünde ANAP yerel seçimi ya yitirmiş ya da beklediği başarıyı elde edememişti. Gerektikçe de merkeze alınan valilerden Ordu, Burdur ve Muğla'da SODEP, Van'da Refah Partisi belediye baş-

kanı, Erzurum: Necati Güllü (MHP'li başkan), Sakarya: Erkan Ertioğlu (Akyazı yöresinde ünlü bir ülkeli militan), Uşak: Şanal Öztörp (12 Eylül öncesinde saklanmak zorunda olan ülkeli katillere yataklık yapması ve kent değiştirmelerini sağlamasıyla ünlü faşist), Nevşehir: Yahya Yılmaz (Sahne pasaportı olaylarına karışmış ünlü bir MHP'li militan ağabeyi), Bingöl: Sıtkı Börü (MHP'li yönetim kurulu üyesi), Çankırı: Mustafa Kale (öldürülen faşist militanlardan Münim Kale'nin amcası), Elazığ: Mustafa Temizer (MHP'li), Gaziantep: Ömer Arpacioğlu (Bölgede faşist liderliği sürükleyen ünlü Gökçek ailesinin desteklediği bir aday, MHP Genel Yönetim Kurulu üyesi ve üst düzey yönetici Cengiz Gökçek'le iş ortağı), Yozgat: Cemil Çiçek (MHP Merkez İlçe Başkanı), Hatay: Mehmet Alpagot (İsdemir fabrikasındaki faşist militanlar üstünde etkili yerel bir faşist lider, kaçakçı), Kastamonu: Ali Köse (MHP Merkez İlçe Sekreteri), Sarıkaya (Yozgat): Nevzat Genel (MHP Belediye Başkanı), Tortum (Erzurum): Mehmet Toraman (MHP'li Belediye Başkanı), Kumru (Ordu): Abdülcecmal Zorlu (MHP Belediye Başkanı aday), Dereli (Giresun): Ahmet Karaahmet (MHP İlçe üyesi), Sivas: Artvin: Hasan Özcan (MHP İlçe Sekreteri), Keban (Elazığ): Muzafer Doğan (MHP Kongre delegesi), Turguttulu (Manisa): Tüzün Gökayla (MHP Kongre yedek delegesi), Alaçam (Samsun) Sadi Uyar (MHP İlçe Başkanı).

KENAN EVREN - TURGUT ÖZAL

Elele, göğöze, dizdize, dışışide faşizmi kurumsallaştırma operasyonunda

MHP'ileştirme operasyonunun elebaşları

HASAN CELAL GÜZEL

Bakan değil ama bakanndan da beter

VEYSEL ATASOY

Kara enternasyonal'de bir temsilci mi?

KAZIM OKSAY

MIT-MHP-ANAP üçgeninde kilit adam

KURTCEBE ALPTEMÜÇİN

Adı Ortaasyalı, kafası da orada kalmasın

OKUYUCU POSTASI

Analarımızı babalarımızı da katalım

Bundan üç ay önce şehrimizde yapılan Bedelli Askerlik Gecesi'nde bir babası şöyle demişti:

"17 yıldır gurbetteyim. Beş oğlum var. Aşlan gibi. Hepsini vatana feda olsun. Ama askerlik bedeli belimizi büküyor. 20'er binden bes çocuk 100 bin eder. Ben bu parayı nasıl ederim?.. Şimdi bana kahvede 100 binlik All Dayı dıyorlar."

Bu sadece bir örnek. Bu örneği Federal Almanya'nın kaç kentinde, Batı Avrupa'nın kaç yerinde görmek mümkün.

Tanıtıcı toplantılar yapmanız

Dünya'da ve memleketimizde olup bitenleri bizlere bildiren, insanın insanca yaşayabilmesi için çalışmalarını yılmadan sürdüren, memleketimizin başına geçmiş sahtekar ve dolandırıcıların içyüzlerini ortaya koyan çalışmalarından dolayı **Türkiye Postası** büyük bir hizmet yapıyor.

Gazeteleri yayın hayatına başladığından beri katkı etmekteyim. Büyük başarılarınızın yanında bazı noksanlıklardan da olduğuna bir okur olarak sizlere bildirmek istiyorum. Bir yayın başını baktığımızda **Türkiye Postası**'nın sadece belli kişilerce okunduğu ortadadır. Gönlü ister ki, daha fazla kişi okuyabilsin. Bunun için de gazeteyle tanıtıcı toplantılar, geceler düzenlenerek gazeteyle kitale arasında bir bağ kurulamaz mı? Biz Köln şehrindeki **Türkiye Postası** okuyucuları olarak böyle çalışmalara daha yararlı olacağına inanıyoruz.

Kublay Kaya/Köln

Gazetelerden okuyoruz. Gençler birçok şehirde geçen seneden beri bir kampanya başlattılar. Bunu şehirlerde girişimler kurarak geliştirdiler. Hatta FE-BAG isimli bir üst örgüt kurularak. Çalışmalarını bir yanıyla böyle giderken, diğer yanıyla şimdi tam da zamanıdır anne ve babalarımızı çalışmalarımıza daha çok katmak. Onlar bizlere her yaşımızda sahip çıktılar, kol-kanat verdiler. Şimdi de bedelli askerlik sorunumuzda kol-kanat gerekecektir. Öyleyse anne ve babalarımızın çalışmalarımıza daha aktif katılmalarını sağlayalım.

Murat Çayır/Wiesbaden

Fransa hükümetinin kararını eleştirilmeli

Son zamanlarda Fransa'daki yabancı işçiler arasında işsizlik hızla artıyor. Bununla birlikte rpkılık da hızla yükseliyor. Son günlerde patronlar sendikası'nın başkanı bir açıklama yaptı ve "Hükümet bize işten atma olanağı vermiş, derhal 400 bin kişiyi işten atalım" dedi.

İşte böyle bir ortamda Fransa hükümeti yabancılar hakkında bir karar aldı. Bu karar fazla eleştirilmeli, yani beğenilmeli. Bir kararda, üç yıldan beri Fransa'da bulunan, oturma ve çalışma kartına sahip olan yabancıları bundan böyle çalışma ve oturma kartı olarak tek kart verilerek ve bunun süresi de 10 yıl olacak. Ama öte yandan da yabancıların sözümona "gönüllü" olarak ülkelerine dönmeleri için "dönüş teşvik primleri" verilmesi karara bağlandı. Fransa hükümetinin yabancıları ülkelere dönmeye zorlayan bu kararı eleştirilmelidir.

Özer/Strasbourg

Türkiye Postası ve 8 Mart

8 Mart Dünya Kadınlar Günü ile ilgili gazetemizde çıkan anne ve çocuk resmi, beni bir kadın olarak çok etti. Bu nu yazı **Türkiye Postası**'nın bir ekşiği değil, aynı zamanda Türkiye solu-nun büyük bir ekşiği olarak değerlendiriyor. Bizde, kadının toplumdaki yeri, sadece analık görevine indirgenmektedir.

Türkiye Postası'ndaki bu resim, yukarıda söylemeye çalıştığım görüşlerin bir kanıtı niteliğindedir. Bunun başka bir örneği de barış savaşına aktif katılan bir kadını, sanki yalnızca dul kalmamak, evlat acısı çekmek için barış savaşına katıldığını düşüncesi yandırıyor. Oysa bir kadının biliyoruz ki, olası bir atom savaşında bomba verili-yabancı ayırmadığı gibi, kadın-erkek ayrımı da yapmaz.

Bence **Türkiye Postası**, Türkiye'de ve burada yaşayan savaşkan **Türkiye**li kadınları daha iyi değerlendirmeli ve kışkırtıcı görüşlerden çıkarak, kadının toplumdaki gerçek yerini vererek soruna yaklaşmalı.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Mannheim

Türkiye Postası'nın notu: Kadının toplumdaki yerini yalnızca analık görevine indirgeyen görüşlere yönelttiğiniz eleştirilere katılıyoruz. Ama gazetemizde çıkan bir tek resme bakarak **Türkiye Postası**'nın da kadının toplumdaki yerini yalnızca "anasıktık" sırtıran bir görüşe sahip olduğunu söyleyemeyiz, bize katırsa biraz hak-sızlık oluyor. Ama eleştirilmez ve uyarınız için yine de teşekkürler.

OKUYUCU ŞİRLERİNDEN SECMELER

Ne güzel

İnsanca yaşamak gerçekleri görmek banşı sevmek ne güzel

Verile elele muhtaç olmayız kimseye muhtaç olmamak ne güzel

Nato'dan ayrılsak yurdumuz temizler tüm insanları sevinmek ne güzel

Kurulus fabrikalar çalışsa insanlar haklarını arasalar hak aramak ne güzel

Güzel olan insanlık yaşamadan bittik biktıranları yıkmak ne güzel

Hayrettinin eşitlikten kurulusa gerçek düzen kurtulsa canından bezen ne güzel

Hayrettin Erçin/Fransa

Almanya

Sevmiyorum artık beni süzen bakışları gasthaus'ta, trende, işyerinde, caddede gıysı değdi dertlerimdir eskiye yalnızlığım yürüyen koyu bir gölge

kim bilir hangi yahudi fıkrası anlatılır nazi Almanyasında Türkleri uyarılan sırt dönüp fışıldamaları yok mu hani nem kapıyorum en hilesiz bir kahkahadan

geçse de elli yıl otuz üç yıllardan biz bilindik bu kez işsizliğin suçlusu hitler öldü, doğru ama gelenler kim? taşar öfkem taşar yatağından coşkun sul

Bahattin Gemicil

Çağn

Neden bir ulu orman gibi Yapırların birbiri karışmasın ki Neden sevdalarımız, umutlarımız bir Türkülerimiz beraber söylenmesin ki

İstemez misin bir Dünyanın olsun Duvarsız, dikensiz, sınırsız Pirangasız, zincirsiz, zindansız Mutlu bir aile sofrası gibi huzurlu

Halil Koç

Kürdistan Öncü İşçi Partisi (PPKK) Merkez Komitesi Teorik Yayın Organı Jine Nû'nun Mayıs '84 sayısı çıktı

Karkerên hemû welatan yekbin !
jine nû
PPKK MK TEORİK YAYIN ORGANI

Haberlerin veriliş biçimine dikkat !

6 Nisan 1984 tarihli Türkiye Posta-

Amerikan Barış

Kuşu

Briksel'den D. Çetin

Gazetenin önemi

Bizler Avustralya'da, Melbourne'da bir yıl aşkın bir süredir **Türkiye Postası'nı** izliyoruz ve okuyoruz. Onbinlerce kilometre uzaklardan ulaşmasma rağmen **Türkiye Postası'nın** burada yaşayan Türkliyller arasında çok önemli bir yer var.

Türkiye Postası'nın yayın hayatına başlaması burada çok yoğun olan Mao-cu ve Troçkist akımlarda büyük bir şaşkınlık ve panik yarattı. Türkliyller üzerinde etkili hızla azalmaya başladı. Hele beş sol partinin yerel seçimler öncesi halka yaptıkları ortak çağrı ve **Türkiye Postası'nı** bunu haber yaparak bizlere ulaştırmış çok etkili oldu.

Gazete herkesin okuyabileceği, anlayabileceği bir yayın. Sizi gerçekten kurtarın. Gözümüz, kulağımız, sesimiz **Türkiye Postası'nı** yayımlamak, yeni yeni okurlar bulmak bizi okuyucuların görevidir. Bu görevimizin bilincindeyiz.

A. A./Avustralya

Üç yaşındaki çocuğun sabıka kaydı

Türkiye'de bulunan üç yaşındaki kızımızı buraya getirmek için eşime birlikte Türkiye'ye gittim. Pasaport işlemlerine başladım. Sağlık raporu, muhtarlıktan ikametgâh belgesi, noterden senet derken, asıl gereken belge, yani üç yaşındaki kızımın sabıka kaydı için Cumhuriyet savcılığına başvurdum. Araştırma, tarastırma... Üç yaşındaki çocuğun adli sicil tekkinde sabıka kaydına rastlanmadığı bildirildi.

Pasaportu çıkartmak için Kars Emniyet Amirliği'ne dilekçeye başvurdum. Evraklarını aldılar, "**Millî Güvenlik Araştırması**" için bir ay beklememizi

FİDEF'le gurur

duydum

FİDEF'in 8. Kurultayı'na dinleyici olarak kâbuldim. 15-16 yaşlarımda, en kabası 18-20 yaşında gençler binanın etrafında ve kapısında nöbet tutuyorlardı. Başları dik ve cesurdu. Emsalleri diskoteklerde fink atarlarken, oyun salonlarında, kahve köşelerinde pürürlerken, bu gençlerimiz bakışlarıyla yoksulluğa, işsizliğe paydos, vatansızlığa ve emperyalizme hayır, barışa ve emelin özgürlüğüne evet diyorlardı.

Kurultay'ı izlerken Federal Almanya'daki 1,5 milyon Türkliyin en büyük kuruluşunun FİDEF olduğuna inanırım ve gurur duydum. Ülkemizde zindanlarda tutulan Barış Derneği, DISK, TÖB- DER, KÖY-KOOP, Halkevleri ve bütün öteki kuruluşlara dayanışma elini uzatan FİDEF'in saflarında çalışmayı kendime görev bildim. 9. Kurultay'ında daha güçlü ve daha yığınsal olmasını temenni ederim.

H. özgül Odabaşı/Köln

söylediler. Oysa bizim tüm iznimiz bir ay. Durumu anlatlık, kabul etmediler. Kızıya döndük. Durumu tanıdıkları anlattık. Onlar da bize "Gidin Kars'a, rüçvet teklif edin, bir aylık iziniz iki güne olur" dediler. Tekrar Kars'a gidip aptıktan rüçvet teklif ettim. Üç polis memuruna istedikleri on bin lirayı verince "**Millî Güvenlik Araştırması**" hemen bitti. Pasaportu aldık.

Evren'in demokrasisi bu olsa gerek. Almanya'daki yabancılar politikası ve 6 yaş sınırı ile aradaki farkı siz değeriendirin.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Hannover

6 Nisan 1984 tarihli Türkiye Posta-sı'ndaki "**Konsolosluklar Federal Almanya'yı Türkiye sanıyorlar**" başlıklı yazıyı okudum. Dernekler Yasasına getirilen bu hüküm, göçmen işçilerin yurt-dışında giderek güçlenen örgütlenme-sinin ve Türkiye'deki demokrasi güç-leriyle dayanışma hareketinin önünü kesmeyi amaçlıyor. Tabii ki gerici her bir yasayı, her bir yasa hükmünü açığa serip eleştirmek ve kitleleri buna karşı mücadele için örgütlemek gerekir.

Ancak, böylece bir haberi yazarken, göçmen işçilerin yapısını gözönüne al-mak gerektirdi diye düşünüyorum. Tür-kiye'ye sürekli ilişki içinde bulunan ve oradaki olaylardan yeterince gözü kor-kan göçmen işçilerin bu haberi oku-yunca irkilmemeleri olanaklı değildir. Çünkü göçmen işçi dernekleri ile ilişki olarak yeterince propaganda yapıyor: "**Komünist örgütleri**", "**Türkiye'ye karşı çalışma yapıyorlar, üye olursan-ız Türkiye'ye gidemezsiniz**" gibi. Göçmen işçileri kendi özgül sorunları etrafında örgütlenmeyi hedefleyen bu dernekler, bu propaganda ile sürekli olarak mücadeleye etmek zorundadırlar. Ama, korkutucu bir biçimde yazılan bu haber, hem derneklerin işlerini güçleş-tirir hem de göçmen işçileri gerçekten korkutur, derneklerden uzaklaştırır.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Danmarka

Türkiye Postası

Türkiye Postası 15 günde bir Cuma gün-leri çıkar. Herausgeber: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, 1000 Berlin 44, Donaustr. 1, Verantwortlicher Redakteur: Ahmet Karaman, Zentralredak-tion und Anschritt aller Verantwortlichen: 1000 Berlin 44, Donaustr. 1, Tel: 624 60 92 Herstellung: Eigenvertrieb Druck: Henke Rollenoffset, 1. Berlin 48, Santasstr. 49, Ban-ka Hesabı: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postcheckkonto 461432-100, BLZ 100 100 100 Postcheck-amt Berlin-West Abone Köşulları: Federal Almanya ve Batı Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 90 DM - 1 ynlık (24 sayı) 90 DM. Temsil-likler-Franks: Paris, Tel: 01-258 26 90, Fe-deral Almanya: Frankfurt, Tel: 0611-68 41 98, Belçika: Brüksel, B.P. 83, Hollanda: Amsterdam, Tel: 020-942323, İngiltere: Londra, Tel: 01-340 47 39, Danimarka: Kopenhag, Tel: 01-707 506, İsveç: Stock-holm, Tel: 08-367 548

IDEOLOJİK
MÜCADELEYİ
YÜKSELTME ZORUNLULUĞU
ŞİMDİ HER ZAMANDAN DAHA
BÜYÜKTÜR

TÜRKİYE'DE FAŞİZMİN KURUMLAŞMA
SÜRECİNE GENEL BİR BAKIŞ

FAŞİZM KOŞULLARINDA EMPERYALİST
SERMAYENİN GELİŞİMİ

KÜRDİSTAN GENÇLİĞİNİN
ÖRGÜTLENMESİ
ÜZERİNE

MAYIS / 1984

SAYI: 6

Türkiye Postası

6 aylık (12 sayı) ☐
1 ynlık (24 sayı) ☐

Abone fişi

Tarih:

Adı-Soyadı:

Adresi:

Ülkesi:

Abone ücretini Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postcheckkonto 4614 32-100, BLZ 100 100 100 Postcheckamt Berlin-West hesabına yatırmaz ve bu abone fişi ile birlikte hazine makbuzu Türkiye Postası Abone Servisi, Donau Str. 1, 1000 Berlin 44 ad-resine postayalınız.

ABONE BEDELİ:

F. Almanya 6 aylık 36,- DM 1 ynlık 60,- DM	Belçika 600 BF 1200 BF	Danmarka 120 Krn 240 Krn	Fransa 85 FF 170 FF	İngiltere K. 40 E 16.80 E	Hollanda 35 G 70 G	İsveç 95 Krn 190 Krn
--	------------------------------	--------------------------------	---------------------------	---------------------------------	--------------------------	----------------------------

Batı Avrupa alanlarından: Füze değil işyeri - 35 saatlik hafta - Türkiye'de siyasi af

1 Mayıs 84'de yine alanlardaydık!..

Dünya işçi sınıfının, tüm emekçilerin uluslararası savaşımı ve dayanışması günü 1 Mayıs, yeryüzünün dört bir yanında büyük bir coşku ile kutlandı. Emperyalizm-sömürer sınıfların politikasına karşı, barış ve toplumsal ilerleme için, Batı Avrupa'ya yerleştirilen Amerikan atom füzelemleri karşı, işsizliğe ve baskılara karşı, emperyalizmin gelişmekte olan ülkelerin işçilerine karşı politikasına karşı milyonlarca yurduldu. Bu yıl Latin Amerika'da diktatörlüklerin zulmi altındaki ülkelere de 1 Mayıs gösterileri yapıldı. Sinoç de 10 yıldır halkta kan kusturan Pincot rejimine karşı 200 bin kişi yürüdü. Polisin göstericilere coplarla, gaz yasarak bombalarla saldırıldığı gösteride 100 kişi yaralandı, 100 kişi tutuklandı. Uruguay'da da 300 bin kişi başkentte meydanları doldurarak diktatörlüğü protesto etti. Amerikan yönetiminin askeri müdahale ile kıymakalı çalmakla demokratik hak iktidarını desteklemek üzere Nikaragua'da 200 bin kişi 1 Mayıs gösterilerine katıldı ve "Zafermizi savunmak için daha çok üretilim!" ve "Saldırıdan kaçıt yok" belgilerini haykırdı. Batı Avrupa'daki gösterilerde ve kapalı salon toplantılarında atom roketlerinin yerleştirilmesinin durdurulması, işsizliğe ve yabancı düşmanlığına karşı 35 saatlik çalışma haftası, hükümetlerin keemler sıkma politikalarına son verilmesi ve Amerika'nın Nikaragua'ya müdahalesinin durdurulması istemleri dile getirildi. 1 Mayıs gösterilerinin riyasat olarak katanılan Türkiye ve Kırt emekçileri, yaşadıkları ülkelerin işçi sınıfının bütün istemlerini yanında var alarak, öde yandan da "Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ndaki politik tutuklara özgürlük" belgisini yükseltti ve bu istem için genş bir imza kampanyası yürüttüler.

Stuttgart

Federal Almanya'da Türkiye'deki politik tutuklulara af için ortak imza kampanyası yürüten 6 örgüt 1 Mayıs gösterilerine Stuttgart'da ortak olarak katıldılar. Yürüyüş kolunun Türkiye'liilerin yoğun olduğu kısmında en büyüğü 10 yaşında 40-50 çocuk boyunlarında kırmızı üzeri-

İzlanda / Mayıs'ta Türkçüveller, DISK'li sendikacıların "DISK'in şanlı geleceğini İngiltere'de de sürdürülebilir" çağrısına, en kalabalık grup olarak katıldılar ve Türkiye Halklarıyla Dayanışma partisi arkasında yürüdüler. Yürüyüşe katılan kortelerlin toplandı. Marx House önünde, 1 Mayıs'ı Kutlama Komitesi Başkanı Brian Nicholson'un önerisi ile, BANK-SEN Genel Yönetim Kurulu üyesi Cahit Bayıl bir konuşma yaptı. DISK yöneticilerinin mesajını da açıklayan Bayıl'ın konuşması şöyle idi:

da "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı"ndaki Politik Tutuklu Yakınları Komitesi"de yerliyordu. Türk Sosyal Demokrat Gençlik Örgütü'nün oluşturduğu yürüyüş kolu da bu yıl geçen yıllara kıyasla çok daha yığınsaldı. Sosyal Demokrat Türk gençleri taşdıkları pankartlarda yerli sorunları dile getirdiler. Sol Komünistler Partisi'nin düzenlediği 12 bin kişilik yürüyüş İsveç-Kürdistan Dernekleri Federasyonu yığınsal olarak katıldı.

Kassel

Alman Sendikalar Birliği DGB'nin öncülüğünde düzenlenen 1 Mayıs gösterilerine 200 kadar Türkiyeli katıldı, FE-

tin yeni ücret politikasına "hayır" istemlerinin yükseltildiği bu yüki 1 Mayıs'ta Türkiyeliler de "Türkiye'de politik tutak-lulara özgürlük", "Türkiye'de sendikal sendikal harekete özgürlük" ve "Türkiye halkı ile dayanışmayı yükselt" belgilerini yükselttiler.

Hannover

Alman Sendikalar Birliği DGB'nin düzenlediği 1 Mayıs yürüyüş ve mitingini 15 bin kişi katıldı. 1 Mayıs eylemine yitimsiz olarak katılan Türküyeliler, "Yabancı işçiler kalsın, atom silahları gönderilsin", "Türkiye'de genel polifik af", ve "Yabancı düşmanı-insanlık düşmanı" yazılı pankartlar taşıdılar. Mitingde ya-

lendi. Dayanışma korejinde sendikacılarla birlikte yer alan 100' den fazla işçi ve emekçi Cerenwell Green' den Jubilee Gardens'a doğru yürüyüşte 1 Mayıs', 'Türkiye İşçi Sinifına Selam', 'Enternasyonal' marşlarını birlikte söylediler ve 'Faşizm yıkıl-sın, zindanlar boşalsın', 'Barış, dostluk, dayanışma', 'İş, ek-mek, özgürlük', 'Göçmen işçilere oturma hakkı', 'Üstler sö-külsün, Amerika defolsun' belirtileri yükselttiler. Eylem örnek bir disiplin içinde sürdü ve sona erdi

Viyana

Avusturya'nın başkenti Viyana'da düzenlenen 1 Mayıs gösterilerinden Avusturya Komünist Partisi'nin düzenlediği

**Danimarka'da
FAT'ın
5. Genel
Kurulu
toplandı**

● Danimarka'daki Türkiyeli Göçmen İşçilerin örgütü olan Türkiyeli İşçiler Birliği Genel Kurulu'na sunulan raporda, Batı Avrupa'daki göçmen işçilerin bu ülkelerde "kalıcı" oldukları vurgulandı.

Danimarka'daki Türkiye'li göçmen işçilerin örgütlü Türkiye'li İşçiler Birliği FAT'ın 5. olağan kongresi 28 Nisan gününü Kopenhag'da yaptı. 100'ü aşkın delegе ve konugru katıldığı kongrenin açış konuşmasını yapan başkan **Mahmut Erem**, FAT'ın Danimarka'da her barış eylemine mümkün olan en geniş göçmen yığınıni katmasının ve Danimarka kamuoyu ile göçmen işçiler Türkiye'deki faşist cınatının dudu, barışı için ne büyük bir tehlike oluşturduğünü açıklamasının zorunluluğu üzerinde durdu.

Kongreye sunulan "1984-86 dönemi eylem programı"nda, diğer tarafta Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Danimarka'da yaşayan Türk ve Kürt emekçilerinin esas olarak bu ülkede "kahri" oldukları vurgulandı ve gelişmekte olan işsizlikle birlikte yükselmekte olan yabancının dışlanması değinildi. Danimarka'daki genel işsizlik oranının yüzde 13 olmasına karşılık Türkiyeyi yüzde 41 arasında işsizliğin yüzde 40'ı geçtiğine işaret edildi. Eylem programında özetle şu görüşlere yer verildi:

"Türkiyeli göçmen işçiler en başta bulundukları ülkenin işçileriyle aynı sendikal ve politik örgütlerde birleşmelidirler. Özellikle sendikalardaki aktifliklerini artırmalıdır. Tüm harç ve demokrasi güçleriyle işbirliği yapmalıdır. Batı Avrupa ülkelerindeki Türkiyeli göçmen örgütlerinin tek bir çatı altında toplan-

doğu kısmında en büyüğü 10 yada 40-50 çocuk boyu kadar kırmızı üzümüne beyaz yazılarla yazılmış "Türkiye'de Genel AF" pankartları taşındılar. 1 Mayıs gösterilerine askerlik çağındaki gençler de "Bedel 5 bine insa, iş güvencesi sağlansın" pankartıyla katıldılar.

Stokholm

İsvç Sendikalar Birliği LO'nun düzenlediği 1 Mayıs gösterilerine tüm ülke 500 bin, ve başkent Stokholm'da 36 bin kişi katıldı. Stokholm'da iki yürüyüş düzenlendi. LO'nun düzenlediği yürüyüş ve mitinge katılan Türkiye'de İleliler Birliği İSTİB'in yürüyüş kolunda "Politik Tutuklulara Genel AF" ve "Türkiye Topraklarında NATO'nun Nükleer Füzelere Hayır" pankartları yerliyordu. DISK ve DISK'e bağlı sendika ve demokratik kitle örgütü yöneticileri DISK pankartı altında yürüdüler. Yürüyüş kolun-

da, 200 kadar Türkiye'den gelen, 200 kadar Türkiye'den katıldı. FE-BAG'a üye yerel Bedelli Askerlik Komitesi de yürüyüşe kendi pankartıyla katıldı. Mitinge konuşma yapan DGB Kassel Bölge Başkanı Peter Wedemeier, Türkiye konusuna da değinerek Türkiye'deki 'diktatörlüğe yapılan askeri ve ekonomik yardımların kesilmesini istedi, demokratik özgürlüklerin sağlanması ve genel af istemini dedi getirdi. Yabancılar adına konuşan Yücel Erdemir de, yabancı işçilerin 35 saatlik iş haftası maddesine aktif olarak katılacaklarını söyledi.

Kopenhag

Danimarka'nın başkentinde Türkiye'den, Danimarka Komünist Partisi, Sol Sosyalistler ve Sosyalist Halk Partisi'nin birlikte düzenledikleri 1 Mayıs gösterisine katıldılar. 35 saatlik çalışma haftası, Ortak Pazar'dan çıkma ve hükümet-

"Yabancı düşmanı-insanlık düşmanı" yazılı pankartlar taşındılar. Mitinge yabancı işçiler adına konuşan ÖTV sendikası üyesi Şahabettin Buz, Türkiye'de demokrasiye dönüşümüne, onbinlerce politik tutuklunun hapisaneleri doldurduğu bir ülkede demokrasiden söz edilemeyeceğini söyledi.

Strasbourg

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Strasbourg'da STİD ve HTİD 1 Mayıs bayramını Fransa'nın en güçlü sınıf sendikası olan CGT ile yürüterek kutladılar. 1 Mayıs gösterisine yığınsal olarak katılan Türkiye'den bir istemi "Türkiye'de politik tutuklulara özgürlük ve genel af" oldu.

Brüksel

Brüksel'de 1 Mayıs'da Belçika Komün-

istleri Birliği Mayıs gösterilerini düzenleyen Türkiye Komünist Partisi'nin düzenlediği törene Türkiye'den örgütlenlerinden İleri İşçiler, Gerçek, DİBAF ve Anadolu Kültür Merkezi katıldılar. Alternatif Liste'nin düzenlediği gösteriye Devrimci İşçi, Avrupa'da Dev-Genç ve Ala-Rüzgarı, Avusturya Sosyalist Partisi'nin düzenlediği gösteriye ise Halkın Kurtuluşu ve Avusturya Türkiye Dostluk Derneği katıldılar. Partizan ise 1 Mayıs'da ayrı bir miting düzenledi.

Hamburg

Hamburg'da bu yıl 40 bin kişinin katılımıyla kutlanan 1 Mayıs'da Türkiye'den işçiler yürüyüş boyunca binlerce bildiri dağıttılar ve politik tutuklular için genel af istemiyle imza topladılar. Ayrıca yürüyüş sonundaki miting alanında "Türkiye'de Tutuklu Demokratlara Dayanışma Girişimi" açtı "stand'da Türk yiyecekleri sattı ve bildiriler dağıttı.

İsvç'te Türkiye'de gösterilerin tek bir çatı altında toplanması hedefi güzetilecek aralarındaki koordinasyonu artırmaları zorunlu-
dur."

KOMKAR ve HDF Kongreleri toplaniyor

Federal Almanya Kürdistan İşçi Dernekleri Federasyonu KOMKAR'ın 6. Kurultay'ı ve Türkiye Halkı Devrimci Federasyonu HDF'nin Federal Almanya Konferansı yapıyor.

HDF'nin 26 ve 27 Mayıs günleri Duisburg kentinde yapılacak olan eyalet hükümetlerinin temsilcileri ile SPD, FDP ve Yeşiller partisinden milletvekillerinin de katılacakları konferansın ana konusu karar aşamasına gelmiş olan Yabancılar Yasası olacak.

KOMKAR'ın 2 ve 3 Haziran günleri Köln kentinde toplanacak olan 6. Kurultay'ı ise, örgütün bir yıllık çalışmalarını değerlendirecek, Kürdistan ve Türkiye demokrasisi güçleriyle dayanışma, politik tutuklulara özgürlük, barış, işsizlik ve yabancılar politikası gibi güncel konuları tartışacak.

İsvç'te Türkiye Postası şenliği düzenleniyor

Gazetemizin İsvç temsilciliği başkent Stokholm'da "Türkiye Postası Şenliği" düzenliyor. Başredaktörümüz Ahmet Karadam'ın da katılacağı şenlik 2 Haziran Cumartesi günü akşamı saat 17.00'de Fridhemsplan'daki Trossen salonunda yapılacak. Geçeden önce saat 14.00'de aynı salonda okurlarla birlikte gösterilerin değerlendirildiği ve okurların görüşlerinin alındığı bir toplantı da yapılacak.

Tercüman'ın Avustralya'daki matbaası kapattırıldı

Avustralya'daki ileri Türkiye'den örgüt ve kişilerin girişimleri sonucunda Tercüman gazetesinin bu ülkedeki matbaası mahkeme kararıyla kapatıldı. Gazetelerin 30 Nisan tarihli Avustralya'da çıkan son sayısında "Alahummaradük" başlıklı yazıda, Tercüman'ın bundan böyle Avustralya'ya uçakla gönderileceği belirtilerek gazetesinin matbaasının kapanmasının nedeni olarak "Bir bardak su okunması firtınaları yaratmağa çalışanların gayretleri" gösterildi.

Tercüman gazetesinin Avustralya'da çalıştırdığı personel Konsolosluğun ajanı gibi çalışmakta ve Türkiye'den ilericileri ihbar etmekteydi. Hatırlanacağı gibi Tercüman'la Konsolosluğun bu "işbirliği" sonucunda bundan bir yıl kadar önce 13 ilericinin "yurda dön çağırısı" çıkartılmış ve bu karar Avustralya devleti kamuoyunda geniş tepkilerle karşı amıştı.

Göç ve Etnik İşler Bakanı West, 28 Mayıs 1983 günü düzenlenen bir toplantıda yaptığı konuşmada, Türk Hükümeti'nin Avustralya'daki Türkliyeler arasında soktugu ajanların yurt dışı edilebileceklerini söylemişti.

Komite'nin kurucusu dört milletvekili Soldan sağa: Oswald Söderqvist (Sol Komünistler Partisi), Hans Göran Franck (Sosyal Demokrat Parti), Sture Korpas (Merkez partis), Huder Cars (Liberal Halk partis).

İsvç'ten Türkiye'ye güçlü bir dayanışma

Sosyal Demokrat Parti, Liberal Halk Partisi, Merkez Partisi, Sol Komünistler Partisi ve Muhafazakar Parti üyesi ve milletvekilleri olan beş İsvçli parlamenten 3 Mayıs günü parlamentonun binasında düzenledikleri bir basın toplantısıyla "Türkiye'de İnsan Hakları ve Demokrasi İçin Dayanışma" adlı bir komite kurulduğunu kamuoyuna duyurdular. Dört Türkiye'den de kurucuları arasında yer aldığı Komite, Türkiye'deki politik tutukluların serbest bırakılması ve işkence ve idamların son bulması için çalışmalar yapacak. Yayınlanan bildirgede Komite, bu çalışmaları katkısı olabileceklerin de Komite'ye katılması için çağrı yapıtı.

Bu istemlerle İsvç parlamentosunda hemen bir imza kam-

panyası başlatacak olan Komite, Avrupa ülkelerindeki diğer politik partilerle de işliye geçecek ve sonbaharda Stokholm'da "İnsan Hakları ve Demokrasi" konulu bir panel düzenleyecek.

Komite'nin 9 kurucu üyesi şunlar: Hans Göran Franck (sosyal demokrat milletvekili), Huder Cars (Ticaret eski Bakanı ve Liberal Halk Partisi Dış İşlerler Sorumlusu), Sture Korpas (Merkez Partisi milletvekili), Leonard Blom (Muhafazakar Parti milletvekili ve Avrupa Konseyi üyesi), Ekrem Aydın (DISK Yönetim Kurulu üyesi), Ahmet Erol (İş Müfettişleri Derneği Başkanı), Asım Özetin (Petrol-İş Sendikası Merin Şube temsilcisi) ve Refik Şener.

TURKİSTAN

Avrupa Konseyi'ne sunulmak üzere 6 örgüt tarafından yürütülen imza kampanyasının ulaştığı boyut gericiileri çılgına çevirdi...

Güçbirliğinin ve örgütlü eylemin başarısı: 127 bin 719 imza!

Federal Almanya'da Birlik Yolu, DİB-AF, GERÇEK-AK, FİDEF, KKDK ve KOMKAR'ın ve diğer ülkelerde de aynı doğrultuda hareket eden Türk ve Kürt demoklerinin güçlerini birleştirerek yürüttükleri "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı"ndaki Politik Tutuklulara Özgürlük" kampanyası görülmüş bir başarı sağladı. Türkiye'de genel af ilan edilmesi için bir aydan kısa bir zaman içerisinde, aralarında Willy Brandt gibi tanınmış Avrupalı politikacı ve parlamenterin de yer aldığı 127.719 kişiden imza almayı başaran Mayıs günleri, topladıkları bu imzaları 8 Mayıs günü Avrupa Konseyi'ne sundular.

Bu imza sayısı, yalnızca o güne kadar Strasbourg'a ulaşabillerdi. İmzaların resmen teslim edilmesinden sonra da imza akışı sürdü. Örneğin Avustralya'daki okurlarımız toplamı Türkiye Postası kanalıyla gönderdikleri 644 imza postada-ki gecikme yüzünden zamanında ulaşamadı. Aynı şekilde Fransa'dan 300 ve Hollanda'dan 700 imza zamanında yetişemedi. Bu gibi gecikmelerle birlikte toplanan tüm imza sayısı 130 bin aşiyor.

F. Almanya	92.052
Fransa	8.560
Danimarka	7.830
İsviçre	7.396
Hollanda	5.204
Yunanistan	2.809
Avusturya	238

127.719

anda başlatılıp biten "uyan nöbetleri", bazı yerlerde Devrimci İşçi yandaşlarının da desteğini gördü.

Gericiiliğin saldırdı

Altı sol partinin ve yurt dışındaki Türk ve Kürt emekçilerinin temsil eden yığın örgütlerinin eylem birliği ile yürütülen imza kampanyasının etkisi ve başarıları gericiileri çılgına çevirdi. Avrupa Konseyi toplantısına hemen öncesinde yürütülen imza kampanyası boyunca basın hemen her gün ortak çalışma yürüten sol güçleri palaz küfürlerle karalamaya haberciler "icat" etti. Bu "karalama" kampanyası özellikle eylem birliği yapan altı sol partiyi ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma eylemini yürüten emekçileri "terörist" olarak göstermeye gayret ediyordu.

Gericiiliğin imza kampanyasına bu şekilde saldırması, bu dayanışma eyleminin etki ve başarısının bir başka göstergesi oldu.

İmza kampanyası boyunca çeşitli Batı Avrupa kentlerindeki ilericilerin, demokratların, yurtseverlerin yaratıcı, buluşlu çalışmalarına tanık olundu. Aşağıda çeşitli kentlerdeki eylemlerden fotoğrafları bir demet sunuyoruz

"Kanlı"ların basını iyice ürküttü

Kansızların senaryosu!

BATİBERLİN: 5 Mayıs günü kentin merkezinde Türk ve Kürt demoklerinden 50-60 üyenin yürüttüğü imza kampanyasını "Hürriyet" gazetesi "10-15 kadar kansız" diye karalamaya çalışarak kendi demokrasi ve özgürlük düşmanlığını sergilerken, o gün 600 kişiye toplanarak imza verdiler.

BOCHUM - "Ben Kürt demokrati Necmettin Büyükkaya'yım. Diyarbakır'da işkenceye uğradım."

HEILBRONN - "Askeri darbeden bu yana 100'den çok insan işkenceyle öldürüldü"
"Her ay 14 ölüm cezası". "Askeri darbeden bu yana 48 kişi asıldı".

CHARLEROI - Avrupa Sendikalar Birliği Başkanı G. Debonne Türkiye'de genel af için imzasını veriyor.

NECKARSULM - Tanınmış ileriçi şarkıcı Fa-

KARLSRUHE: Gerçek, KOMKAR ve FİDEF'in yürüttüğü imza toplama çalışmalarına Alman ilericileri, Ala Rızgari yandaşları ve Demokrat Türkiye gazetesi okurları, Yunanlı ve İranlılar da yardımcı oldular.

CÜNEYT BASBUĞ

Nokta

Bir çay be !

Uzun yıllardır Batı Avrupa ülkelerinde yaşıyor, çalışıyor, olsalar bile gurbetçilerin kolay kolay bırakamadıkları bir alışkanlıklar var. Birçoğu, ister mark olsun, ister frank, gulden, kron, yaşıdıkları ülkelerin paralarına çoğunlukla "İlra" der. Bu paraların uçaklarına da kurş. Yıllar boyu elde edilen alışkanlığın çok kolay atılamamasından olsa gerek.

Markette, pazarda lira der, mark, frank, gulden kron kasdederler. Yalnızca, geriye dönüşle bağlantılı olarak kryide köşede birikmişler hesaplanırken alınacak ev, kurulacak iş düşünürken lira denir, lira hesab edilir, lira kasdedilir. Bu, yıllarca **didişerek** artırdıklarını, varıklarını memleketteki duruma göre karşılaştırabilmek içindir.

Oysa Evren-Özal ikilisinin, Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası, Washington finans çevreleri uyguladığına iddialı ekonomi politikaları sonucu Türkiye'nin değer yargıları da maddi ve manevi değışime uğruyor. İnsanlar artık ellerindeki doları ölçüyorlar. Ev kiralari, otel ücretleri, yıl paraları, hatta günlük tüketim malları dolarla hesaplanıyor. Binbir çeşit lab ebeliği altında anti-ulusal değer yargıları özendirili toplama sırına ediliyor.

İmza kampanyası Atina sokaklarında da yankılandı

"Politik tutuklulara özgürlük" beğenisi altında başlatılan kampanya devam ediyor. Birlik Üye, İGD, Özgürlük Yolu örgütlerinden oluşan gruplar; Türkiye ve Türkiye Kürdistanı demokratik Birliği ayrı ayrı ancak içiçe bu çalışmaya katılmaktadırlar. **Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Demokratik Birlik** kampanya süresince faşist cuntaya gönderilmek üzere 10 bin adet kart, 3 bin adet afiş bastırıldı, konularını ağırlıklı olarak politik tutuklulara özgürlük kampanyasının, cezavերների direnişlerini oluşturduğu bir gazete çıkardı, imza kampanyası başlatıldı. 1 Mayıs öncesinde ve yüzbinlerce insanın katıldığı büyük gününme gazeteleri tümü, 1000 adet kart satıldı. Yüzlerce imza toplandı. Aina ve Lavron sokaklarına 1500 adet afiş yapıştırıldı. Binlerce bildiri dağıtıldı, dağıtıkları. 1 Mayıs akşamı Aina'nın değişik bölgelerinde binlerce insanın katıldığı şenliklerde konuşmalar yapıldı. Ayrıca tanınmış sanatçı, milletvekilleri ve bu arada Avrupa Parlamentosu üyesi milletvekilleri ile görüşüldü, onlardan destek istendi.

Gerçekte hayatı yaşanmaz kılan pahalılığın kendisi birçok değeri, insan alışkanlıklarını söküp atıyor toplumdan. Geçenlerde, izinden dönen bir gurbetçi çok net bir biçimde özetlemişti bu gelişmeyi. Köyüne gitmiş, hemen ertesinde de kahveye çıkmış. Her zaman gittiği, tandıklan bulduğu, hoş vakitler geçirdiği köyünün kahvesine. "Çay ısmarlamıyor kimse kimseye yahu" diyor. "Çay be çay! kahveci servis yaptığıca bunlar benden, bunlar benden diye öne atılanlar susmus bel!"

Köy kahvelerinde bağıra çağıra altıko, altmışaltı oynayanlar, tavlaını pulunu, dominonun taşlarını seçtçe vura-
kâ yendiklerinin yüzlerine karşı keyifli keyifli gülenler.
İsmarlamadan gelen çağlarını zevkle içenler hiçbir zaman
çok varlıklı olmadılar. Anna hiçbir zamanda bir çayın pa-
rasını hesaplayacak duruma düşmemişlerdi. 24 Ocak lar-
da düştüler. Yeşil dolar günlük yaşıntımızda girdince, insan-
lar kaç dolar ettiklerini ölçümle basadıkça düştüler.

Bizim gurbetçi arkadaş anlamıyor. "Anlamam ağabey ben" diyor. "İnefeyi mimefeyi bilmem. Çay be çay. Bir çay ısmarlıyoruz insanlar birbirlerine." Türkiye'nin son yıllarda saran darboğazın uzağından olduğundan değilim birden çok tersine gelmiş, çok dokunmuş anlaşılan. Söylenmeyi hiç kesmiyor. "Ne yapar bir çay, bilemedin 50 kuruş" deyip duruyor.

Kurus diyor, öysa kastettiği santim